

TILINPÄÄTÖS 2024

Kaupunginhallitus 24.3.2025
Kaupunginvaltuusto 16.6.2025

1.	TOIMINTAKERTOMUS.....	4
1.1	KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	5
1.2	KAUPUNGINHALLINTO	6
1.3	HENKILÖSTÖRAPORTTI.....	9
1.4	YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS	18
1.5	YLIVIESKAN KAUPUNKIKEHITYS.....	21
1.6	YLIVIESKAN TALOUDELLINEN KEHITYS	25
1.7	KAUPUNKISTRATEGIAN TOTEUTUMINEN	33
1.8	ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ.....	40
1.9	ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ	40
1.10	YMPÄRISTÖASIAT	44
1.11	MUUT EI-TALOUDELLISET ASIAT	44
1.12	KAUPUNGINHALLITUKSEN SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ JA TULOISTA.....	45
1.13	KAUPUNGINHALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ	48
1.14	TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN.....	49
1.15	TOIMINNAN RAHOITUS	51
1.16	RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	52
1.17	KOKONAISTULOT- JA MENOT.....	56
2.	KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	58
2.1	KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVÄT YHTEISÖT	58
2.2	KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS	59
2.3	OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT VUONNA 2024	59
2.4	SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	59
2.5	ARVIO KONSERNIN TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ.....	60
2.6	KONSERNITILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT	60
3.	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	65
	KESKUSVAALILAUTAKUNTA.....	66
	<i>Vaalit</i>	66
	TARKASTUSLAUTAKUNTA.....	67
	<i>Tarkastustoiminta</i>	67
	KAUPUNGINHALLITUS	68
	<i>Hallintopalvelut</i>	68
	<i>Elinvoimapalvelut</i>	70
	<i>Jokilaaksojen pelastuslaitos</i>	73
	SIVISTYSLAUTAKUNTA	74
	<i>Yleissivistävät koulutuspalvelut</i>	74
	<i>Varhaiskasvatuspalvelut</i>	77
	<i>Nuorisopalvelut</i>	80
	HYVINVOINTILAUTAKUNTA	82
	<i>Kirjastopalvelut</i>	82
	<i>Kulttuuripalvelut</i>	84
	<i>Liikuntapalvelut</i>	88
	MUSIIKKIOPISTON JOHTOKUNTA	91
	<i>Musiikkiopiston toiminta</i>	91
	KANSALAIKOPISTON JOHTOKUNTA	93

<i>Kansalaisopiston toiminta</i>	93
TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA	95
<i>Tekniset palvelut</i>	95
<i>Viemärlaitos</i>	99
RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	101
<i>Ympäristöpalvelut</i>	101
YMPÄRISTÖTERVEYSLAUTAKUNTA	104
<i>Ympäristöterveydenhuolto</i>	104
JÄTELAUTAKUNTA	107
<i>Jätelautakunta</i>	107
3.1 TYTÄRYHTIÖT	109
4. TULOSLASKELMAN, RAHOITUS- JA INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN	111
4.1 TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU	112
4.2 INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMISVERTAILU	115
4.3 RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU	118
4.4 YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIEH SITOVIEN MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA	119
5. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	123
6. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	132
6.1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	133
6.2 TILINPÄÄTÖKSEN ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	134
6.3 KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	135
6.4 TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	136
6.5 TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	138
6.6 VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT	143
6.7 HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	145
7. ERIYTETTY TILINPÄÄTÖKSET	146
7.1 VIEMÄRILAITOKSEN ERIYTETTY TILINPÄÄTÖS	147
8. LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA, SELVITYS KIRJANPIDON SÄILYTYKSESTÄ	150

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Ylivieskan kaupungin tulos vuodelta 2024 on n. 0,7 miljoonaa euroa ylijäämäinen, mikä on parempi kuin alkuperäisen talousarvion ennuste. Vuodelle 2024 kohdistui useita säästötoimenpiteitä eri toimialoilla, jonka vaikutusten vuoksi tulos on ennakoitua parempi.

Henkilöstökulut kasvoivat vuodesta 2023 yhteensä 0,8 %, mutta toteutuivat myös ennakoitua pienempinä. Ylivieskan kaupungin henkilöstömäärä vuoden 2024 lopussa oli 787 henkilöä, joka oli 13 enemmän kuin edellisenä vuonna. Vuoden 2024 aikana ei tapahtunut organisaatiomuutoksia.

Vuonna 2024 Ylivieskan kaupungin toimintakate pieneni n. 1,7 miljoonaa euroa, joka johtui pitkälti sekä säästötoimenpiteistä että tuottojen kasvamisesta. Vuonna 2024 vuosikate vahvistui noin 1,3 miljoonaa euroa, mikä onkin välttämätöntä, mikäli tulevaisuudessa tehdään merkittäviä investointeja. Poistot olivat n. 9,7 miljoonaa euroa, joka oli ennakoitua enemmän. Kaupunginhallitus päätti kertaluontoisten lisäpoistojen tekemisestä mm. niistä rakennuksista, joissa on aikaisemmin noudatettu huomattavan pitkiä poistoaikoja.

Ylivieskan väkiluku kasvoi vuonna 2024 yhteensä 41 henkilöllä edelliseen vuoteen verrattuna. Vuonna 2024 Ylivieskan väestönkasvu tuli sekä kuntien välisestä muutosta, maahanmuutosta että luonnollisesta väestönkasvusta. Vuonna 2024 Ylivieskassa syntyi 138 lasta. Vuodesta 2018 eteenpäin syntyneiden lasten ikäluokat ovat jääneet pienemmiksi kuin vielä 2010-luvun alkupuolella. Ylivieskan kaupunginvaltuusto käsitteli 11.11.2024 kouluverkkoselvitystä ja linjasi kouluverkkoratkaisusta tuleville vuosille. Vuoteen 2031 mennessä peruskoululaisten määrä Ylivieskassa vähenee yli 570 lapsella syksyyn 2024 verrattuna. Lisäksi jo päätettyjen säästötoimenpiteiden mukaan Huvikummun päiväkotia lakkaa 1.6.2025.

Ylivieskan kaupungin kokonaisnettoinvestoinnit olivat 4,4 miljoonaa euroa. Suurin investointi on Vähäkankaan uusi koulu, joka valmistui kesällä 2024. Lisäksi tehtiin kuntatekniikan investointeja, mm. uuden Junnikankankaan teollisuusalueen infran rakentaminen käynnistyi.

Työttömyysluvut pysyttelivät vuonna 2024 edellisvuotta korkeammalla, erityisesti rakennusalan taantuman vuoksi. Työttömyysprosentti vuonna 2024 oli 9,8 %, mikä oli koko maakunnan työttömyyslukuja alhaisemmalla tasolla. Työllisyyden kuntakokeilu jatkoi toimintaansa ja vuoden aikana valmistauduttiin Ylivieska-Kalajoki-Nivala työllisyysalueen aloittamiseen. Ylivieskan kaupunginvaltuusto hyväksyi tammikuussa 2024 yhteistoimintasopimuksen Ylivieska, Kalajoki, Nivala -työllisyysalueen perustamisesta, mukana ovat myös Sievin, Alavieskan ja Merijärven kunnat. Kuntien yhteinen työllisyyslautakunta aloitti toimintansa jo vuonna 2024 ja vuodenvaihteessa Ylivieskan kaupungin palvelukseen siirtyi 21 henkilöä valtion TE-toiminnoista.

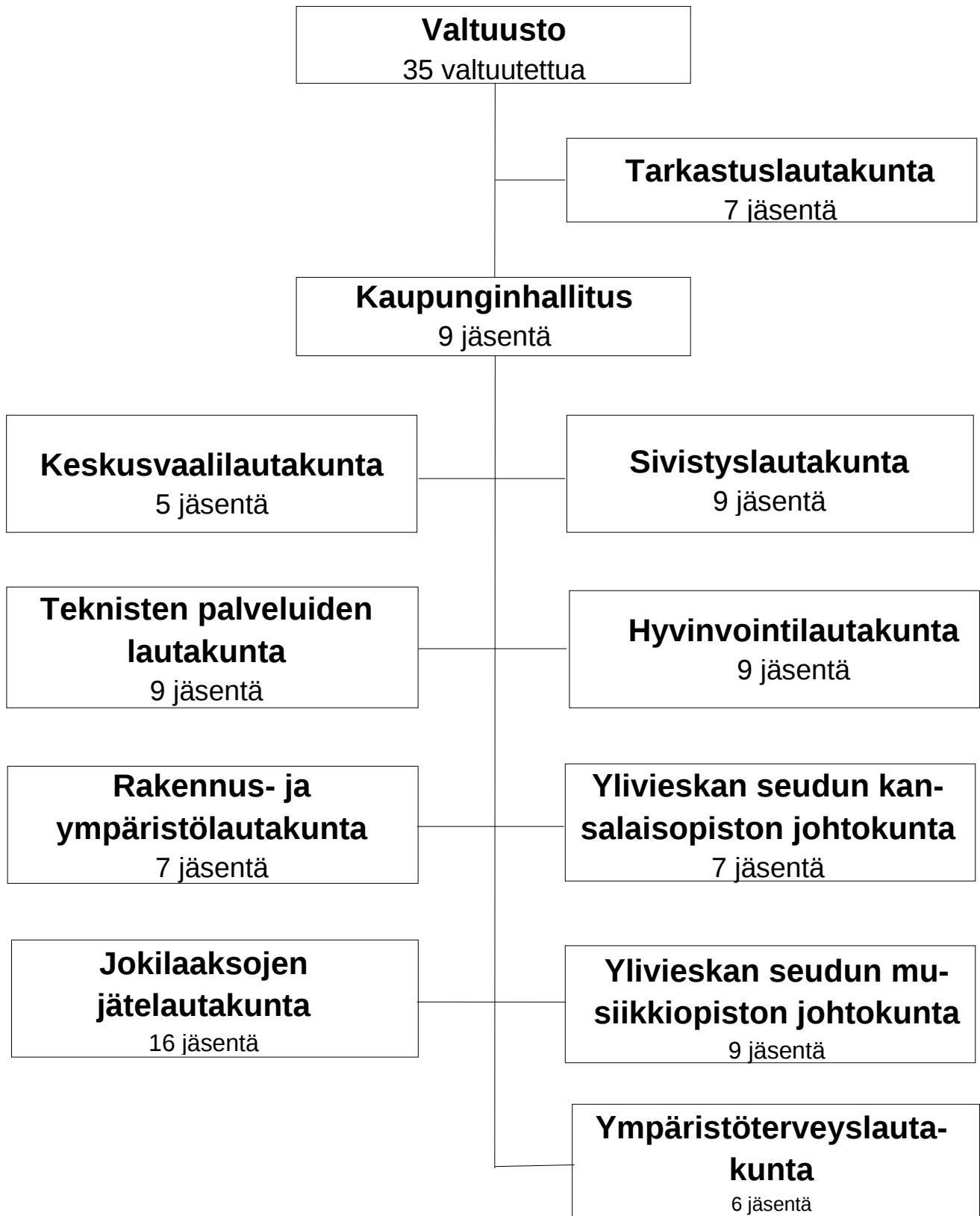
Yksityisten investointien osalta KPO aloitti Joutsentien uuden liikennemyymälän rakentamisen, kuten myös Wurth uuden aluekeskuksen rakentamisen Savarinväylän varteen. Toimitilainvestointeja tekivät myös mm. ET-Listat Oy, Nordec Oy ja Kivioja Engineering Oy. Näiden investointien kokonaismäärä on useita kymmeniä miljoonia euroja. Asuntorakentamisen osalta vuosi 2024 oli hiljainen, mutta Ylivieskan Vuokra-asunnot Oy aloittivat uusien rivitalojen rakentamisen Taanilan yhtenäiskoulun naapuriin Saimankadulle.

Kiitos koko kaupungin henkilöstölle ja kaikille luottamushenkilöille kaupunkimme hyväksi tehdystä työstä.

Maria Sorvisto
Kaupunginjohtaja

1.2 Kaupunginhallinto

Luottamushenkilöorganisaatio vuonna 2024:

Poliittiset voimasuhteet valtuustossa

Poliittiset voimasuhteet hallituksessa

	Paikka- luku	Miehiä	Naisia		Paikka- luku	Miehiä	Naisia
Kesk	16	11	5	Kesk	5	2	3
PS	7	4	3	PS	2	1	1
Kok	5	4	1	Kok	1	1	-
SDP	3	2	1	Sdp	1	1	-
Vihr	2	-	2				
Vas	1	1	-				
KD	1	-	1				
Yht.	35	22	13	Yht.	9	5	4

Kaupunginvaltuutetut toimikaudella 2021 – 2025:

Puheenjohtaja

Juha Koskela

I varapuheenjohtaja

Kaisa Haapakoski, Kesk

II varapuheenjohtaja

Mikko Korkeakoski, Kok

III varapuheenjohtaja

Maria Sorvisto, PS

Suomen Keskusta

Terttu Alanen

Juha Autio

Paula Haapakoski

Jani Hautakoski

Tapio Hintsala

Sanna Häggman

Juha Isokoski

Heikki Jokinen

Miika Kangaskorte

Markus Jaatinen

Juha Nivala

Johanna Rautakoski

Marko Sorvisto

Jouko Ylimäki

Perussuomalaiset

Tarmo Hirvelä

Tanja Laakkonen

Arto Marjamaa

Teemu Mattila

Auli Mustikkamaa

Sami Sorvisto

Kansallinen Kokoomus

Heta Myllymäki

Terho Ojanperä

Ami Salmela

Tapani Uusikylä

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue

Tiina Junttila

Juhani Löfbacka

Alpo Löytynoja

Vihreä liitto

Eveliina Autio

Tiia Kariniemi

Vasemmistoliitto

Pasi Niiranen

Suomen Kristillisdemokraatit

Ulla Lehtikangas

Kaupunginhallitus:**Puheenjohtaja**

Terttu Alanen, Kesk

I varapuheenjohtaja

Marko Sorvisto, Kesk

II varapuheenjohtaja

Tarmo Hirvelä, PS

Muut jäsenet

Paula Haapakoski, Kesk

Sanna Häggman, Kesk

Markus Jaatinen, Kesk

Tanja Laakkonen, PS

Alpo Löytynoja, SDP

Tapani Uusikylä, Kok

Kaupunginhallituksen esittelijänä toimi kaupunginjohtaja Maria Sorvisto. Tilivelvollisia ovat kaupunginhallituksen jäsenten ja kaupunginjohtajan lisäksi kaupunginhallituksen alaiset johtavat viranhaltijat sekä lauta- ja johtokuntien jäsenet ja näiden alaiset johtavat viranhaltijat.

Tilivelvolliset viranhaltijat:

- hallintojohtaja Eija Saarela (1.1.-1.11.2024 ajalla) ja sijaisena Marjaana Haapakoski (4.11.-31.12.2024), hyvinvointijohtaja Joonas Kemppainen, sivistysjohtaja Kai Perttu (1.1.-27.8.2024) ja sijaisena Eija Saarela (27.8.-31.12.2024), talousjohtaja Joonas Yliluoma, tekninen johtaja Leena Löytynoja (22.4.2024 saakka), sijaisena Risto Suikkari (23.4.-2.12.2024) ja Markku Lehkonen (2.12.2024 lähtien), ja elinvoimajohtaja Juho Niemelä, henkilöstöpäällikkö Nina Savolainen, työllisyysaluejohtaja Mervi Mäkihonka, varhaiskasvatusjohtaja Mari Keskitalo, kulttuurijohtaja Janne Raudaskoski (1.1.-26.8.2024) sijainen Terhi Saarimaa (26.8.-31.12.2024), kirjastojohtaja Janne Koski, musiikkiopiston rehtori Seija-Leena Latvakoski, kansalaisopiston rehtori Merja Hillilä, nuorisopalveluiden johtaja Elisa Männistö, liikuntapäällikkö Piia Hämäläinen, sivistyspalveluiden talouspäällikkö Tuomo Kallio, kuntatekniikan päällikkö Karoliina Mustonen, kaupunginarkkitehti Risto Suikkari (1.2.2024 saakka) ja sijaisena Esa Taka-Eilola (1.2.-31.12.2024), ympäristöpäällikkö Tapio Koistinaho (1.7.2024 saakka) ja Heikki Estola (8/2024 lähtien), ympäristöterveydenhuollon johtaja Päivi Pyykönen, vs.jätelautakunnan esittelijä Anu Linnala ja johtava rakennustarkastaja Harri Häivälä.

1.3 Henkilöstöraportti

Ylivieskan kaupungin henkilöstöraportti vuodelta 2024 tarjoaa kattavan katsauksen henkilöstömme määrään, rakenteeseen ja kustannuksiin. Vuosi 2024 on ollut monella tapaa muutosten vuosi, ja raportti pyrkii tuomaan esiin tärkeimmät muutokset ja kehityskulut henkilöstöasioissa.

Raportti sisältää tietoa muun muassa henkilöstön määrästä, sukupuoli- ja ikärakenteesta, eläköitymisestä, sairauspoissaoloista sekä työhyvinvoinnista. Lisäksi tarkastelemme henkilöstön osaamisen kehittämistä ja työterveyshuollon kustannuksia. Henkilöstötilinpäätöksessä henkilöstöä koskevien tunnuslukujen tarkastelu on tehty pääsääntöisesti vuoden lopun (31.12.2024) tilanteen mukaan.

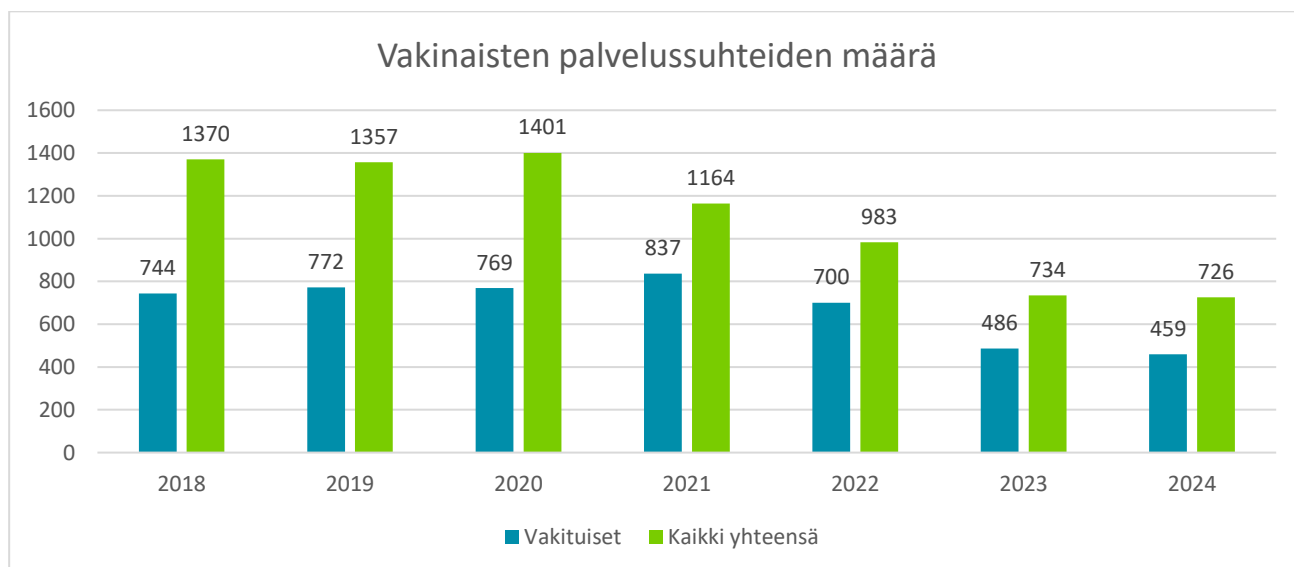
Henkilöstön määrä

Ylivieskan kaupungissa vuosittain laadittavassa henkilöstötilinpäätöksessä kuvataan henkilöstön määrää, rakennetta ja kustannuksia. Henkilöstötilinpäätökseen on koottu tiedot palvelussuhteiden määrästä pääasiassa vuoden lopun (31.12.2024) tilanteen mukaan.

Vakituisella palvelussuhteella tarkoitetaan vakinaisia virkoja ja toistaiseksi voimassa olevia työsuhteita. Henkilöllä saattaa siis olla useita palvelussuhteita, jos hän on virkavapaalla/työlomalla omasta tehtävästään ja hoitaa sijaisena toista tehtävää. Yhtä tehtävää kohden voi olla useampi palvelussuhde, jos tehtävän vakituinen työntekijä on esimerkiksi äitiyslomalla, opintovapaalla tai vuorotteluvapaalla ja tehtävää on palkattu hoitamaan sijainen. Henkilöstön lukumäärällä tarkoitetaan vuoden 2024 viimeisenä päivänä voimassa olevien palvelussuhteiden määrää.

Henkilöstömäärä ja -rakenne

Vuoden 2024 joulukuun lopussa palvelussuhteiden määrä oli 726. Vuonna 2023 luku oli 734. Henkilöstökertomussuosituksen mukainen HTV2 (= toteutunut htv) oli 642. Laskennallinen eli teoreettinen htv oli 711 (726 vuonna 2023). Laskennassa huomioidaan sekä vakinaiset että määräaikaisten henkilöt sekä työllistetyt, joita vuoden lopussa oli 2 (5 henkilöä vuonna 2023), mutta ei kansalaisopiston tilapäisiä, osa-aikaisia sivutoimisia opettajia.

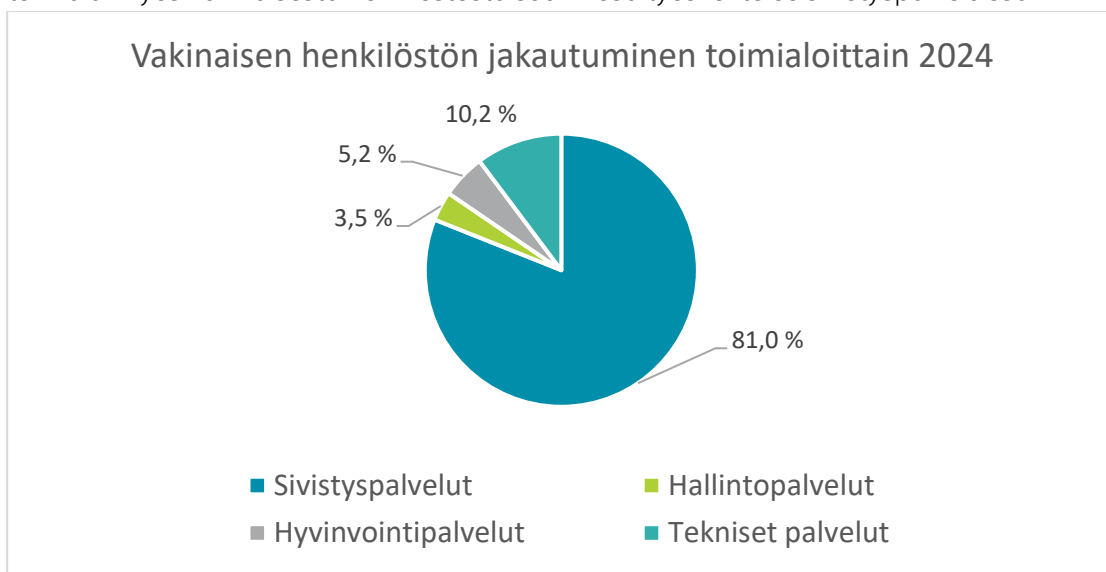
Vuoden 2024 joulukuun lopussa henkilöstöstä 461 työskenteli vakituisessa virka- tai työsuhteessa, joista kokaikaisia oli 399 palvelussuhdetta.

Palvelussuhteiden määrä toimialoittain 31.12.2024	Vak. koko- aikaiset	osa-aik.	Määräaik. Kokoaik.	osa-aik.	Työll.	Yhteensä	Vuosipalkat (1000 e)
Hallintopalvelut, Jäteltk	16		16	1		33	1902 (1611)
Varhaiskasvatuspalvelut	87	18	53	5		163	5432 (5813)
Yleissivistävät koulutuspalvelut	194	37	76	82		389	15417 (15011)
Kirjastopalvelut	7		3		1	11	354 (360)
Kulttuuripalvelut	6	1	1	1		9	354 (334)
Nuorisopalvelut	7	2	7	1		17	410 (334)
Musiikkiopisto	19	2	1	4		26	1070 (1050)
Kansalaisopisto	5	1	1			7	527 (512)
Liikuntapalvelut	12		3			15	550 (551)
Tekniset palvelut	33	1	4	1	1	40	2213 (2296)
Ympäristöterveydenhuolto	13		3			16	914 (839)
Yhteensä	399	62	168	95	2	726	29143 (28711)

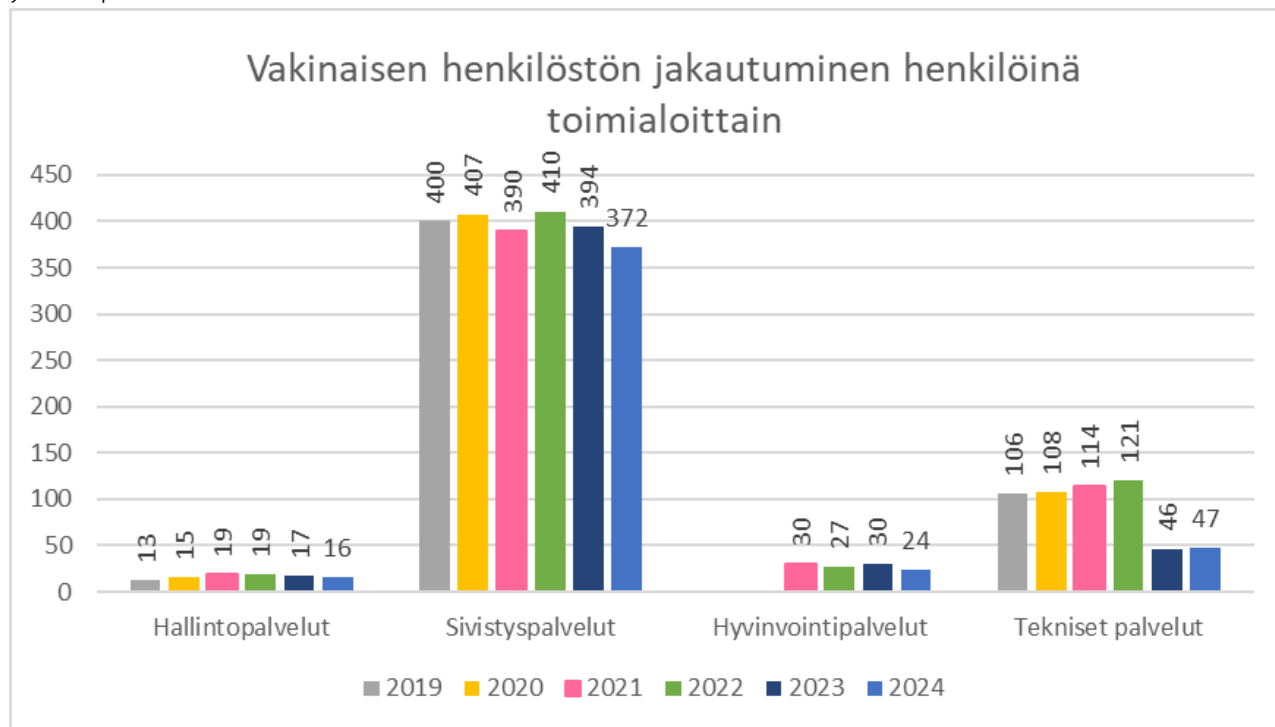
Vuosipalkat ovat tehtäväalueella vuoden aikana maksetut palkat, mikä ei siis vastaa vuoden lopun henkilöstömäärien mukaista tilannetta.

Vakinaisen henkilöstön jakautuminen toimialoittain

Hyvinvointialueiden aloittamisen jälkeen sivistyspalveluiden toimiala on ollut henkilöstömäärältään suurin toimiala. Myös vakinaisesta henkilöstöstä suurin osa työskentelee sivistyspalveluissa.

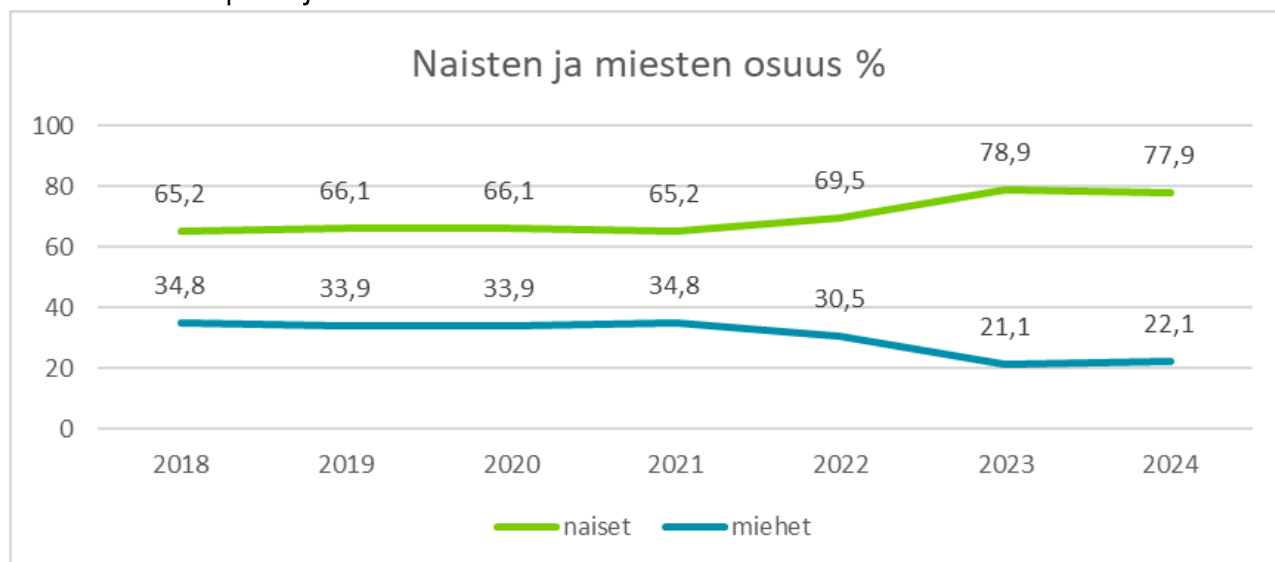

Vakinaisen henkilöstön määrä on vähentynyt lähes kaikilla toimialoilla. Tehdyt linjaukset rekrytointipolitiikassa ovat selkeyttäneet toimintatapoja henkilöstön muutostilanteissa. Vakansseja ei aina täytetä uudelleen, vaan tehtävien uudelleen järjestely tai määräaikaisuuden hyödyntäminen on yleisempää kuin aiemmin.

Vakinaisen henkilöstön jakautuminen henkilöinä toimialoittain

Henkilöstön sukupuoli- ja ikärakenne

Naisten osuus vakinaisesta henkilöstöstä oli vuoden 2024 lopussa 77,9 % (78,9 % vuonna 2023) ja miesten osuus vuoden 2024 lopussa 22,1 % (21,1 % vuonna 2023). Lukuja vertailtaessa edellisvuosiin, tulee huomioida hyvinvointialueen aloittamisesta johtuva organisaatiomuutos. Naisten ja miesten osuudet koko henkilöstöstä ilmenevät alla olevasta kaaviosta. Vaikka pieni korjausliike on nähtävissä sukupuolijakautumassa, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon näkökulmasta voidaan todeta, että Ylivieskan kaupungin henkilöstön sukupuolijakauma ei poikkea valtakunnallisesti muista julkishallinnollisista organisaatioista.

Koko henkilöstön keski-ikä 31.12.2024 oli 45,4 vuotta (vuonna 2023 keski-ikä oli 44,13). Naisten ja miesten keski-ikä oli sama 45,4. Vakinaisessa työ-/virkasuhteessa miesten keski-ikä oli alhaisempi kuin naisten, miehet olivat keskimäärin 46,7 ja naiset 47,7.

Koko kunta-alalla vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 47,1 vuotta ja koko henkilöstön 45,3 vuonna 2023.

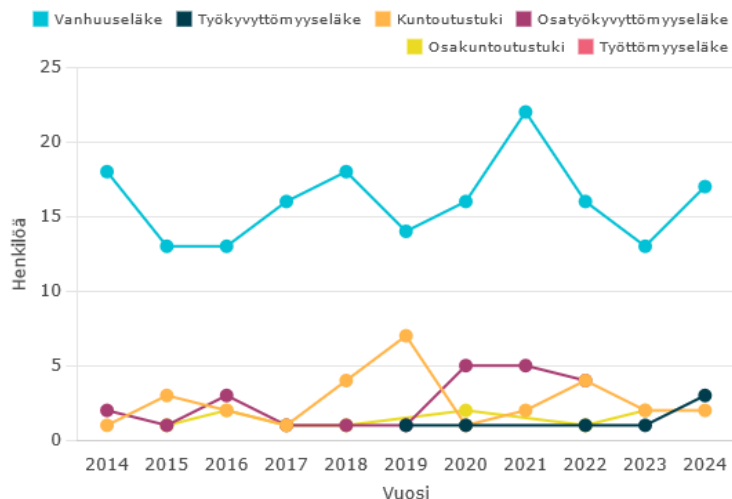
Vakinaisen henkilöstön ikärakenne						Osuus henkilös- töstä %
Ikäryhmä	2020	2021	2022	2023	2024	
20-29	49	43	33	17	15	3,3 %
30-39	227	238	176	121	107	23,3 %
40-49	194	221	184	130	124	27,0 %
50-59	218	230	202	148	142	30,9 %
60-68	94	88	100	71	71	15,5 %

Eläköityminen

Eläkejärjestelmän uudistus tuli voimaan vuoden 2017 alusta. Uudistuksessa vanhuuseläkeikä nousee vuodesta 2017 portaittain kolme kuukautta vuodessa, kunnes vanhuuseläkeiän alaraja on 65 vuotta. Uudet eläkeikärajat koskevat vuonna 1955 syntyneitä ja nuorempia. Vuonna 1962 syntyneet ovat ensimmäinen ikäluokka, joka jää vanhuuseläkkeelle 65-vuotiaana. Ennen vuotta 1955 syntyneet siirtyvät vanhuuseläkkeelle edelleen 63–68-vuotiaana, työhistoriaan ja ammattiin perustuva ns. henkilökohtainen eläkeikä täyttyy useimmilla 64 vuoden iässä.

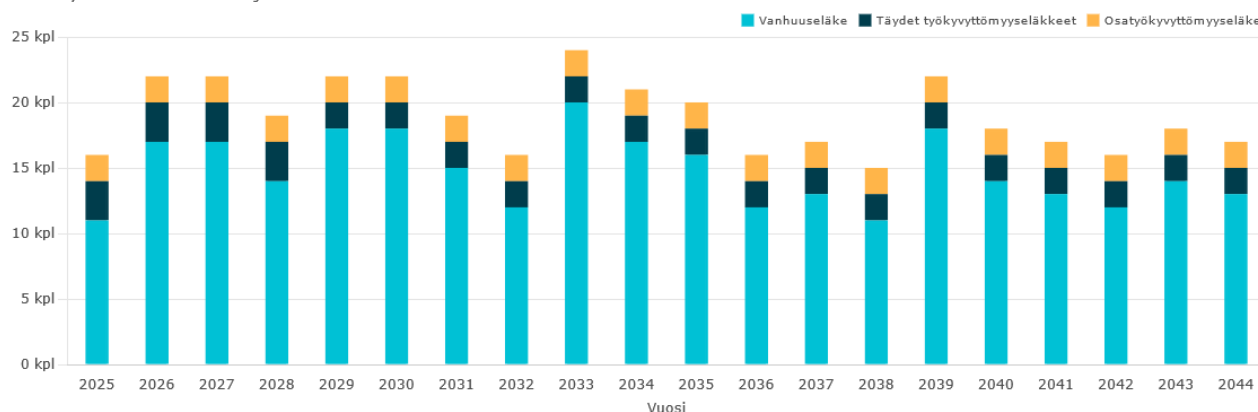
Vuonna 2024 vanhuuseläkkeelle siirtyi kaikkiaan 17 henkilöä. Eläkkeelle siirtyneeksi katsotaan henkilö, jonka omaan työuraan perustuva eläke (muu kuin osa-aikaeläke, osittainen varhennettu vanhuuseläke tai perhe-eläke) alkoi ko. vuonna. Lisäksi edellytetään, että henkilö ei ole saanut omaan työuraan perustuvaa eläkettä ainakaan kahteen vuoteen. Vanhuuseläkkeet sisältävät varhennetut vanhuuseläkkeet, täydet työkyvyttömyyseläkkeet sisältävät täydet kuntoutustuet sekä työuraeläkkeet ja osatyökyvyttömyyseläkkeet sisältävät osakuntoutustuet. Esitettävät lukumäärät on merkitty kuvaajiin pisteillä.

Eläkkeelle siirtyneiden määrä

Alla olevassa kaaviossa on Kevalta saatu tieto Ylivieskan kaupungin vanhuuseläkepoistumasta (KuEL ja VaEL) vuoteen 2044 mennessä. Tarkastelussa on otettu huomioon yleinen ikäluokan alin eläkeikä, mikäli henkilöllä ei ole ammatillista tai henkilökohtaista eläkeikää. Ennusteen mukaan kaupungin henkilöstöstä eläköityy vuoteen 2044 mennessä yhteensä 379 henkilöä. Ennuste kuvaa vakuutettujen arvioidun eläköitymisen eläkelajin mukaan ja perustuu vuoden 2024 marraskuun lopun työ- ja virkasuhteisten tilanteeseen sekä vuoden 2025 alun organisaatiotilanteeseen. Ennusteessa on huomioitu vanhuus-, työkyvyttömyys- ja osatyökyvyttömyyseläkkeelle siirtyvät henkilöt. Vanhuuseläkkeet sisältävät varhennetut vanhuuseläkkeet, täydet työkyvyttömyyseläkkeet sisältävät täydet kuntoutustuet ja työuraeläkkeet, ja osatyökyvyttömyyseläkkeet sisältävät osakuntoutustuet. Vuoden 2017 eläkeuudistuksen takia alimmat eläkeiät nousevat syntymävuoden mukaan asteittain.

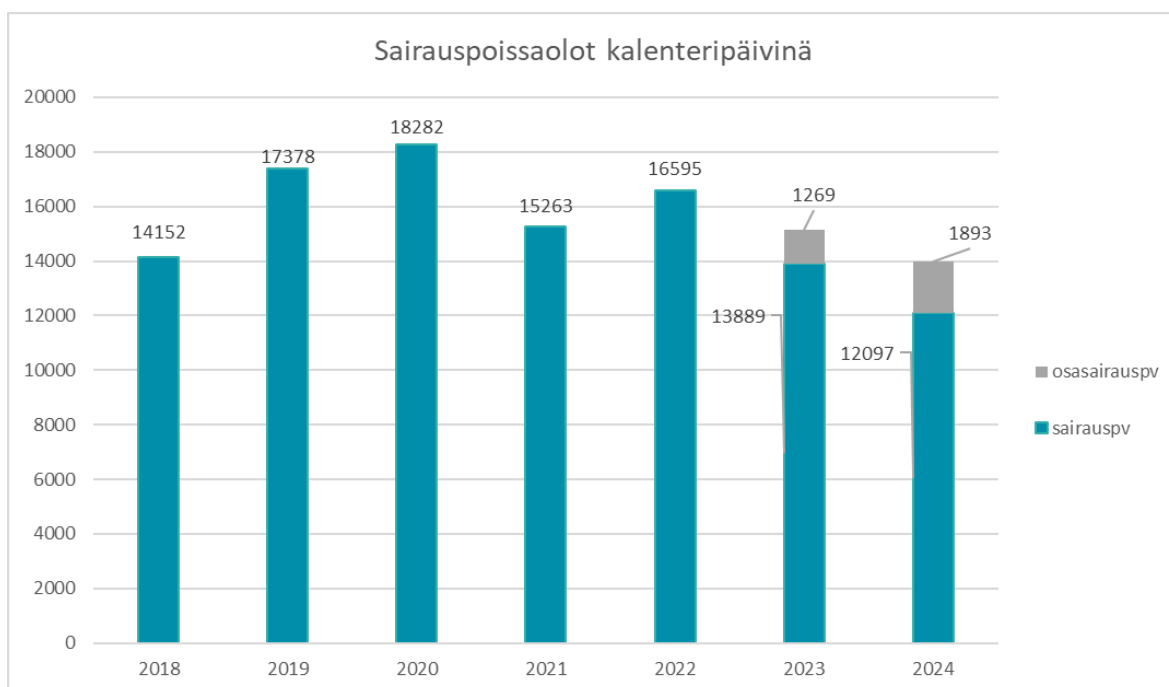
Eläköitymisennuste eläkelajeittain

Sairauspoissaolot

Henkilöstön sairauspoissaolojen määrä on jatkanut laskuaan vuoden 2024 aikana. Henkilöstön sairauspoissaolojen määrä oli vuonna 2024 oli 12097 kalenteripäivää. Vuonna 2023 sairaspoissaoloja oli kaikkiaan 13889 kalenteripäivää. Työntekijöitä, joilla ei ollut yhtään sairauslomapäivää oli kaikkiaan 249. Osasairauspäivärahojen määrä on myös otettu alla olevassa kuvaajassa tarkasteluun.

Yleisesti hyväksytty arvio julkisen sektorin yhden päivän sairauspoissaolokustannuksista Suomessa on noin 350–400 euroa per päivä. Tämä arvio sisältää suorat kustannukset, kuten palkanmaksun poissaolon ajalta, sekä epäsuorat kustannukset, kuten sijaisen palkkaamisen ja mahdolliset tuotannon menetykset. Vuoden 2024 sairauspoissaolojen kustannukset (pl. osasairauspäivät) ovat työnantajalle kokonaisuudessaan noin 4,5 miljoonaa euroa (375 e/hlö). Vuodesta 2023 sairauspoissaolojen kustannukset ovat laskeneet noin 670.000 €.

Suosittelut mittari terveydellisistä syistä johtuvien poissaolojen seurannassa on sairauspoissaoloprosentti, joka lasketaan sairauspoissaolojen osuutena teoreettisesta säännöllisestä työajasta. Vuonna 2024 sairauspoissaoloprosentti oli 6,11 %, kun se vuonna 2023 oli 7,64 %.

Sairauspoissaolot	Palkalliset sairauspoissaolot	Palkattomat sairauspoissaolot
2024		
Osasairauspv	1893	-
1-7 pv	4556	36
8-29 pv	1764	43
30-59 pv	1648	238
60-89 pv	454	77
90-179 pv	1758	245
Yli 180 pv	360	918
Yhteensä keskimäärin	14,7	2,2
		%
Sairauspoissaoloprosentti		6,11
0 päivää sairastaneet (%-osuus henkilöstöstä)		31,64

Toimialoittain sairauspoissaolopäivät jakaantuivat seuraavasti:

Sairauspoissaolot toimialoittain					
	2020	2021	2022	2023	2024
Hallintopalvelut	18,7	33,9	5,2	3,6	2
Sivistyspalvelut	7,7	20	34,1	48,8	46,5
Tekniset palvelut	7,9	6	5	7,7	4,9
Varhaiskasvatuspalvelut	19,7	13,2	25,5	36,4	41,9
Hyvinvointipalvelut		37,3	2,2	3,5	4,7

Henkilöstön vaihtuvuus

Vakinaisen henkilöstön vaihtuvuudessa raportoidaan sekä alkaneet että päättäneet palvelussuhteet. Päättäneet palvelussuhteet huomioidaan eri perusteittain. Lisäksi raportoidaan tulo- ja lähtövaihtuvuus suhteessa vakinaiseen henkilöstöön.

Vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus		2020	2021	2022	2023	2024
Alkaneet palvelussuhteet		73	90	107	47	26
Kaikki päättäneet palvelussuhteet		60	212	604	42	53
	eläke	19	20	19	16	22
	irtisanoutuminen	38	27	33	25	23
	muu	3	165	5	6	1
	sisäiset siirrot			10	2	7
	HYVA-alueelle siirtyneet			537		
Tulovaihtuvuus		7,0 %	10,1 %	11,7 %	9,7 %	5,3 %
Lähtövaihtuvuus		4,6 %	23,4 %	57,3 %	8,6 %	10,8 %

Henkilöstön työhyvinvointi - Työkykyä ylläpitävä toiminta

Työkykyä ylläpitävä toiminta painottuu henkilöstön oman kunnon ylläpitämisen tukemiseen. Henkilöstölle pidetään vuosittain TYKY-päiviä, jotka ovat hallintokuntaakohtaisia. Yksiköt voivat valita, pitävätkö vuoden aikana kaksi erillistä iltapäivää vai yhden kokonaisen päivän. Vuonna 2024 mahdollistettiin myös tyhy-iltapäivien vietto myös opetushenkilöstölle.

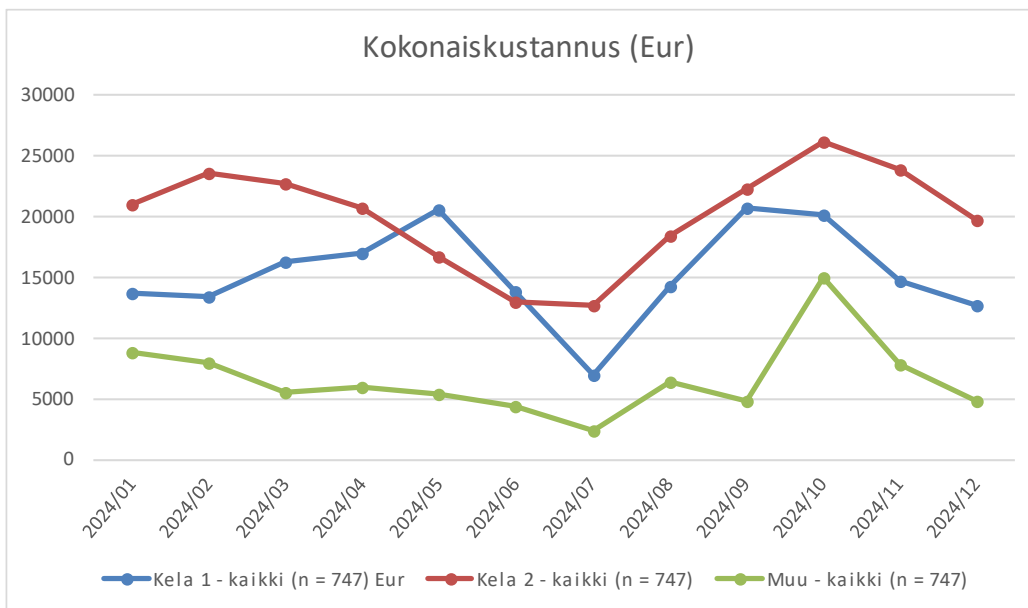
Vuonna 2023 käyttöön otettu työsuhtepolkupyöräetä on pysynyt suosittuna työhyvinvointitoimenpiteenä. Työsuhtepolkupyöräedun vuoden 2024 aikana on ottanut käyttöön 50 uutta käyttäjää.

EPassi-edun käyttöaste oli vuonna 2024 henkilömäärään suhteutettuna oli 66,6 %. (Vuonna 2023 63,6 %). Vuonna 2024 kaupunginhallitus käsitteli henkilöstöaloitteen ePassi-edun nostamisesta 150 euroon. Kaupunginhallitus päätti kuitenkin pitää edun samana eli 50 eurossa, koska vuosien 2024 ja 2025 aikana henkilöstölle on tarjolla ilmainen yhden päivän ranneke SunPampas-tapahtumaan.

Henkilöstöpalveluihin varattuja TYKY-toiminnan määrärahoja käytettiin vuonna 2024 yhteensä 34 315 euroa (34 315,22 euroa vuonna 2023). Työterveyshuollon toimintaan sisältyy myös työkykyä ylläpitävää toimintaa.

Työterveyshuolto

Työterveyshuollon kustannukset olivat vuonna 2024 kaikkiaan 424 887,98 €. Vuonna 2023 kustannukset olivat yhteensä 397 558,83 €. Kela korvaa 50 % - 60 % työterveyshuollon kustannuksista. Työterveyshuollon kustannukset sisältävät henkilöstön lakisääteisen työterveyshuollon lisäksi sairaanhoidon ja muun terveydenhuollon kustannukset.

Henkilöstön osaamisen kehittäminen

Osaamisen kehittämisestä raportoidaan koulutuspäivät ja niiden jakautuminen palkallisiin ja palkattomiin. Lisäksi alla olevassa taulukossa nähtävillä korvaukseen oikeuttavien koulutuspäivien määrä sekä yhden, kahden ja kolmen päivän ajan koulutuksessa olleiden työntekijöiden lukumäärä.

Koulutuspäivien seuranta	
Ammatillinen henkilöstökoulutus	1159
- Palkaton	36
Muu koulutus	386
-Palkaton	0
Korvaukseen oikeuttavien koulutuspäivien lukumäärä yhteensä	675
Työntekijöiden lukumäärä, jotka ovat olleet koulutuksessa yhden päivän ajan	142
Työntekijöiden lukumäärä, jotka ovat olleet koulutuksessa kahden päivän ajan	90
Työntekijöiden lukumäärä, jotka ovat olleet koulutuksessa kolmen päivän ajan	119

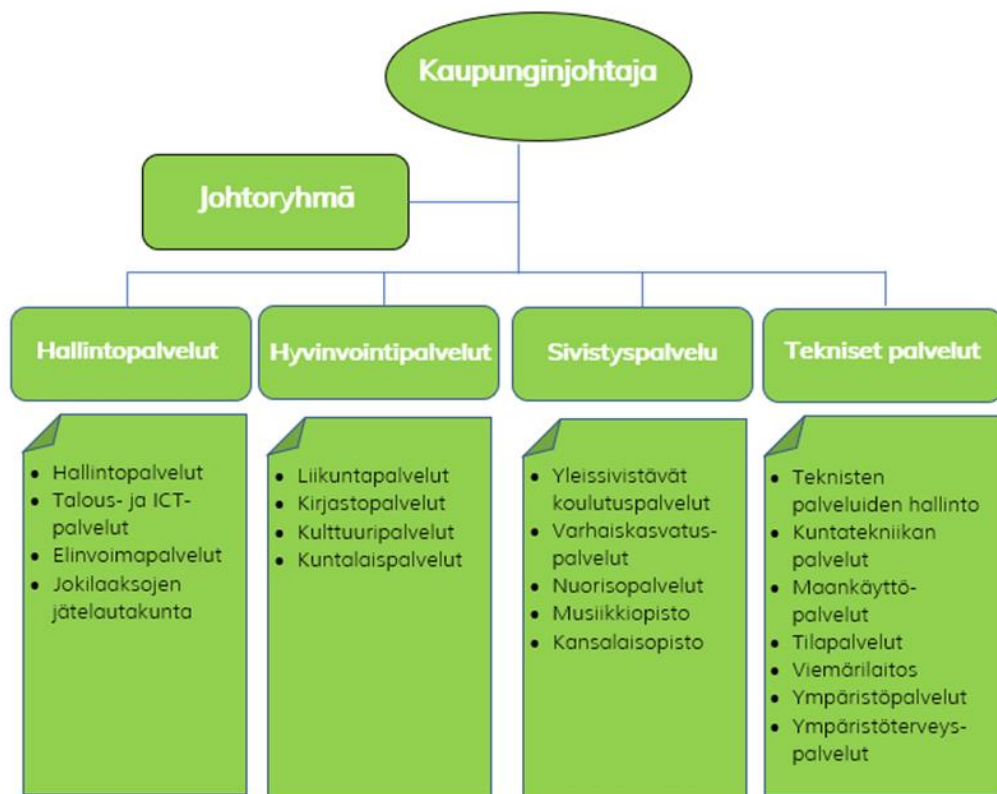
Yhteenveto

Ylivieskan kaupungin henkilöstömäärä on pysynyt suhteellisen vakaana, eikä suuria muutoksia ole havaittavissa sukupuoli- eikä ikärakenteessa. Eläköitymisen ennusteet osoittavat, että tulevana vuosina kaupungin henkilöstöstä eläköityy merkittävä määrä henkilöitä. Jotta lakisääteiset tehtävät voidaan hoitaa myös jatkossa, on tärkeä huolehtia niin veto- kuin pitovoimasta. Sairauspoissaolojen määrä on laskenut, mikä on positiivinen kehitys työhyvinvoinnin kannalta. Ja vaikka työterveyshuollon kustannukset ovat nousseet hieman, on henkilöstön työkykyä ylläpitävä toiminta pysynyt aktiivisena.

Vaikka taloustilanne haastaa kaupunkiorganisaatiota, on tärkeä panostaa henkilöstön hyvinvointiin ja osaamisen kehittämiseen. Syksyllä 2024 hyväksytty henkilöstöstrategia antaa hyviä askelmerkkejä kohti toimivaa ja hyvinvoivaa työyhteisöä.

Henkilöstöorganisaatio

Seuraavassa on esitetty 31.12.2024 voimassa ollut organisaatio.

1.4 Yleinen taloudellinen kehitys

Kansantalous

Tilastokeskus julkaisi 28. helmikuuta ennakkolliset tiedot bruttokansantuotteen kehityksestä vuonna 2024. Talouskehitys mateli viime vuonna miinuksella jo toista vuotta peräkkäin, sillä bruttokansantuotteen volyymi supistui 0,2 prosenttia. EU-maissa BKT kasvoi vuonna 2024 noin 0,9 prosenttia eli selvästi Suomea ripeämmin. Kehitys oli erityisen heikkoa vuoden 2024 viimeisellä neljänneksellä, jolloin kvartaalikasvu suhteutettuna edelliseen neljännekseen supistui jälleen. Tämä merkitsee heikkoa lähtötilannetta vuoden 2025 kasvulle.

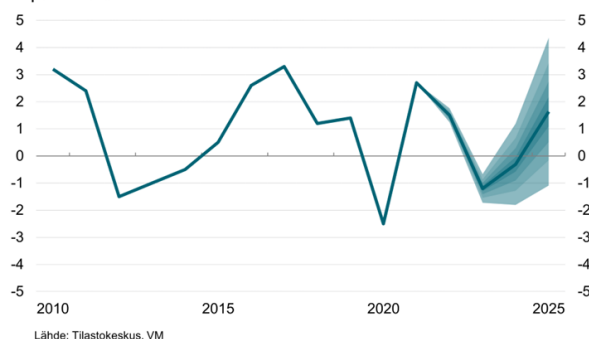
Valtiovarainministeriön julkaisusarjassa 20.12.2024 julkistettu Taloudellinen katsaus, talvi 2024 – julkaisun mukaan eniten tuotantoa on heikentänyt rakentamisen merkittävä vähentyminen ja tänä vuonna myös yksityinen kulutus hieman laskee. Kasvua sen sijaan tulee ulkomaankaupasta. Vienti on kasvanut haastavasta ympäristöstä huolimatta. Inflaation hidastuminen ja korkojen lasku kääntävät sekä kulutuksen että investoinnit kasvuun ensi vuonna. Kasvua heikentävät kuitenkin julkisiin menoihin kohdistuvat säästöt ja verojen korotukset. Vuonna 2025 BKT kasvaa 1,6 prosenttia ja 1,5 prosenttia vuosina 2026 ja 2027.

Suhdannekehityksen heikkous on monella tapaa suuri pettymys. Syksyllä 2023 esimerkiksi valtiovarainministeriö arvioi, että BKT kasvaa 1,2 prosenttia, mutta Osuuspankki ennakoii kasvun jäävän nolleen. Suomen kansantaloutta heiluttelee kansanvälisen talouden iso kuva, mutta kuluttajiin ja investoijiin ei ole pystytty luomaan luottamusta ja tulevaisuudenuskkoa Ukrainan sodan talousvaikutusten jälkeen. Kehitys luo epävarmuutta myös kuntien tulevien vuosien veroennusteisiin.

Työmarkkinoiden käänne parempaan siirtyy vuoteen 2025, jolloin talouden elpyminen lisää työvoiman kysyntää. Vuonna 2024 työllisyys heikkenee erityisesti teollisuudessa ja rakentamisessa, ja työttömyysaste nousee lähes 8,5 prosenttiin. Vaikka osaavan työvoiman puute hillitsee irtisanomisia, avoimet työpaikat vähenevät ja työttömyys kasvaa laaja-alaisesti. Vuonna 2025 työmarkkinat alkavat elpyä, mutta työttömyyden lasku on hidasta.

Julkisyhteisöjen rahoitusaliijäämä on vuonna 2024 4,2 prosenttia suhteessa BKT:hen. Heikko talouden suhdanne heijastuu julkiseen talouteen monin tavoin, minkä lisäksi viime vuosien nopea inflaatio kasvattaa menoja tuntuvasti vielä tänä vuonna. Heikon suhdanteen vuoksi verotulot ovat kasvaneet maltillisesti. Omaisuustulot sen sijaan ovat kasvaneet tänä vuonna voimakkaasti, mikä näkyy erityisesti sosiaaliturvarahastoilla sekä vähäisemmissä määrin valtiolla. Menojen kasvu on jatkunut nopeana kaikilla sektoreilla, vaikkakin osittain eri syistä. Valtion menot kasvoivat erityisesti varautumiseen ja turvallisuuteen tehtyjen investointien vuoksi. Paikallishallinnossa menojen kasvua on ajanut henkilöstömenojen ja ostopalveluiden kasvu. Sosiaaliturvamenot puolestaan ovat kasvaneet eläkkeiden suurten indeksikorotusten takia sekä voimakkaasti kasvaneen työttömyyden myötä.

Bruttokansantuotteen muutos
prosenttia

Kuntatalous

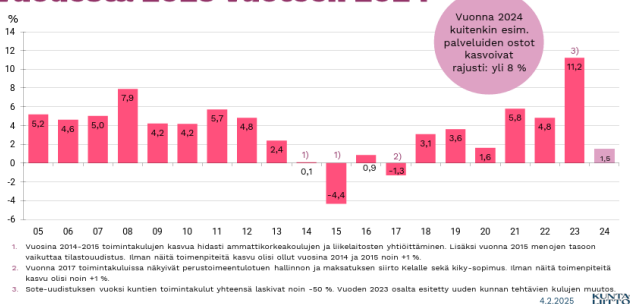
Kuntaliiton helmikuussa julkaiseman kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2024 tilinpäätösarvioiden mukaan vuosi 2024 oli lopulta pelättyä parempikerrottavaa. Kuntatalouden tasapaino heikkeni reippaasti niin toiminnan ja investointien rahavirralla, tilikauden tuloksella kuin vuosikatteella mitattuna. Lainaakin kunnat joutuivat ottamaan enemmän kuin moneen vuoteen. Tästä huolimatta toteutumaa vuonna 2024 voi pitää torjuntavoittona. Kuntatalouden rahoitustasapaino jäi kauas heikoimpien vuosien miinuksista ja kaikista heikoimmassa taloudellisessa (negatiivinen vuosikate) asemassa olevien kuntien lukumäärä jäi pieneksi. Kuntatalouden ennusteet olivat vielä syksyllä 2024 huomattavasti synkemmät.

Kuntien ja kuntayhtymien ennakkollisten tilinpäätöstietojen suurin yllätys oli menokehityksen raju hidastuminen vuodesta 2023. Kun vielä vuonna 2023 kustannuskehitys (kuntiin jääneiden kustannusten osalta) laukkasi 11 prosentin kasvussa niin vuonna 2024 kulukehitys jäi noin kahteen prosenttiin. Euroissa kustannukset nousivat vuonna 2024 vain reilun 300 miljoonan euron luokkaa.

Toimintamenojen kehitykseen vaikutti viime vuonna useita eri syitä. Vaikka monet tekijät, kuten palkkaratkaisu, Petteri Orpon hallituksen uudistukset ja korkotason nousu, nostivat kustannuksia reippaasti, niin siitä huolimatta kuntien palkkasumman nousu näyttää jäävän vain vajaaseen 3 prosenttiin. Työttömyysvakuutusmaksun lasku käänsi henkilöstösivukulujen kehityksen jopa miinukselle. Ostojen kehitys tarkentuu vielä.

Toimintamenojen jarrutusta voidaankin tulkita tässä vaiheessa melko turvallisesti siten, että kunnat ovat vieneet sopeutustyötä eteenpäin vuonna 2024. Luonnollisesti tilanteet vaihtelevat kunnittain. Joissain kunnissa säästöpäätöksiä vasta pohditaan ja joissakin kunnissa sopeutusta on tehty etupainotteisesti jo useamman vuoden ajan.

Toimintakulut kasvoivat maltillisesti vuodesta 2023 vuoteen 2024

Vuonna 2024 kuntien ja kuntayhtymien toimintakate kasvoi 1,8 % (+250 miljoonaa €). Toimintakulut kasvoivat 1,6 prosenttia vuonna 2024 (+300 miljoonaa euroa)

- Kuntapalveluiden laskennallinen palvelutarve pienenee (-0,6 %-yksikköä) nuorten ikäluokkien pienentyessä.
- Kuntien vuoden 2024 sopimuskorotukset +3 % (noin + 280 milj. euroa)
- Kuntien työttömyysvakuutus-, sairausvakuutus- ja tasausmaksu kevenivät: yhteensä noin -0,8 %yksikköä (-70 milj. euroa)
- Työttömyys lisääntyi, mutta kuntien työmarkkinatuen kustannukset: -1,9 prosenttia (-9 milj. euroa)
- Perustoimeentulotuen kustannukset: +5,2 % (17,7 milj. euroa)
- Petteri Orpon hallituksella merkittäviä tehtävien laajennuksia mm. esi- ja perusopetuksessa

Toimintatuotot kasvoivat 1,2 % (vajaat 100 miljoonaa euroa)

- Kunnat saavat laajeneviin tehtäviin valtionavustuksia erityisesti OKM:n ja TEM:n hallinnonaloilla. Yhteensä valtion vuodelle 2024 budjetoimat valtionavustukset: noin 555 miljoonaa euroa. Valtionavustusmäärärahoja sekä leikattiin että lisättiin eri palveluissa

Verot

Kunnallisverotulot laskivat 3,3 % (noin -350 miljoonaa euroa)

- Työllisyys pieneni noin 30 000 hengellä. Palkkasumma: + 1,9 % vuodesta 2023.
- Veroperustemuutokset, netto noin -26 milj. euroa. Arvio sisältää mm. ansiotuloverotuksen inflaatiotarkistuksen

- Sosiaaliturvaetuuksien (pl. eläkkeet) tehdyt leikkaukset vähensivät kuntien verotuloja
- Työttömyysturvamaksun alennus vaikutti verotuloihin: +85 milj. euroa
- Sote-uudistus vaikutti vielä verokertymiin, mm. vertailuvuosi 2023 oli verohäntien vuoksi poikkeuksellisen korkea.
- Kunnallisveroa nosti 88 kuntaa ja laski 42 kuntaa. Netto +90 miljoonaa euroa.

Kuntien yhteisöverotulot laskivat 14 % (noin -300 milj. €)

- Bruttokansantuotteen volyymin arvioidaan pienentyneen 0,5 prosenttia vuonna 2024.
- Kuntien osuus yhteisöverosta: 23,69 %. Ei isoja muutoksia.

Kiinteistöverot kasvoivat 6,7 % (noin 150 milj. €)

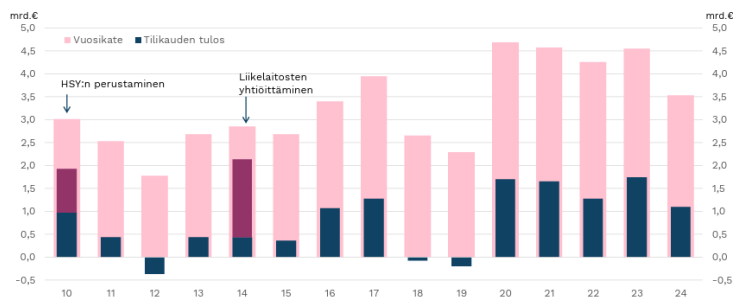
- Kiinteistöveroprosenttien muutosten vaikutus verotuloon: +120 milj. euroa, josta maapohjan kiinteistöveron alarajan korotus oli 108 milj. euroa
- Rakennuskustannusindeksi 0,0 prosenttia

Valtionosuudet

Kunnat saivat vuonna 2024 valtionosuuksia yhteensä vajaat 3,4 miljardia euroa.

- Sote-siirtolaskelmien tarkentumien: -500 miljoonan euron pysyvä vähennys, jota vuonna 2024 kompensoitiin 192 miljoonan euron määräaikaaisella valtionosuuden lisäyksellä. Tämä erä peritään kunnilta takaisin vuosina 2025-2027.
- Valtionosuuksiin tehdään vuosittain monia muitakin vähennyksiä, mm. kuntien rahoitusosuus perustoimeentulotuesta: -331 milj. euroa
- Peruspalvelujen valtionosuuden indeksitarkistus +53 milj. euroa (+2,2 %), mitä pienensi kuitenkin yhden prosenttiyksikön indeksijarru -24 milj. euroa.
- Kunnille korvattavat laajenevat tehtävät: + 9 miljoonaa euroa (mm. sitouttava kouluyhteistyö, B1kielen opetuksen lisääminen yhdellä viikkotunnilla)
- Ei valtion ja kuntien välistä kustannustenjaon tarkistusta

Kuntatalous heikkeni edellisvuodesta

Tilikauden tulos sisältää vuonna 2010 HSY:n perustamisesta johtuvia satunnaisia tuloja noin 0,95 mrd. euroa ja vuonna 2014 liikelaitosten yhdyttämistä johtuvia satunnaisia tuloja arviolta 1,7 mrd. euroa.

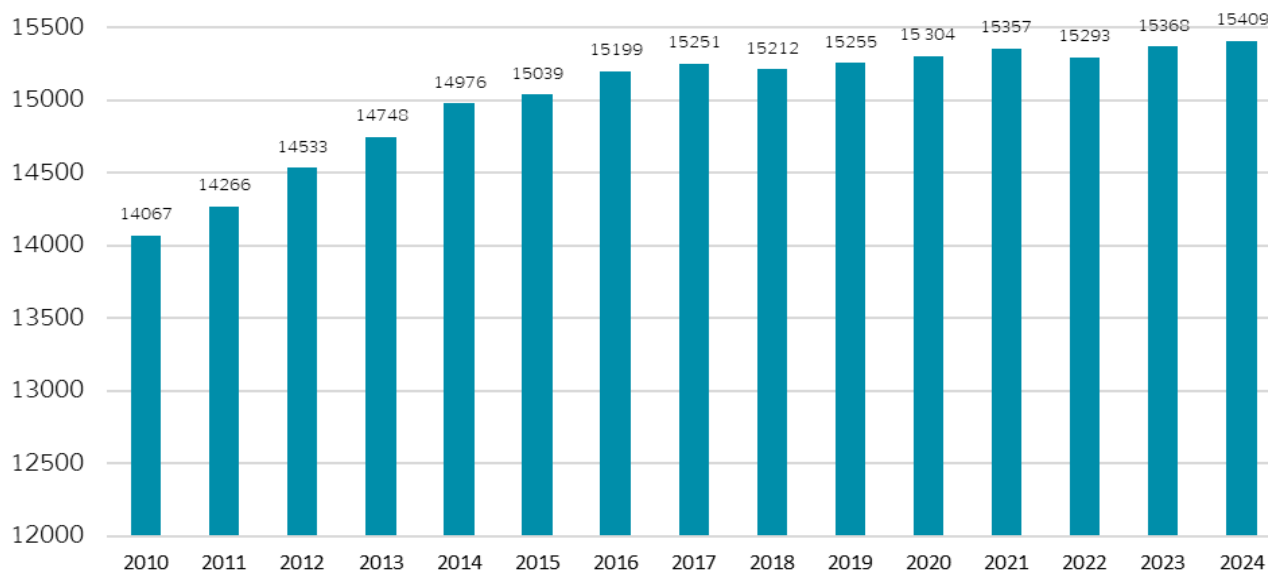
Lähde: Valtiohallinto, Tilastokeskus, Manner-Suomen kunnat ja kuntayhtymät.

4.2.2025

YLIVIESKA

1.5 Ylivieskan kaupunkikehitys

Ylivieskan asukasluku 31.12

Ylivieskan asukasluvun kasvoi vuonna 2024. Asukasluku lisääntyi 40 hengellä. Vuosina 2015-2024 kasvu on ollut yli 370 asukasta ja 2000-luvulla kasvu on ollut yli 2000 asukasta.

Vuosi	Syntyneet	Syntyneiden enemmyys	Kuntien välinen nettomuutto	Nettomaahan- muutto	Kokonais- muutos	Väkiluku
2010	208	113	61	6	180	14067
2011	205	87	108	6	201	14266
2012	225	122	128	13	263	14533
2013	232	125	78	20	223	14748
2014	251	139	63	34	228	14976
2015	213	109	-30	-5	63	15039
2016	200	98	28	31	160	15199
2017	205	67	-16	19	52	15251
2018	180	53	-94	6	-35	15212
2019	159	37	-4	12	46	15255
2020	175	59	-13	3	49	15304
2021	158	34	2	16	53	15357
2022	139	4	-81	12	-64	15293
2023	144	-11	12	71	75	15368
2024	138	14	10	15	40	15 409

Kuukaudet	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Luonnollinen väestönlisäys	Kuntien välinen nettomuutto	Netto- maahan- muutto	Kokonais- muutos	Väkiluku
2024-01	14	14	0	12	0	12	15 381
2024-02	10	8	2	-1	2	3	15 384
2024-03	8	9	-1	5	7	11	15 395
2024-04	16	6	10	-16	1	-5	15 390
2024-05	8	10	-2	13	2	13	15 403
2024-06	15	9	6	-9	0	-3	15 400
2024-07	11	8	3	20	1	25	15 425
2024-08	9	7	2	-40	1	-37	15 388
2024-09	14	14	0	5	0	5	15 393
2024-10	11	13	-2	7	0	5	15 398
2024-11	13	12	1	26	0	27	15 425
2024-12	9	14	-5	-12	1	-16	15 409
Yhteensä	138	124	14	10	15	40	15 409

Ylivieskan syntyneiden määrä on laskenut alle 150 syntyneen tasolle. Vuosi 2023 oli ensimmäinen, jolloin kuolleisuus oli syntyvyyttä suurempi, mutta 2024 palattiin syntyneiden enemmyyteen. Väestökasvu selittyikin tilinpäätösvuoden osalta luonnollisella väestökasvulla maahanmuuton kasvulla ja pienellä nettomuutolla.

Kunta	2024-01	2024-02	2024-03	2024-04	2024-05	2024-06	2024-07	2024-08	2024-09	2024-10	2024-11	2024-12	Yhteensä
Oulu	118	96	90	16	-180	-110	163	825	396	50	56	41	1 561
Ylivieska	12	3	11	-5	13	-3	25	-37	5	5	27	-16	40
Alavieska	-4	-11	1	7	2	9	-8	5	-11	2	-18	1	-25
Oulainen	-13	6	1	-3	-6	3	-25	-12	6	1	2	-22	-62
Haapajärvi	0	6	13	0	-21	-14	-4	-31	-22	6	-6	6	-67
Nivala	2	-3	-5	-6	6	2	-7	-46	-5	-8	-4	0	-74
Kalajoki	-11	2	-19	4	13	2	10	-58	-35	-21	-2	10	-105
Haapavesi	-7	-11	7	-10	-1	-9	-14	-12	-12	-18	-8	-11	-106
Sievi	0	1	-11	-8	-11	0	-15	-31	-25	-21	-4	6	-119
Raahe	-25	-12	33	-23	2	-15	-37	-108	-54	10	0	3	-226

Kaikissa muissa lähikunnissa asukasluku väheni.

Rakentaminen

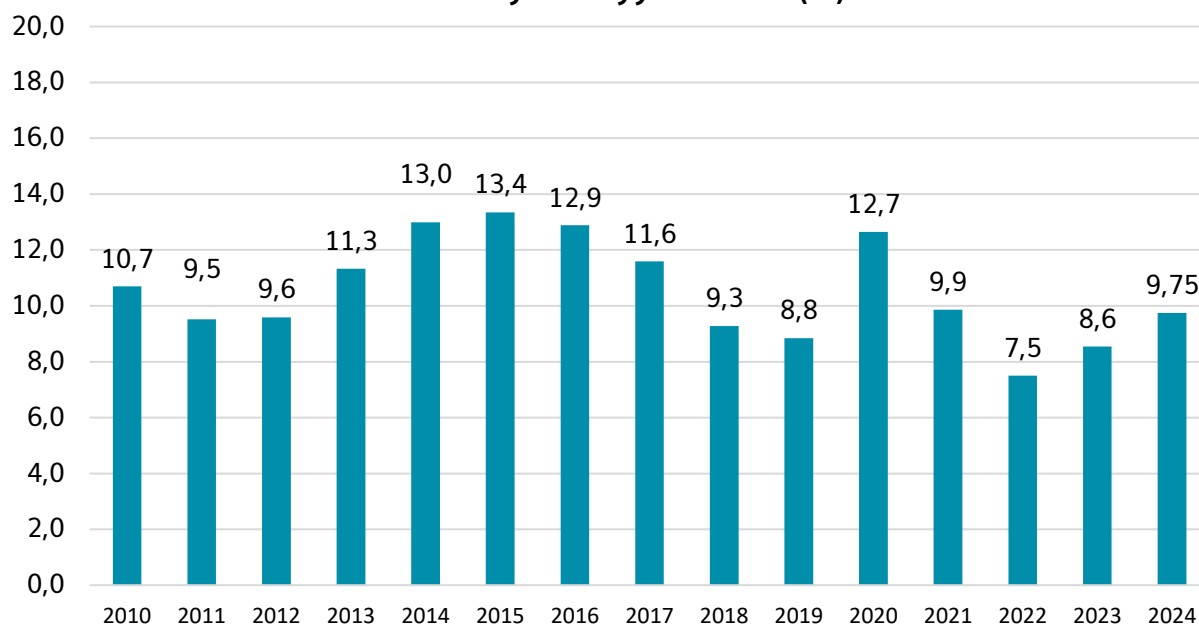
Vuosi	Myönnetty rakennusluvat	Valmistuneet asuinhuoneistot	Valmistuneiden rakennusten k- m2
2014	163	138	27528
2015	142	158	33394
2016	151	126	25701
2017	122	109	21127
2018	101	80	24688
2019	136	54	14299
2020	143	86	21042
2021	152	55	33 088
2022	87	70	14 876
2023	127	95	14 112
2024	120	19	11 808

Pientalotontinluovutus (omakoti-, pari- ja rivitalot)

kausi (kk)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1-3	7	1	4	4	3	6	4	1	1
4-6	6	4	5	7	3	10	2	3	2
7-9	5	2	5	4	2	3	0	3	1
10-12	1	1	0	1	4	1	2	1	2
Yht.	19	8	14	16	12	20	8	8	6

Vuonna 2024 valmistui 19 asuinhuoneistoa, kun edellisellä vuonna valmistui 95. Vuoden 2024 aikana ei valmistunut yhtään rivi- tai kerrostaloa, jonka vuoksi lasku on merkittävä. Valmistuneiden rakennusten kerros² tilavuus laski 14.112 m²:stä 11.808 m²:iin. Kaupungin omakotitalotonttien luovutus pysyi edellisvuoden tapaan matalalla tasolla (6) ja tontteja vuokrattiin lisäksi 7. Aiempaa väisä kehitys selittyy rakennus- ja rahoituskustannusten kallistumisella, väestönkasvun hidastumisella sekä yleisellä talouden matalasuhdanteella.

Ylivieskan työttömyysaste ka. (%)

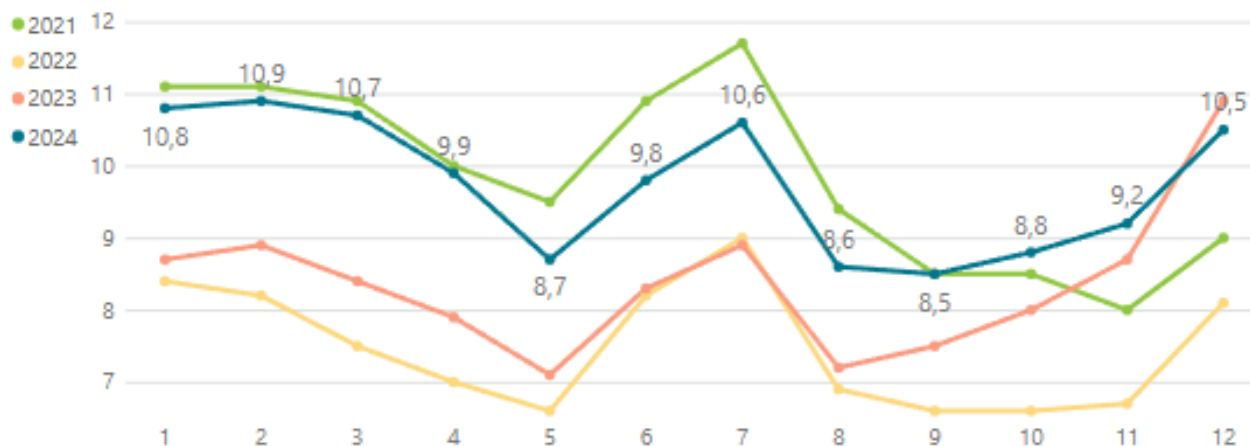
Työmarkkinat

Työllisyyskatsaukset

Työttömien osuus työvoimasta kuukausittain (TEM), %

ELY

TEM

Työttömyysaste kohosi edellisvuodesta, mutta pysyi silti keskimäärin alle 10 %:n tasolla. Työttömiä työnhakijoita oli joulukuussa yhteensä 727 (v.2023 oli 757) henkeä, joista lomautettuja oli yhteensä 123 (2023 oli 208).

1.6 Ylivieskan taloudellinen kehitys

Tuloslaskelman toimintatuottojen ja toimintakulujen toteutuminen:

Verotulot:

Vuonna 2024 kertyi verotuloja yhteensä 40,38 miljoonaa euroa eli verotuloja kertyi 276.000 euroa muutettua talousarviota enemmän ja 326.000 euroa alkuperäistä talousarviota enemmän. Verotulot kasvoivat edellisestä vuodesta 1,5 %:a. Kunnallisveron tilitykset olivat 32,0 (v.2023: 30,5) milj.euroa (+5,0 %), yhteisöveron tilitykset 3,1 (v.2023: 3,8) milj.euroa (-17,9 %) ja kiinteistöveron tilitykset 5,25 (v.2023: 5,5) milj.euroa (-4,0 %). Vuodelle 2024 valtuusto pienensi kunnallisveroprosenttia 0,06 % (10,30 %:iin).

Kunnallisverokertymä oli ennustettua suurempi. Oletus on, että vuoden 2024 ennakonpidätysprosentti oli selvästi aikaisempia vuosia korkeammalla tasolla. Kunnallisveron verovuoden 2024 ryhmäosuuteen tehtiin viime joulukuussa tämän lisäksi positiivinen oikaisu. Vuoden 2024 korkea ennakonpidätys tarkoittaa käytännössä sitä, että verovuoden 2024 veronpalautukset olisivat siten verrattain suurempia ja/tai jäännösverot pienempiä. On myös mahdollista, että kunnallisveron verovuoden 2024 jako-osuuteen tehdään negatiivinen oikaisu, kun verotus valmistuu. Kyseessä voi myös olla yllä mainittujen seikkojen yhteisvaikutus. Asia varmistuu viimeistään, kun valmistuvan verotuksen 2024 ensimmäiset ennakkotiedot julkaistaan kesäkuussa 2025.

Yhteisöverokertymä oli odotuksia huonompi. Loppukesästä alkanut ennakkoerojen heikko kehitys jatkui loppuvuoden.

Kiinteistöverotuksessa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia, mutta rakentamisen vähyys näkyy verotuotto kehityksessä.

Valtionosuudet:

Tuloslaskelman valtionosuudet olivat yhteensä 17,2 (v.2023: 18,8) milj.euroa ja valtionosuuksia kirjattiin 17.000 euroa yli muutetun talousarvion ja noin 122.000 euroa yli alkuperäisen talousarvion. Tuloslaskelmaan kirjattavat valtionosuudet laskivat 8,7 %:a edelliseen vuoteen verrattuna.

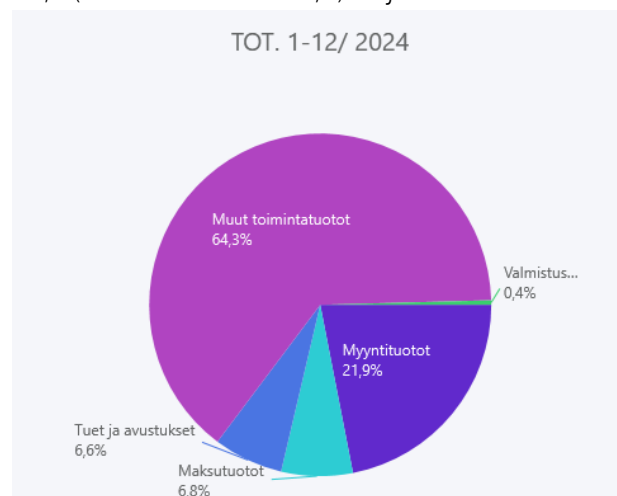
Toimintatuotot:

Tuloslaskelman ulkoiset toimintatuotot kasvoivat edellisvuoden noin 14,2 miljoonasta eurosta noin 16,1 miljoonaan euroon eli 14,6 %:a edellisvuodesta. Eräinä syinä oli rakennusvalvonnan tulojen nousu (tuulivoimaluvat) ja hankkeiden tuet ja avustukset (mm. työllisyysalueen valmisteluunsaatu tuki). Maa-alueiden myyntivoitot kasvoivat ja olivat 395.000 euroa (vuonna 2023 oli 201.000 e ja 2022 oli 1.216.000 e. Sen sijaan varhaiskasvatustuotot pienentyivät.

Kaupungin saamat ulkoiset vuokratuotot olivat 5,7 (2023: 5,1) miljoonaa euroa, joista Pohjois-Pohjanmaan Hyvinvointialueen maksamat vuokrat olivat noin 4,6 miljoonaa euroa.

Toimintatuotot ylittyivät talousarvioon nähden noin 2,6 miljoonaa euroa.

Kokonaistulot, jotka sisältävät myös sisäiset tuotot ja maa-alueiden myyntivoitot, olivat yhteensä 27,9 (vuonna 2023 oli 25,4) miljoonaa euroa.

Toimintakulut:

Tuloslaskelman ulkoiset toimintakulut kasvoivat edellisvuodesta vain 0,5 %:a ollen yhteensä 62,3 (v.2023 oli 62,0) miljoonaa euroa. Keskeinen syy oli kaupungin toiminnan taloudellinen sopeuttaminen. Suurimmat toimijat yleissivistävät koulutuspäivät, varhaiskasvatuspalvelut ja tekniset palvelut toimivat edellisvuotta pienemmillä kuluilla.

Kokonaistoimintakulut, jotka sisältävät myös sisäiset kulut, olivat yhteensä 74,0 (vuonna 2023 oli 73,3) miljoonaa euroa. Kasvua 1,0 %:a.

Henkilöstökulut kasvoivat edellisvuodesta 0,6 %:a 0,2 miljoonaa eurolla. Henkilöstökulut alittivat 0,6 miljoonaa euroa talousarvion.

Palveluiden ostot alittivat 0,3 miljoonalla eurolla talousarvioon verrattuna ollen 15,0 milj.euroa ja kasvoivat vain 0,1 %:a edellisvuoteen verrattuna.

Merkittäviä palveluhankintoja tehtiin kaupungin sidosyksiköistä talous- ja henkilöstöpalveluiden osalta Kuntien Hetäpalvelut Oy:ltä 777.000 eurolla, ICT-palveluihin liittyen Joki ICT:ltä 405.000 eurolla ja PPE-Köökki Oy:ltä ateriapalveluiden osalta noin 2,6 (2,6) milj.eurolla ja puhtauspalveluiden osalta noin 1,0 (1,2) milj.eurolla. Jätevesien siirrosta ja puhdistuksesta maksettiin Vesikolmio Oy:lle 1,9 milj.euroa.

Tilikauden aikaisia ostoja hankittiin aineissa, tavaroissa ja tarvikkeissa 4,0 (2023 oli 4,5) milj.eurolla, joka oli 10,3 %:a vähemmän kuin edellisvuonna. Suurin kuluerä oli sähkö 1,4 (2023 oli 1,5) milj.euroa ja lämmitys 0,9 (2023 oli 1,0) milj.euroa.

Avustuskulut kasvoivat noin 270.000 euroa ollen 5,3 (5,0) milj.euroa. Sen suurin kuluerä oli varhaiskasvatuksen palvelusetelit 3,4 (3,3) milj.euroa ja

työmarkkinatuen kuntaosuus 970.000 (846.000) euroa.

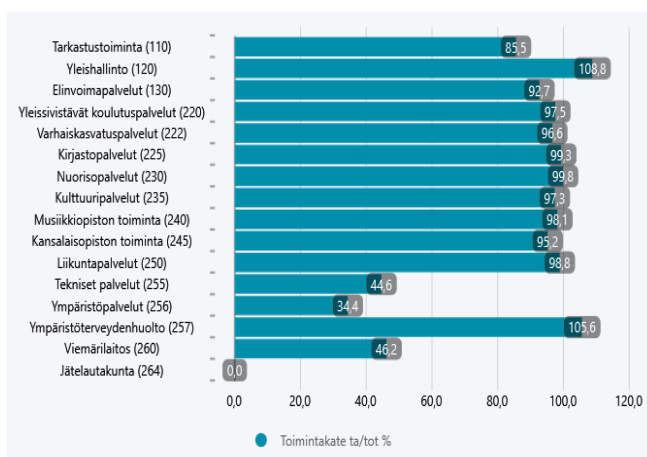
Maksetut ulkoiset vuokratulot olivat rakennusten ja huoneistojen osalta 1,9 (2,0) miljoonaa euroa ja leasingvuokrien osalta 0,8 (0,6) miljoonaa euroa.

Tuloslaskelman toimintakate

Tuloslaskelman toteutunut toimintakate oli -46,0 miljoonaa euroa (TP 2023: 47,7 milj.euroa) eli laskua oli -3,6 %:a. Toimintakate, joka kunnissa on aina negatiivinen, alitti 3,3 miljoonalla eurolla talousarvion. Toimintakatteen toteutuma-aste oli 93,3 %.

Toimintakatteella eli nettotoimintamenoilla mitattuna muutettuun talousarvioon nähden ennakoitua vähemmän määrärahaa käytettiin mm. yleishallinnossa 414.000 euroa, elinvoimapaikatuissa 184.000, yleissivistävissä koulutuspalveluissa 732.874 (190.000 euroa verrattuna alkuperäiseen talousarvioon), varhaiskasvatuspalveluissa 448.902 euroa ja teknisissä palveluissa 1.475.000 euroa. Määräraha ylittyi viemärlaitoksessa 259.000 eurolla mm. Vesikolmion hinnan korotuksen vuoksi.

Tuloslaskelman vuosikate

Tuloslaskelman toteutunut vuosikate on selvästi positiivinen 10,4 miljoonaa euroa (9,0 milj.e vuonna 2023). Toteutunut vuosikate on 3,7 miljoonaa euroa muutettua talousarviota parempi. Vuosikatteen toteutuma-aste on 156,7 % muutettuun talousarvioon nähden.

Rahoitustuotot ja -kulut

Ulkoiset rahoitustuotot ja -kulut olivat -1,2 miljoonaa euroa, kun edellisenä vuonna ne olivat -1,8 miljoonaa euroa. Talousarvioon nähden toteutuma oli 88,7 %. Korkokulujen pienentymiseen vaikutti laskenut yleinen korkotaso ja korkosuojausten positiivinen vaikutus.

Tilikauden tulos ja yli-/alijäämä

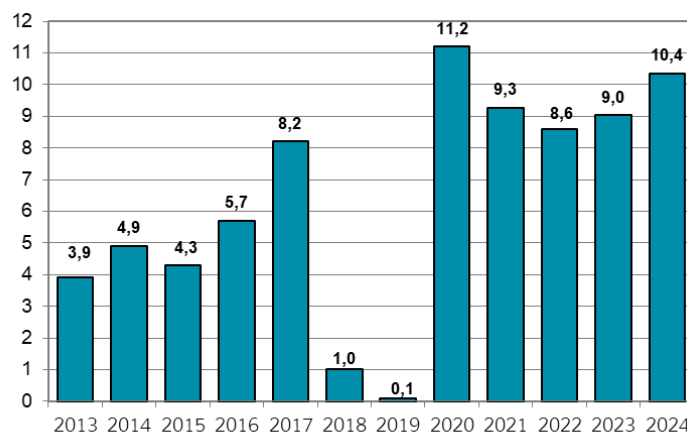
Suunnitelman mukaisten poistojen, 7,0 miljoonaa euroa lisäksi tehtiin lisäpoistoja noin 2,6 miljoonaa euroa ja arvonalentumisia 0,2 miljoonaa euroa. Tämän jälkeen tilikauden 2024 tulokseksi muodostuu 671.000 euroa (vuonna 2023 tulos oli 2,0 milj.euroa).

Käyttötalousosan ja investointiosan määrärahojen toteutuminen

Yhteenvedo valtuuston hyväksymien sitovien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta on esitetty jäljempänä.

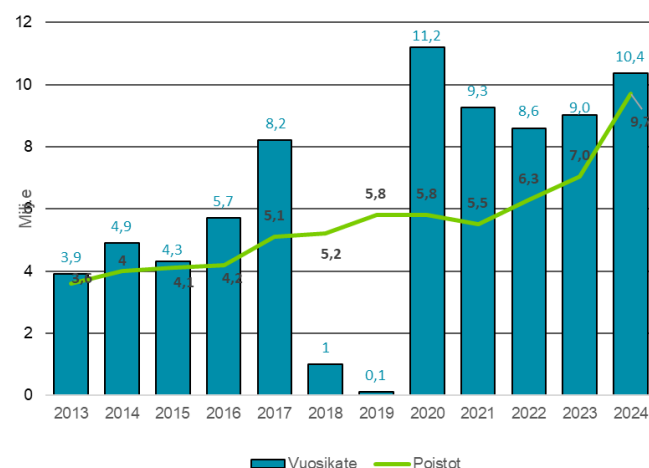
Vuosikate, milj. euroa

Vero-%. v.2010-2012: 21,00, 2013-18: 21,50, 2019-2020: 22,00, 2021-2022: 23,00, 2023: 10,36, 2024: 10,30

Vuosikate oli edellisvuotta korkeampi yhteensä 1.4 miljoonaa euroa. Vuosina 2020 ja 2021 Ylivieska sai harkinnanvaraisesta valtionosuutta 1,5 miljoonaa molempina vuosina.

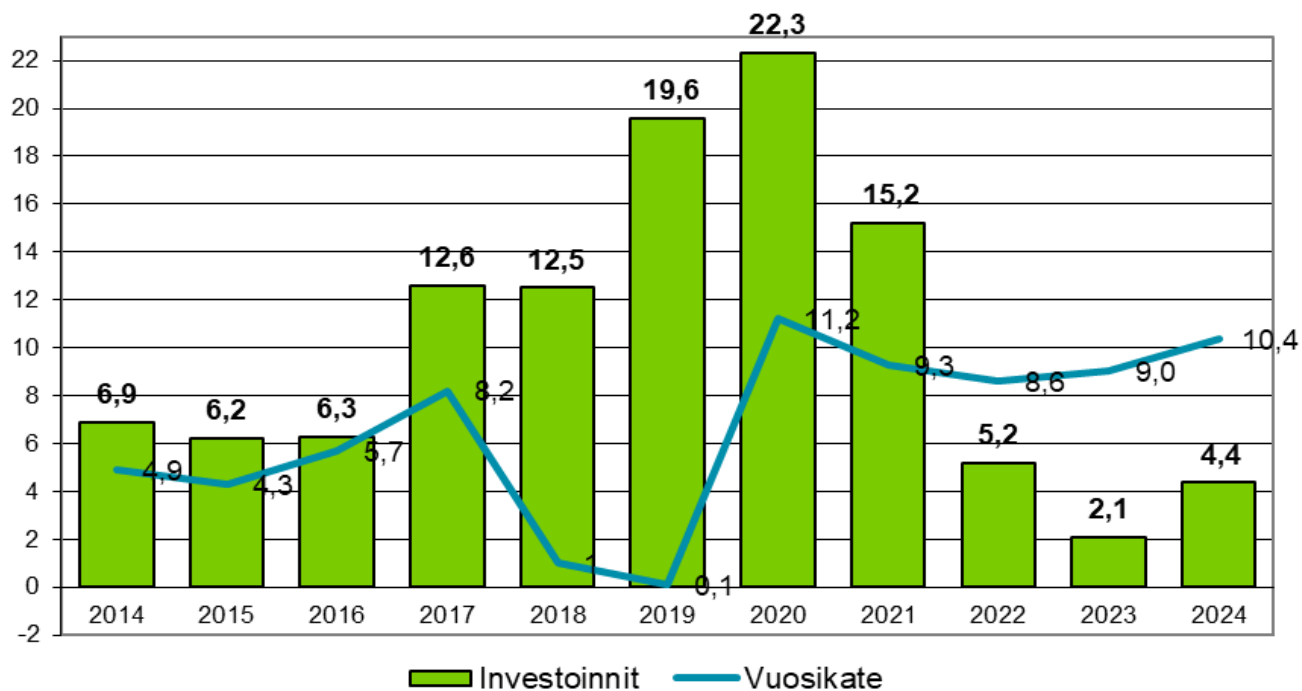
Vuosikatteen (tulo-rahoituksen) riittävyys poistoihin (milj.e)

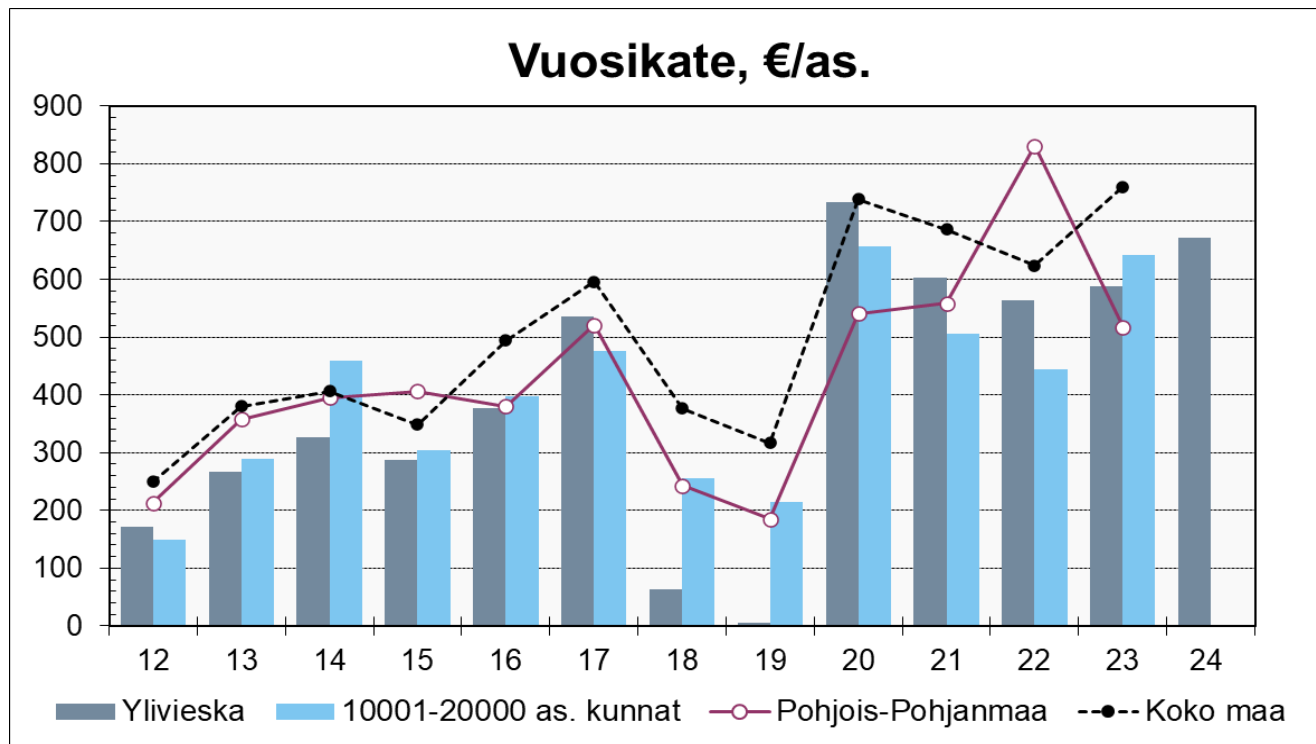
Vuosikate kattoi poistot selvästi kolmen edellisvuoden tavoin, vaikka tehtiin lisäpoistoja ja arvonalennuksia.

Vuosikate (=omarahhoitus) ja nettoinvestoinnit, Milj.e

Ilman Vieskan liikelaitoskys:n purkamiseen liittyviä investointierä v. 2016 osalta

Vahva vuosikate riitti kattamaan kaupungin investoinnit.

Vuosikate oli 672 euroa asukasta kohti.

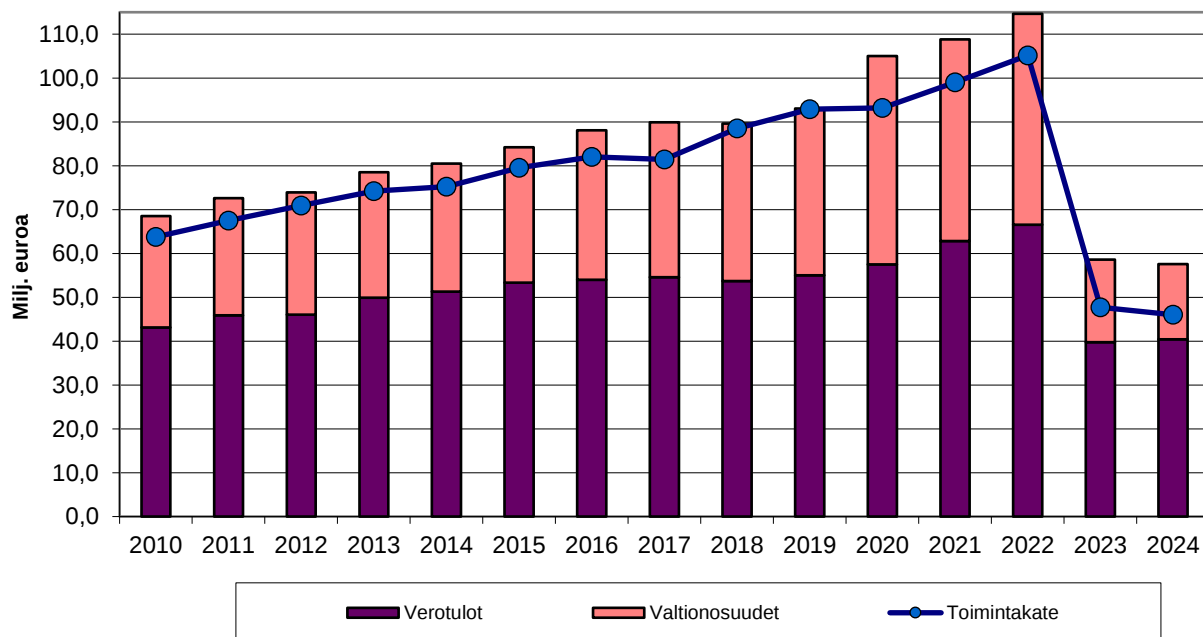
Verorahoituksen (+) riittävyys toimintamenojen (-) kattamiseen

Milj. euroa

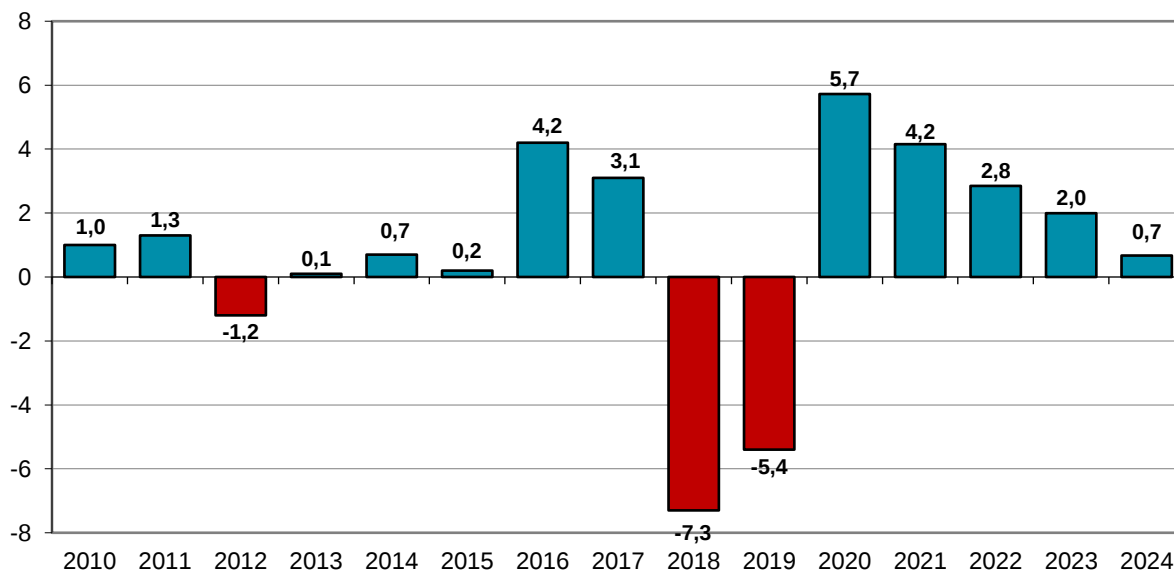
Vuosi	Valt.osuus Milj.e	Muutos %	Verotulot Milj.e	Muutos %	Verorahoitus Milj.e	Muutos %	Toimintakate (nettomenot)	Muutos %	Erotus milj. euroa verorah-toimmenot
2010	25,4	1,2	43,1	4,4	68,5	3,2	63,8	4,6	4,7
2011	26,7	5,1	45,9	6,5	72,6	6,0	67,5	5,8	5,1
2012	27,9	4,5	46,0	0,3	73,9	1,8	70,9	4,9	3,0
2013	28,6	2,7	49,9	8,6	78,5	6,2	74,2	4,7	4,3
2014	29,2	2,0	51,3	2,8	80,5	2,5	75,2	1,3	5,3
2015	30,9	5,8	53,3	3,9	84,2	4,6	79,5	5,7	4,7
2016	34,0	16,6	54,0	5,4	88,1	9,4	82,0	9,0	6,1
2017	35,3	3,7	54,6	1,0	89,9	2,1	81,4	-0,8	8,5
2018	35,9	5,4	53,7	-0,6	89,6	1,7	88,5	7,8	1,1
2019	38,0	7,7	55,0	0,8	93,0	3,5	92,9	5,0	0,1
2020	47,5	25,0	57,5	4,5	105,0	12,9	93,2	0,3	11,8
2021	46,0	-3,2	62,8	9,3	108,8	3,6	99,0	6,2	9,8
2022	48,1	4,5	66,6	6,0	114,6	5,4	105,2	6,2	9,5
2023	18,8	-60,8	39,8	-40,3	58,6	-48,9	47,7	-54,6	10,9
2024	17,2	-8,7	40,4	1,5	57,6	-1,7	46,0	-3,6	11,6

Vertailu ennen vuotta 2023 on vertailukelvotonta hyvinvointialueille siirtyneiden tehtävien ja talousvaikutusten vuoksi.

Verorahoitus (+) / Toimintakate (-)

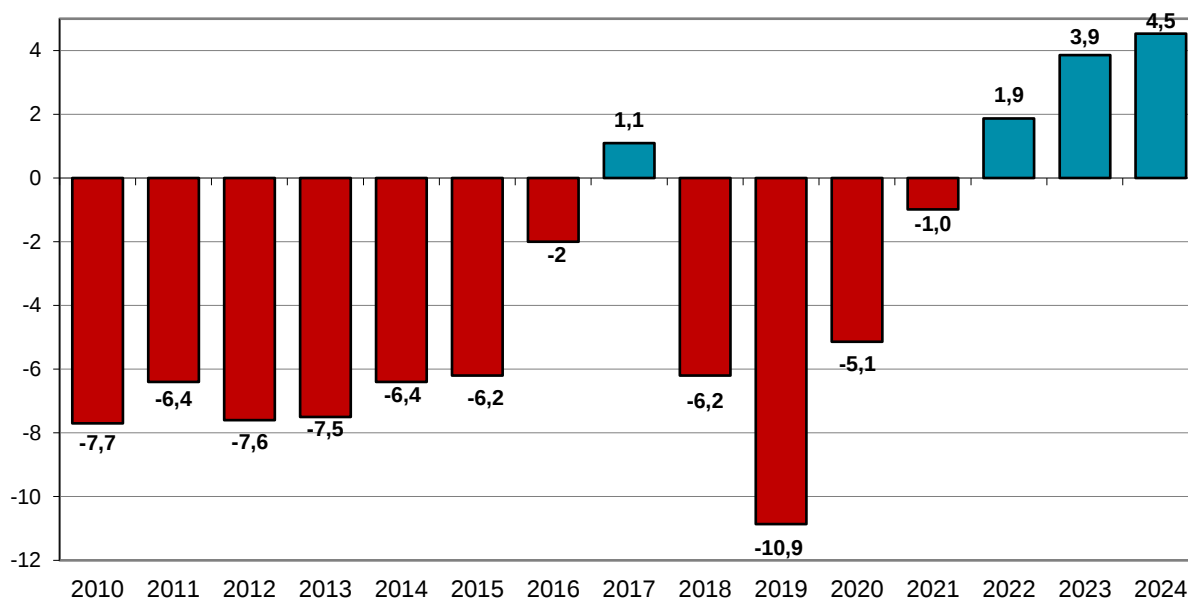

Tilikauden yli-/alijäämä , milj.euroa

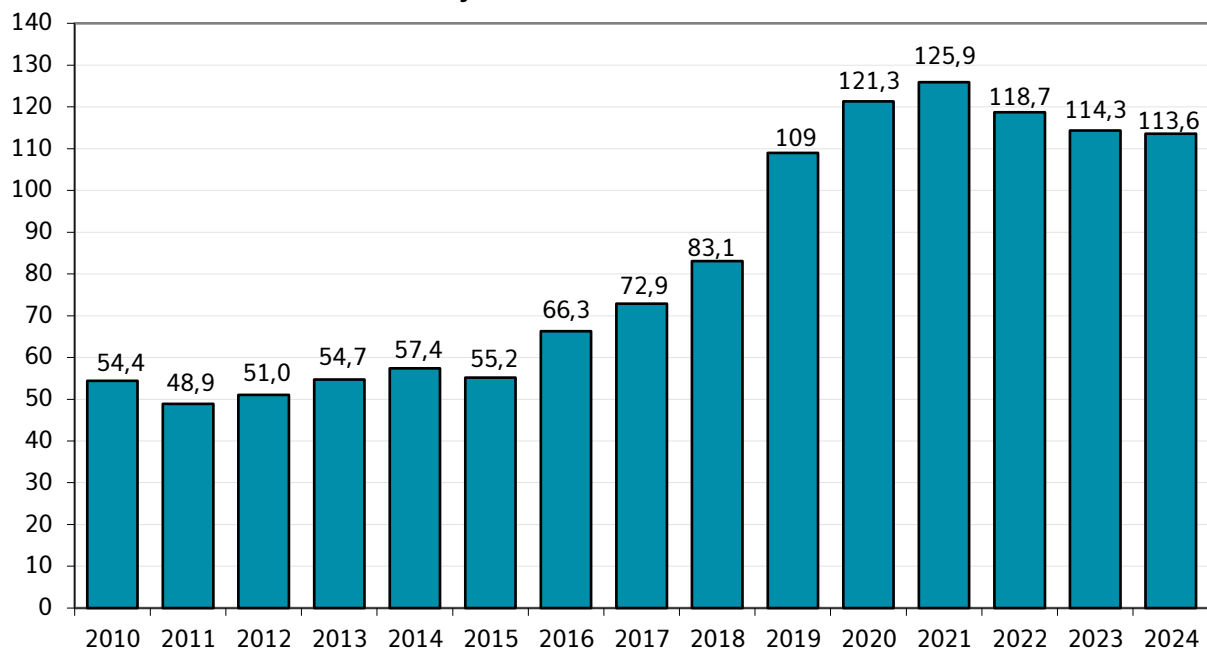
Tilikauden 2024 tulos oli kolmea viime vuotta heikompi. Keskeisesti tämä selittyy kertaluontoisten lisäpoistojen ja arvonalennusten tekemisellä. Ilman niitä tilikauden ylijäämä olisi ollut 3,4 miljoonaa euroa eli parempi kuin kahtena aiempana vuonna.

Yli-/alijäämä taseessa, milj.euroa

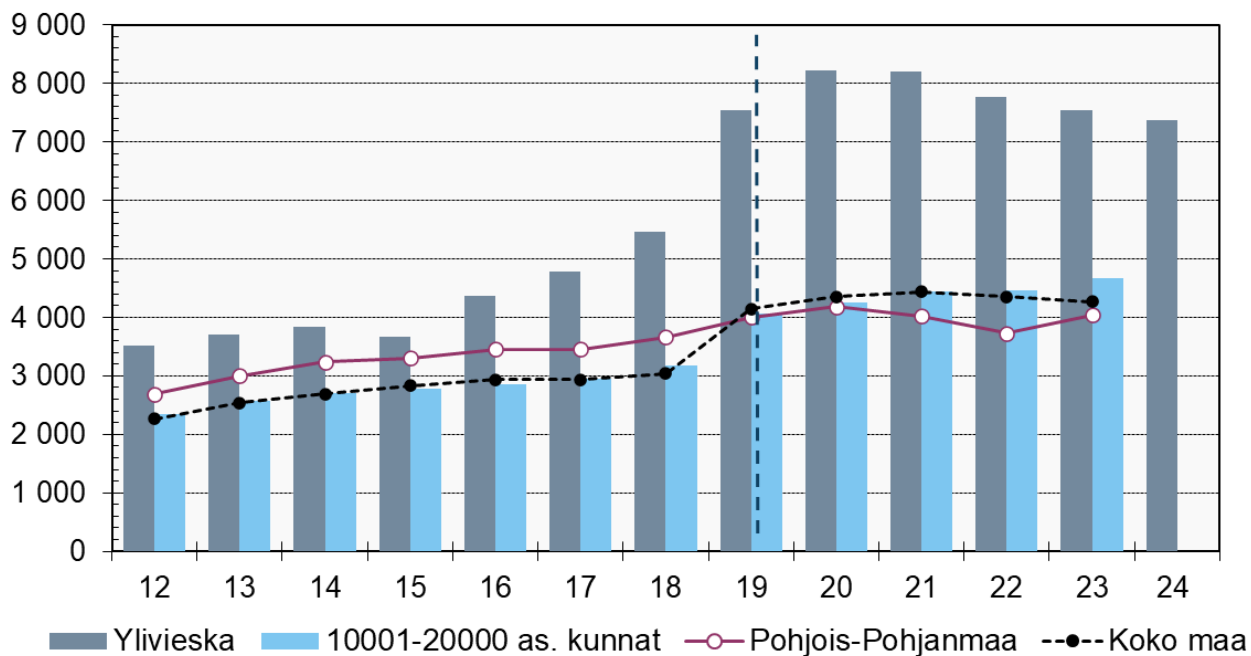

Vuoden 2024 ylijäämä lisäsi taseen ylijäämää noin 4,5 miljoonaan euroon. Taseen puskuri on kuitenkin vielä matala, joten talous aiheuttaa tulevana vuosina haasteita, jos menokuri tai tulopuoli heikkenee.

Lainamäärän kehitys Milj. euroa

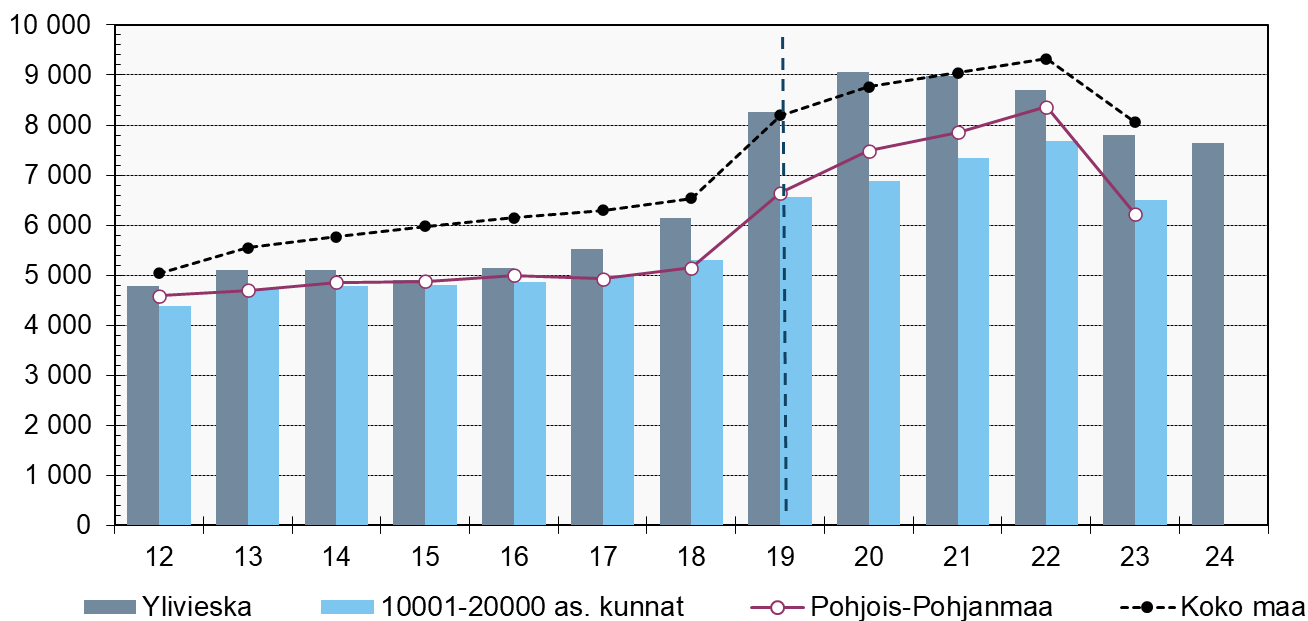

Lainakanta + vuokravastuut 31.12., €/as.

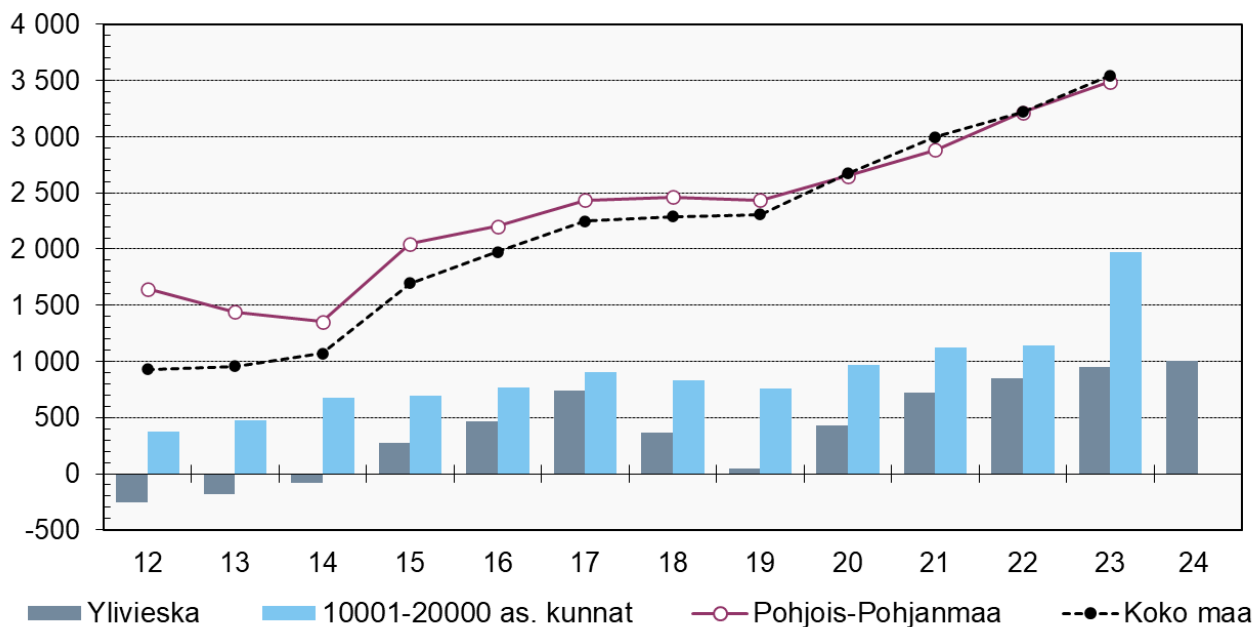
Ylivieskan lainakanta+vuokravastuut on kohonnut kuntien keskiarvosta yli kaksinkertaiseksi, vaikkakin sitä on saatu pienennettyä noin 12,3 miljoonalla vuoden 2021 lopusta. Lainakanta on €/as mitattuna korkea, 7372 €/as. (Kuvassa vuokravastuut ovat mukana vuodesta 2019.)

Konsernin lainakanta + vuokravastuut 31.12., €/as.

Ylivieskan kaupunkikonsernin lainakanta ja vuokravastuut olivat 7648 euroa per asukasta kohti, josta lainakannan osuus 7586 euroa per asukas. Konsernin lainakanta oli yhteensä 116,9 milj.euroa.

Konsernin kertynyt yli-/alijäämä, €/as.

Konsernitaseen ylijäämä on emokaupungin tilannetta parempi, mutta edelleen selvästi verrokkien alapuolella. Ylijäämää on 15,5 milj.euroa eli 1006 euroa asukasta kohti.

1.7 Kaupunkistrategian toteutuminen

Ylivieskan kaupungin strategia 2022-2030: Ylivieska – kasvun kaupunki.

Ylivieskan kaupunginvaltuusto hyväksyi 19.9.2022 Ylivieskan kaupungin strategian 2022-2030: Ylivieska – kasvun kaupunki:

Toimimme...

Tuotamme tai järjestämme laadukkaita palveluita asukaslähtöisesti ja yrittäjäyhteisesti. Huuomomme ja ennakoimme kuntalaisten ja yrittäjien tarpeita esimerkiksi osallistamalla heitä päätöksentekoon ja kuuntelemalla palautetta. Kehitämme palveluita asiakaskyselyiden ja palautteen pohjalta. Etsimme ennakkoluulottomasti uudenlaisia ratkaisuja ja tapoja tehdä asioita vieläkin paremmin.

Otamme kaikessa toiminnassamme huomioon myös elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittämisen. Olemme rohkeasti etukenossa. Päätöksentekomme on hyvän hallinnon mukaista, oikeudenmukaista sekä avointa. Toimimme kasvun ja palvelujen kehittämisessä hallitusti, kestävästi ja luotettavasti.

Strategia jakautuu kolmeen strategiseen näkökulmaan (Liikkeestä elinvoimaa, koulutuksesta osaamista ja palveluista hyvinvointia), jotka jäsentävät strategiasisällön. Jokaiselle näkökulmalle on luotu strategian toteutumista osoittavia mittareita. Strategiaa seurataan ja päivitetään vuosittain.

LIIK-KEESTÄ ELINVOIMAA	Strateginen tavoite	Teot 2024	Mittari	Mittarin tavoite-taso	Toteuma 1-12/2024	Vastuutaho (tulosalueen nimi)
	1. Tavoite - Kasvu	Huolehdimme edunvalvonnalla/yhteistyöllä/ omilla teoilla Ylivieskan kasvun jatkumisesta	Asukasmäärän kasvu	Asukasmäärä kasvaa väh.40 henk.	Toteutui. Lopullinen väkiluvun muutos +40 asukasta.	Elinvoimapalvelut
			Yritysten määrä	Yritysten määrä suurempi kuin edellisenä vuonna	Toteutunut. Q4/2024 yritysmäärä 1112, Q4/2023 1078.	Elinvoimapalvelut
			Rakennetut ne-liöt/vuosi	Rakennetut kasvavat edellisvuodesta	Uusia rakennuksia yhteensä 15 404 kem2, laajennuksia 948 kem2. Yhteensä 16 352 kem2.	Tekniset palvelut/elinvoimapalvelut
	2. Tavoite – Monipuolinen yritystoiminta ja vuoteen 2030 mennessä 1000 uutta työpaikkaa	Järjestämme elinvoimapalvelujen resurssoinnin, teemme yhteistyötä yrittäjäjärjestön, kauppakamarin ja yrityskentän kanssa, varmistamme toimivat tietoliikenneyhteydet Ylivieskassa ja käytämme aktiivisesti yritysvaikutusten arviointi	Työpaikkojen määrän muutos vuodesta 2023	Työpaikkojen määrä kasvaa edellisvuodesta	Tietoa vuodelta 2024 ei ole vielä saatavissa.	Elinvoimapalvelut
			Yritysten liikevaihto	Liikevaihto kasvaa	Tietoa vuodelta 2024 ei ole vielä saatavissa.	Elinvoimapalvelut
			Suomen Yrittäjien toteuttaman Kuntabaronometrin yleisarvosana	Yli 3,3	Toteuma 3,20.	Elinvoimapalvelut
	4. Tavoite – varmistamme sujuvan ja joustavan kaavoituksen	Edistämme kaavoitusta ja maankäyttöä, kaavoitussopimuksin, oikea-aikaisilla maanhankinnoilla ja lunastuksilla; Teemme kaavoitusratkaisut niin, että tonttitarjonta on monipuolista ja riittävä	Kaavoitussopimusten lkm/vuosi, myytyjen/vuokrattujen tonttien lkm/vuosi	Kaavoitussopimusten lkm (4 kpl), myytyjen ja vuokrattujen tonttien määrä 20+10 tonttia)	Myydyt tontit: yhteensä 10 joista pienrakentamiseen (AO ja AP) 6, teollisuustontteja (T) 2 ja 2 (KL,YO) vuokratut tontit; 7 tonttia pientalorakentamiseen (AO)	Maankäyttöpalvelut
		Kaavoitusta ja rakennuslupia koskeva päätöksenteko on ripeää ja sujuvaa	Kaavojen käsittelyaika, rakennuslupien käsittelyaika	Kaavojen käsittelyaika 1 vuosi, rakennuslupien osalta 2–4 viikkoa	Kaavojen keskimääräinen käsittelyaika toteutuu. Ympäristösuojelun lupien käsittelyajat pidentyneet. Rakennuslupien käsittelyajat toteutuvat.	Maankäyttöpalvelut, ympäristöpalvelut
	5. Tavoite – Huolehdimme	Kantatie 63/68 luokituksen nosto valtatiksi	Edistetään tien luokitus (kantatie/valtatie)	Valtatie	Ei toteutunut.	Elinvoimapalvelut

	hyvistä liikenneyhteyksistä	Kehitämme Ylivieskan saavutettavuutta sekä raideliikenteen että muun julkisen liikenteen osalta	Henkilöjunia pysähtyy Ylivieskan asemalla	Nykyinen määrä tai suurempi	Toteutunut. 26 junaä pysähtyy Ylivieskan asemalla (etelä-pohjoinen suunnassa) + 3 vuoroparia lisälmen radan suuntaisesti.	Tekniset palvelut, elinvoimapaalvelut
	6. Tavoite – HINKU -päästötavoitteet	Tavoite 80 % päästövähennys vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 tasosta	Päästövähennys %/asukas verrattuna v. 2007	Päästövähenevät vuosittain ja viimeistään 2030 taso on 80 % pienempi kuin 2007	Ylivieskan asukaskohdattaiset kulutusperäiset päästöt olivat 10,7 tCO2e, mikä on lähellä koko maan keskiarvoa. Kulutusperäiset päästöt jakautuvat Ylivieskassa seuraavasti: 78 % kotitalouksien kulutus, 16 % kuntien hankinnat ja 6 % investoinnit. Kokonaispäästötietoja ei vielä vuodelta 2023 saatavilla.	Ympäristöpalvelut, muut tulosalueet
	7. Tavoite - Kestävä talous	Kaupungin talous on ylijäämäinen	Taseessa kum. ylijäämää (hyvä: yli 5 milj. euroa ylijäämä, tyydyttävä ylijäämää 0-5 milj.euroa, heikko: alijäämää)	Ylijäämää 0-5 milj.euroa.	Tyydyttävä tilanne	Hallintopalvelut
			Vuosittainen tulos väh. 35 e/as (n.540.000 e) ylijäämäinen	Tulos väh. 35 e/as ylijäämäinen	Toteutui.	Hallintopalvelut
		Kaupungin verotus on kohtuullinen	Veroprosentin ero kaventuu vuosittain P-P:n keskiarvo%:iin	Ei kavennu, koska veroprosenttia ei voi muuttaa 2023	Toteutui. Veroprosenttia laskettiin 10,30 %:iin vuodelle 2025	Hallintopalvelut
		Uudet investoinnit rahoitetaan pääosin tulorahoituksella	Investointien tulorahoitustavoite 100 %:a. (Asteikko: Hyvä 100 %, tyydyttävä 80-99 %:a, heikko alle 80 %)	Tulorahoitus 100 %:a	Toteutui.	Hallintopalvelut
		Kaupungin velkamäärä kääntyy laskuun	Lainamäärän muutos (hyvä: lainamäärä laskee, tyydyttävä: ennallaan, heikko: kasvaa)	Lainamäärä laskee	Toteutui.	Hallintopalvelut

Strateginen tavoite				Teot 2024	Mittari	Mittarin tavoite-taso	Toteuma 1-12/2024	Vastuu-taho (tu-losalueen nimi)
KOULU-TUKSESTA OSAA-MISTA	1. Tavoite - Järjestämme maakunnallisesti laadukkaat koulutus-palvelut	Tarjoamme laaduk-kaat varhaiskasvatus-palvelut sekä valinnan mahdollisuuksia per-heille.	Asiakaskyselyt joka toinen vuosi,	Laadulliset mittarit: 1. Lasten ja huolta-jien kyselyissä kehit-tämisen kohteiksi nousevat asiat 2. kehittämistoi-menpiteet	1) Toteutui; Varhaiskas-vatustoiminnan peda-gogiset painospisteet asetettiin toiminnalle. Toimintaa suunniteltiin tavoitteellisesti peda-gogisten painospistei-den teemoittamana.2) Toteutui osittain; lähi-johtajuutta lisättiin apulaisjohtajuuden tur-vin. Lasten yleinen tuki otettiin painopisteeksi. Pedagogisten painopis-teiden teemoista on koulutettu henkilöstöä. Arvioinnin tehosta-miseksi perustettiin työryhmä, joka suunnit-teli arvioinnin toteutta-mista jatkossa. Arvioin-nin työkalut ja toimin-tatavat vaativat vielä kehittämistä.	Varhais-kasvatus-palvelut		
			Palvelulajeitteiset asiakasmäärät	Asiakasmäärien to-teutuminen suh-teessa budjetissa ar-vioituihin asiakas-määriin.	Osallistumisprosentit suhteutettuna lapsi-määrätavoitteisiin (100%): Päiväkotihoido (kunnallinen ja yksityi-nen) 93 %/100%, ei to-teutunut. Perhepäivä-hoido (kunnallinen ja yksityinen) 97%/ 100%, ei toteutunut. Huom. Talousarvioon merkitty lapsimäärä ei voinut to-teutua lapsipaikkojen vähenemän myötä. Yh-teensä kaikki hoito-muodot 94%/100%, ei toteutunut talousarvion lapsimääräarvioon näh-den.	Varhais-kasvatus-palvelut		

	Laadukkaat perusopetuksen prosessit - olemme alueemme edelläkävijöitä uusissa oppimisen ja opettamisen menetelmissä.	1. Perusopetuksen päättötodistusten lkm % 2. Kehittämishankkeiden lukumäärä	1. 100 % 2. Kasvu edelliseen vuoteen (k/e)	1. Taanila 100 % 2. Kaisaniemi 100 % 2. Käynnissä olevien hankkeiden lukumäärä yht. 5 kpl. Lisäksi 1 hanke, jossa koulutuspalvelut ovat osatoittajana. Haettavien hankkeiden määrä on romahtanut, koska hallitus/OPH on vähentänyt hankerahoitusta ja haettavien hankkeiden määrä on vähentynyt.	Perusopetus
	Kehitämme aktiivisesti toisen asteen koulutuksen, korkeakoulutuksen ja työelämän yhteistyötä	Suoritetut ylioppilas- ja yhdistelmätutkinnot	Lukumäärä suurempi kuin edellisenä vuonna	Keväällä ylioppilastutkinnon suorittaneita 61 ja syksyllä 3. Yhteensä siis 64.	Lukio
		Opintopisteet	Oppilaitosyhteistyöllä saatujen opintopisteiden lkm (kasvu edelliseen vuoteen)	Pysyi ennallaan.	Lukio
	Vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus (kansalaisopisto/musiikkiopisto) Järjestämme terveellistä elämäntapaa edistävää opetusta sekä monipuolista ja laadukasta taiteen perusopetusta	1. Kansalaisopiston oppilasmäärä, 2. Asiakaspalaute, 3. Suoritetut taidonnäytteet/päättötodistukset	1. Opiskelijamäärän (brutto/netto) kasvu edelliseen lukuvuoteen verrattuna. 2. Asiakaskyselyjen ja kurssiarviointien keskiarvo yli 4.3 (asteikolla 1-5). 3. Suoritetujen tutkintojen kasvu edelliseen lukuvuoteen verrattuna.	1) Brutto-opiskelijat 2023 = 4081, 2024 = 4372 -> 7,1% Netto-opiskelijat 2023 = 1944, 2024 = 2147 -> 10,4% 2) Asiakaskyselyjen ja kurssiarviointien keskiarvo yli 4.3 (asteikolla 1-5), koko vuoden ka. 4.36. 3) Suoritetujen tutkintojen kasvu edelliseen lukuvuoteen verrattuna 2023 = 8, 2024 = 2 -> -75%	Kansalaisopisto
		1. Musiikkiopiston oppilasmäärä, 2. Asiakaspalaute, 3. Suoritetut taidonnäytteet/päättötodistukset	1. Muskarit toimivat kaikissa kunnissa (kyllä/ei), hakijamäärä kunnissa vuoden 2023 tasolla (kyllä/ei) 2. Vähintään 80 konserttia/tapahtumaa (kyllä/ei), jokaisessa kunnassa ainakin yksi erikoiskonsertti (kyllä/ei) 3. Taidonnäytteiden ja todistusten määrä vuoden 2023 tasolla (kyllä/ei)	1. Kyllä, hakijamäärät keskimäärin samalla tasolla. 2. Kyllä. 3. Kyllä.	Musiikkiopisto

	2. Tavoite - Varmistamme osaavan työvoiman saavuuden	Mahdollistamme korkeakouluopinnot alueella yhteistyössä eri yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kanssa sekä kehitämme yhteistyötä Jedun kanssa	Koulutuspaikkojen määrä	Kasvu edelliseen vuoteen	Toteutui	Yleissivistävät koulutuspalvelut
		Järjestämme laadukkaat työnvälityspalvelut.	1. Työttömyysaste ja avoimet työpaikat 2. Asiakastyytyväisyys	1. Työttömyysaste alle maakunnan keskiarvon. 2. NPS valtakunnallisen keskiarvon yli	1. Toteutui. 2. Tietoa ei saatavilla. Jatkossa mitaukset työllisyysalueiden tasolla.	Elinvoimapaalvelut
	3. Tavoite – Korostamme osaamisen merkitystä edistämällä kaupungin avointa ja uudistamismyönteistä ilmapii-riä	Henkilöstön osaamisen kehittäminen perustuu työyksikön osaamistarpeisiin ja kehityskeskusteluissa sovittuihin kehittämiskehtisiin. Osaamisen kehittäminen on suunnitelmallista ja hyvin johdettua. Tuemme kannustavalla johtamisella henkilöstö n mahdollisuuksia kehittää itseään, omaa työtään ja toimintatapoja.	1. Työhyvinvointikysely 2. Koulutuspäivät/vuosi 3. Kehityskeskustelujen pitäminen	1. Työhyvinvointikysely toteutetaan ja tulokset paranevat edellisestä 2. Koulutuspäiviä väh. 1–2 kokonaista työpäivää/työntekijä vuodessa sis. yhteiset koulutustilaisuudet. 3. Kehityskeskustelut järjestetään joka vuosi ja seuranta OSS-järjestelmän avulla.	1. Toteutettu ja tulokset parantuneet 2. Toteutui 3. Toteutui osin.	Hallintopalvelut

PALVE- LUISTA HY- VINVOINTIA	Strateginen ta- voite	Teot 2024	Mittari	Mittarin tavoite- taso	Toteuma 1-12/2024	Vastuutaho (tulosalu- een nimi)
	1. Tavoite – Huolehdimme siitä, että Yli- vieskassa on monipuoliset, laadukkaat ja kehittyvät hy- vinvoinnin ja terveydenedi- tämisen palve- lut	Teemme yhteis- työtä alueen toimi- joiden kanssa hy- vinvoinnin ja ter- veyden edistä- miseksi hyödyntäen hyvin- voinnin ja tervey- den edistämisen suunnitelmaa.	1. Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky: osallistutaan MOVE- mittauksiin (5 ja 8 lk) 2. Lasten ja nuorten henkinen hyvinvointi: osallistutaan kouluter- veyskyselyyn joka toi- nen vuosi	1. MOVE-mit- taustulokset yli valtakunnan ta- son 2. Indikaattorin "Tyytyväinen omaan elä- mänsä tällä het- kellä" tulos yli valtakunnan ta- son	Toteutunut. 1) hei- kon toimintakyvyn omaavia Yka 31,9 %, koko maa 38,4 % 2) Toteu- tunut osittain; 4.-5lk Yka 85,4 %, Koko maa 85,1 % 8.- 9lk Yka 66 %, Koko maa 65,7 % lukion 1.- 2 luokka, yka 65,1 %, koko maa 66,9 %	Liikuntapal- velut, kou- lutuspalve- lut
		Kehitämme liikku- mista ja liikunta- paikkoja	Nuorten lajikokeilutoi- minnan 5–9 luokkalai- sille vakiinnuttaminen ja yhteistyöverkoston luominen	Lajikokeilu pyörii aktiivisesti ja yh- teistyöverkosto on löytynyt	Toteutui. Lajikokeilu pyörii aktiivisesti OKM:n hankkeen kautta ja yhteistyö- verkosto on löytynyt.	Liikuntapal- velut
		Kehitämme ja edis- tämme ennaltaeh- käisevää toiminta- tapaa	Kirjaston lainausten edistäminen 13–18- vuotiaiden osalta.	13–18-vuotiai- den lainausmää- rät nousevat 10 % vuodesta 2023	Toteutui. 13–18-vuo- tiaiden lainamäärä on noussut edellis- vuodesta 20 %.	Kirjastopal- velut
		Moniammatillisen Ankkurimallin käyt- töönotto	Toiminnan käyttöön- otto ja vakiinnuttami- nen.	Yhteistyön aloit- taminen. Toimin- tatilastot.	Ei ole toteutunut. Toimintaa ei pysty aloittamaan ilman Pohteen sosiaalipal- veluiden muka- naoloa.	Nuorisopal- velut
		Liikkuvan nuoriso- työn ja Wauto-toi- minnan aloittami- nen	Vähintään 2 iltaa vii- kossa Wauto-toimin- taa	Toimintakerrat. Kohdatut nuoret	Toteutunut. Toi- minta aloitettu 6/24. Toimintajakson ai- kana toimintakertoja 2–4 kertaa viikossa. Kohdattuja nuoria keskimäärin 26/toi- mintakerta.	Nuorisopal- velut
	2. Pidämme Ylivieskan vi- reänä kaupun- kina	Kulttuuripalvelut järjestävät tai toi- mivat mahdollista- jana erilaiselle toi- minnalle ja edistä- vät yhteistyötä muiden yhteistyö- kumppaneiden kanssa	Matalankynnyksen ta- pahtumien määrä	Tapahtumia to- teutetaan 35 kpl	Toteutui.	Kulttuuri- palvelut

1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Toimintakertomuksessa on esitettävä arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä erityisesti talouden näkökulmasta.

Ylivieskassa kaupan palvelujen volyymi vetää edelleen puoleensa uusia toimijoita ja rohkaisee nykyisiä toimijoita laajennuksiin. Wasa Group ilmoitti vuoden 2024 lopussa, että Ylivieskan Taanilan alueen liikekeskushanke lähtee rakentumaan kesällä 2025, johon tulee useita toimijoita. Tärkeää kaupan kehityksen kannalta on alueen ostovoima. Kaupallisten työpaikkojen lisäksi tärkeää on saada myös uusia tuotannollisia työpaikkoja, joita tullee rakentuvalla Junnikankankaan teollisuusalueelle. Elinkeinopolitiikan kehittämistoimenpiteissä voidaan hyödyntää Ylivieskan erinomaista logistista sijaintia.

Ylivieskan kaupungin väkiluku on kasvanut viime vuosien aikana muutamaa vuotta lukuun ottamatta ja väkiluvun kasvun ennustetaan jatkuvan lähivuodet. Merkittävä muutos Suomen ja Ylivieskan osalta on syntyvyyden pienentyminen, joka kääntää aiemmin kasvaneen lasten ja nuorten palveluiden tarpeen laskuun. Vanhusväestön lisääntyminen muuttaa väestörakennetta ja sillä on vaikutusta myös palvelurakenteeseen. On nähtävillä, että osa aiemmin tehdyistä investointipäätöksistä saattaa aiheuttaa palveluverkkotarkastelun kautta tyhjiä tiloja, joista aiheutuu taloudellisia tappioita.

Väestörakenteen ja taloudellisten syiden vuoksi tulevaisuuden investointipäätökset vaativat erityistä harkintaa. Tulevien vuosien investointimäärät ovat viime vuosia selvästi pienemmät. Investointiohjelmassa oleva liikuntakeskuksen uusiminen on kokoluokaltaan merkittävä kaupungin

taloudellisen kantokyvyn kannalta. Jo aiemmin tehtyjen investointien vuoksi kaupungin velkamäärä on noussut korkeaksi.

Ylivieskan kaupungin taloudellinen tilanne on kohtuullinen useilla taloudellisilla mittareilla tarkasteltuna. Taseen niukahko ylijäämä ja velkaantumisen rajoittaa tulevaisuuden investointeja. Konsernitasolla tarkasteltuna talouden tunnusluvut ovat paremmat, mutta esimerkiksi Ylivieskan kaupunkikonsernin velkaantumistaso on yli kuntien keskimääräisen asteen. Ylivieskan kaupungin taseen ylijäämän säilyttäminen tulee olemaan haastavaa hyvin päättyneestä tilikaudesta huolimatta. Vuoden 2025 talousarvio on hiukan alijäämäinen ja suunnitelmavuodet 2026–27 ovat hiukan ylijäämisiä mm. palveluverkosta aiheutuvien säästöjen vuoksi. Maailmantilanteen välillä äkilliset käänteet tuovat epävarmuutta odotuksiin.

Hyvinvointialueelle siirtyneet sosiaali- ja terveyspalvelut sekä pelastuspalvelut helpottavat osaltaan Ylivieskan kaupungin talouden ennakoitavuutta, mutta toisaalta lyhyehköt vuokrasopimukset irtisanomisaikoiheen ja hyvinvointialueen alijäämäiset budjetit ennakoivat sitä, että valtio joutuneen rahoittamaan lisää niiden toimintaa tai hyvinvointialueet leikkaavat merkittävästi palveluita ja tarvitsemiaan tiloja, joilla molemmilla ratkaisuilla on kuntien taloutta heikentävät vaikutukset.

Ylivieskan talouden tasapainoon vaikuttaa oleellisesti tehtävien investointien onnistuminen. Tämä onnistuminen ilmenee ennen kaikkea siten, että saavutetaanko investoinnilla käyttötalousmenojen säästöjä tai tuoko se tulonlisäyksiä (esim. verotuloja).

1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 21.6.2021 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen, jonka mukaisesti toimialat ovat arvioineet riskejä.

Yleiset riskit

Merkittävä riski on Suomen yleisen taloustilanteen nousun vaimentuminen ja mahdollisesti Ukrainan sodan seurauksena taantumaan suistuminen. Yhdessä julkisen sektorin kasvaneiden korkeiden kanssa tämä aiheuttaa julkisen talouden epätasapainon kasvun. Riskinä on, että maan talouskehitys vaimentuu ja uudistuksille asetetut säästötavoitteet jäävät toteutumatta ja velkaantumisen kasvun estämiseksi joudutaan korottamaan veroja ja päättämään myös kuntia koskevista uusista menoleikkauksista.

Kuntataloutta heikentävinä yleisinä riskeinä ovat väestön ikääntymisestä aiheutuvat menopaineet, yleiseen talouskehitykseen liittyvä heikko verotulokehitys ja valtion uudet säästötoimenpiteet. Siten, koulutuksen ja valtion hallinnon rakenteelliset uudistukset ja menoleikkaukset merkitsevät palvelujen keskittymistä maakuntien keskuskaupunkeihin.

Vahinkoriskit

Kaupungin henkilöriskit, omaisuusriskit, toiminnan riskit ja ajoneuvojen riskit on vakuutettu kattavasti. Omavastuu all risks -omaisuusvakuutuksissa on pääsääntöisesti 20.000 euroa. Irtaimisto-, ajoneuvo-, keskeytys- ja vastuuvakuutuksissa omavastuu on määritelty vakuutuskohteittain riskit huomioiden (0-10.000 euroa).

Kaupungin vakuutukset kilpailutettiin viimeksi vuonna 2022 ja samalla vakuutusturvaa tarkastellaan vuosittain.

Toiminnalliset riskit

Tiukasta henkilöstömitoituksesta johtuvat sijaisuusjärjestelyjen puutteet erityisesti erityisosaamista vaativissa työtehtävissä voivat aiheuttaa

riskin tehtävien hoidon jatkuvuudessa, mikäli ao. viranhaltija on äkillisesti ja pitempään estynyt hoitamasta tehtävänsä. Merkittävä riski tulevaisuudessa on ammattitaitoisen henkilökunnan yleinen saatavuus kunnallisen alan useisiin tehtäviin.

Toimitiloihin liittyy sisäilmariskejä, joiden realisoiduminen aiheuttaa terveydellisiä ja taloudellisia vaikutuksia. Sisäilmaongelmiin puuttuminen on toisinaan hankalaa, kun oireilun syitä ei pystytä tieteellisesti todentamaan.

Palveluprosessien digitalisoituminen parantaa tuottavuutta ja mahdollistaa kuntalaisille paremman ja monipuolisemman palvelukokonaisuuden. Kääntöpuolena digitalisoinnissa on palveluiden ja toiminnan kasvava riippuvuus tietotekniikasta. Digitalisoinnin seurauksena tietoturvariskit ovat kasvaneet ja mahdolliset toimintahäiriöt aiheuttavat vakavaa haittaa toiminnalle. Näiden riskien vähentäminen vaatii taloudellisia panostuksia ennaltaehkäisyyn ja toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi häiriötilanteissa.

Tapahtuneet tietoturvaloukkaukset on olleet pääosin erilaisia kalasteluviestejä. Tulevien sähköpostien sääntöjä on kiristetty, jolla on voitu vähentää/estää roskapostien ja kalasteluviestien ja haittaohjelmien päätymistä loppukäyttäjälle.

Tietotekniikkaan liittyviä riskejä on pienennetty ulkoistamalla ICT-palveluiden tuottamista kuntien omistamille yhtiölle Joki ICT:lle, jolla on yksittäistä kuntaa suuremmat resurssit palvelun tuottamiseen.

Taloudelliset riskit

Kaupungin toimintakykyä voivat heikentää talouden tasapainoon liittyvät riskit. Epätasapainoinen talous ja riittämättömät toimenpiteet voivat aiheuttaa odotettua voimakkaamman velkaantumisen. Tällöin rahoituskulujen kasvaessa joudutaneen supistamaan ei-lakisäateistä toimintaa. Tämän vuoksi onkin tärkeä, että kaupungin

tulorahoitus pysyy riittävällä tasolla, mutta tiedossa on valtionosuuksien väheneminen sote-uudistuksen tarkastuslaskentojen vuoksi.

Valtuusto vahvisti 11.12.2023 talouden sopeutamisohjelman, jossa tavoitellaan noin 1,2 milj.euron talouden sopeutustoimia vuosille 2024 ja 2025 ja kaupunginhallitus käynnisti palveluverkkoselvityksen opetuksen ja varhaiskasvatuksen osalta. Palveluverkkoselvitys valmistui syksyllä 2024. Sopeutusohjelmaa päivitettiin osana vuoden 2025 talousarviota, jolloin vuoden 2025 sopeutusmäärä oli 2,158 € milj.euroa. Sopeutuksen mahdollistaa keskeisiltä osin sivistyspalveluiden palvelutarpeen pienentyminen.

Rahoitusriskit

Kaupungin kokonaisvelkamäärä 31.12.2024 oli 113,6 (114,3 oli 2023) milj.euroa. Kaupungin lainakanta koostui 102,6 (84,8) milj.euron kiinteistä pitkäaikaisista velkakirjalainoista ja 11,0 (29,0) milj.euron lyhytaikaisista kuntatodistustalainoista. Pitkäaikaisia kiinteäkorkoisia lainoja on käytetty, kun se on ollut markkinahinnoittelun puolesta edullista huomioiden koko lainakannan suojausaste. Koko lainakannan keskikorko 31.12.2024 (viimeiset 12 kuukautta) oli 1,43 % (0,92 %). Taloussuunnitelman 2025-2027 investointiohjelman toteutuessa kaupungin velkamäärä pysyy noin 108 miljoonassa eurossa ja arvion mukaan pitemmällä ajanjaksolla yli 100 miljoonan euron, kun 10 vuoden investointiohjelman määrä on 48,7 milj.euroa.

Kuntatodistustalainoihin sekä bullet-lainoihin liittyvä jälleenerahoitusriski arvioidaan vähäiseksi, koska havainnot toteutuneissa epävarmoissa markkinatilanteissa (koronapandemia, Ukrainan sota yms.) ovat osoittaneet, että halukkuus julkisen sektorin rahoittamiseen ei tyrehy kokonaan. Riskiä on pienennetty hajauttamalla lainojen erääntymispäiviä.

Kaupungin kuntatodistusten ollessa keskimäärin joidenkin kuukauden mittaisia liittyy niiden uusia jälleenerahoitusriskin lisäksi markkinakorkojen nousuun liittyvä korkoriski. Kaupungin vaihtuvakorkoista lainakantaa on suojattu vuodesta 2007 lähtien koronvaihtosopimuksilla. Noudatettu suojauskäytäntö on kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen hyväksymä. Voimassa on kaupunginvaltuuston 9.12.2024 talousarviossa 2025hyväksymä periaate:

"Rahoituslaskelman valtuustoon nähden ohjeellisesti sitovat perustelut:

Kaupungin ottamien korollisten velkakirja- ja kuntatodistustalainojen määrä on vuoden 2025 lopussa noin 113,6 milj. euroa ja suunnitelmakauden lopussa vuonna 2027 noin 108 milj. euroa.

Koron nousuun liittyviltä riskeiltä on suojauduttu ja suojaudutaan pitkäaikaisilla koronvaihtosopimuksilla. Vaihtuvakorkoisen lainakannan suojausaste pidetään keskimäärin 40–95 prosentissa. Suojausaste voi jonakin vuonna alittaa ja jonakin vuonna ylittää tavoitteen mukaisen suojausasteen."

Voimassa on liitetiedoissa (liitetieto nro 41) kerrotut koronvaihtosopimukset. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty koko lainakannan suojaamistarkoituksessa. Markkinakorkojen taso ja kehitysenennuste on muuttunut voimakkaasti vuosien 2007–2024 aikana. Finanssikriisin aikana 2008 lyhyet korot kävivät 5,5 prosentissa ja vuonna 2016 lyhyet korot painuivat negatiivisiksi, jossa ne olivat elokuuhun 2022 saakka. Tämän jälkeen korot kääntyivät nopeaan nousuun, esimerkiksi 31.1.2023 Euribor 3 kk oli 2,13 %, 31.12.2023 noin 3,9 %a ja vuonna 2024 korkotaso kääntyi laskuun ollen 31.12.2024 noin 2,71 %.

Muutokset kolmen tai kuuden kuukauden Euribor-koroissa vaikuttavat koronvaihtosopimusten markkina-arvoihin ja negatiivisiin tai positiivisiin

kassavirtoihin liitetiedoissa mainittuihin eräpäiviin saakka. Koronvaihtosopimuksista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tilikauden aikana korkokulujen oikaisuksi.

Lisäksi kaupungilla on tulevaisuudessa alkava 20 milj. euron koronvaihtosopimus, joka tulee voimaan vuonna 2026. Muutokset pitkäaikaisissa viitekoroissa vaikuttavat koronvaihtosopimusten markkina-arvoihin ja sopimusaikana muutokset kolmen ja kuuden kuukauden Euribor-koroissa negatiivisiin tai positiivisiin kassavirtoihin liitetiedoissa mainittuihin eräpäiviin saakka. Sopimukset ovat purkuoikeudellisia ja vaihtoehtona on myös koronvaihtosopimusten purkaminen markkinatilanteen muuttuessa. Koronvaihtosopimusten purkamisesta tai muokkaamisesta päätetään lyhyt- ja pitkäaikaisen markkinakorkotason kehityksen perusteella. Pitkäaikaisiin sopimuksiin sisältyy kymmenen vuoden välein tarkasteluun tuleva molemminpuolinen Break Clause (purkuehto) – lauseke, jonka käyttäminen on kuitenkin hyvin epätodennäköistä.

Pitkäaikaiset koronvaihtosopimukset liittyvät finanssikriisin aikaisiin koronvaihtosopimuksiin, jotka purettiin ja korvattiin pitkäaikaisella koronvaihtosopimuksella, kun finanssikriisin lauettua markkinakorot laskivat voimakkaasti ja sopimusten korkovirtoja jaettiin pitemmälle ajanjaksolle.

Koronvaihtosopimusten hallinta vaatii jatkuvaa seurantaa ja tarvittaessa nopeaa reagointia esim. sopimusten purkamistilanteissa.

Koronvaihtosopimusten kirjanpidollisesta käsittelystä antaa ohjeita ja lausuntoja Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto. Koronvaihtosopimuksia käsitellään aikaisemman vakiintuneen käytännön mukaisesti taseen ulkopuolisissa järjestelyissä.

Oikeudelliset riskit

Oikeudellisia riskejä hallitaan parhaiten ennakolta varmistamalla päätösten ja oikeustoimien

asianmukainen ja huolellinen valmistelu sekä toiminnan lainmukaisuus. Kaupungin hallintopalveluilla on keskeinen rooli oikeudellisten riskien ennakollisessa tunnistamisessa ja hallinnassa.

Oikeudellisten riskien hallitsemiseksi organisaation hankinta-asioissa pyritään hyödyntämään in house-toimijoiden kilpailuttamia sopimuksia tai tekemällä yhteishankintoja muiden kuntien kanssa. Suurimmat omat yksittäiset hankinnat liittyvät teknisten palveluiden rakennus- ja käyttöoikeushankkeisiin, jolloin pääsääntöisesti ostetaan juridisia palveluita valmisteluun kaupungin omien resurssien vähäisyyden takia ja oikeudellisten riskien pienentämiseksi.

Ylivieskan kaupungilla on tilikauden aikana vireillä taloudellisesti merkittäviä oikeudenkäyntejä tai niiden uhkia liittyen Jokilaaksojen Pelastuslaitoksen varallaolojärjestelmästä johtuviin erimielisyyksiin pelastuslaitoksen ja henkilöstöjärjestöjen välillä. Pelastuslaitoksella on käräjäoikeudessa 15 henkilön palkkasaatavia koskeva riita-asia (välituomio annettu tilikauden päättymisen jälkeen 6.3.2025, jossa käräjäoikeus katsoi, että kantajien vaatimukset tulee hylätä kokonaan. Käräjäoikeus velvoittaa kantajat korvaamaan kaupungille aiheutuneet oikeudenkäyntikulut noin 83.589 euroa. Kantajilla on mahdollisuus valittaa käräjäoikeuden tuomiosta hovioikeuteen) ja käräjäoikeudessa yksi palkkasaatavaa (2 kantajaa) koskeva riita-asia, josta saadaan todennäköisesti välituomio kesällä 2025. Näiden vaatimusten yhteismäärä on 2.834.645,79 (vuoden 2023 tilinpäätöksessä 3.146.006,78) euroa+viivästyskorkokulut+työnantajan sivukulut+asianosais- ja oikeudenkäyntikulut. Vaatimusten määrää ei ole kaikilta osin vielä tarkistettu työnantajan toimesta tässä vaiheessa prosessia. Kanneasiat ovat osin erilaisia kuin aiemmassa oikeudenkäynnissä olleet varallaolorkorvaukset ja siten kanteiden menestymismahdollisuuteen liittyy tulkinnanvaraa ja epävarmuutta. Mikäli kanteet hävitään, jakautuu summa pelastuslaitoksen kuntien maksettavaksi

aiemman v.2022 maksetun varallaolokorvauksen tapaan. Kaupunki on kiistänyt esitetyt vaatimukset perusteeltaan ja määrältään. Asiantuntija-arvion perusteella Ylivieskan kaupunki on päättänyt kirjanpitolain mukaisesti tekemään pakollisen varauksen vuoden 2022 tilinpäätökseen. Pakollisen varauksen suuruudeksi pelastuslaitoksen osalta on arvioitu 2.450.000 euroa, joka jakautui kunnille maksuosuuden mukaan ja on Ylivieskan osalta noin 322.000 euroa. Tämä varaus on yhä perusteltu, eikä sen suuruuteen ole tehty muutoksia.

1.10 Ympäristöasiat

Ylivieskan kaupungilla ei ole tällä hetkellä sellaisia avoimia ympäristöasioita tai -riskejä, joilla olisi olennaista vaikutusta kunnan taloudelliseen tulokseen tai asemaan tai toiminnan kehitykseen. Yleisemmällä tasolla suurimmat riskit liittyvät tulviin, minkä vuoksi Kalajokivarsi on Hamarin voimalaitokselta Alavieskan kuntakeskukseen saakka valtakunnallisesti merkittävää tulvariski-alueita. Tulvariskin merkittävyys liittyy mm. alueella olevaan kunnallistekniikkaan, asutukseen, elinkeinotoimintaan ja palveluihin. Sadekausiin ja poikkeuksellisen suuriin sadevesikertymiin liittyvät tulvariskit koskevat mm. Ylivieskan keskustan läpi virtaavien Katjajoen ja Salmelanojan varsia rakennuksineen. Näiden riskien hallinta on haasteellista.

Kalajoki sivu-uomineen on Ylivieskan kaupungin oleellisin ympäristötekijä. Kaupungin alueella ei ole sellaisia pohjavesialueita, joilla voitaisiin turvata asukkaiden ja yritysten vedentarvetta laajemmin. Kuntien omistama Vesikolmio Oy tuottaa tukkuvesiyhtiönä kaupungin tarvitseman korkealaatuisen pohjaveden. Yhtiö vastaa myös jätevesien siirtämisestä ja puhdistamisesta. Ylivieskan jätevedet on johdettu vuoden 2018 syksystä alkaen Kalajokilaakson keskuspuhdistamoon Kalajoelle. Samalla Kalajoesta on poistunut Ylivieskan ja Sievin taajamien tuottama jätevesikuormitus sekä viimeisimpänä siirtoviemärin Nivala-

Ylivieska-osuuden valmistuttua Raudaskylän puhdistamosta johdetut vedet.

Kaupunki hallinnoi vuonna 2024 useita ympäristöhankkeita, joiden tavoitteena oli paitsi vesistön tilan parantaminen, myös ilmastonmuutoksen haitallisten vaikutusten vähentäminen ja niihin sopeutuminen. Hankkeiden keskeisenä tavoitteena on ollut myös em. tulvariskien hallinta.

Kaavoituksessa kiinnitetään erityistä huomiota hulevesien käsittelyyn ja viivyttämiseen sekä happamien sulfaattimaiden aiheuttamien riskien hallintaan.

Ylivieskan kaupunki liittyi vuoden 2020 lopussa hiilineutraalien kuntien (HINKU) verkostoon. Verkostoon liittyminen edellyttää Hinku-kriteerien täyttämistä. Kriteereillä tarkoitetaan kuntien ilmastonmuutoksen hillintätoimia ja linjauksia, joilla kunta uskottavasti sitoutuu vähentämään oman toimintansa kasvihuonekaasupäästöjä sekä vaikuttamaan alueensa toimijoihin (asukkaat, yritykset, maa- ja metsätalousyrittäjät sekä vapaa-ajan asukkaat) siten, että alueen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisessä tavoitellaan hiilineutraaliutta. Valtuuston päätöksellä Ylivieska sitoutui tavoittelemaan koko alueensa kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä 80 prosenttia vuoden 2007 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Ilmastotyötä varten on olemassa HINKU-yhteyshenkilö ja työryhmä. Yhteyshenkilö toimii tiedonvälittäjänä kunnan ja Suomen Ympäristökeskuksen välillä. Työryhmässä on edustettuna kaikki tärkeimmät hallinnonalat. Kaukolämmön tuotannossa tapahtuneiden energialähteiden muutosten ansiosta Ylivieskan kasvihuonekaasupäästöt ovat kääntyneet selvään laskuun.

1.11 Muut ei-taloudelliset asiat

Ihmisoikeuksien kunnioittaminen on vahva kaupungin toimintaa ohjaava periaate. Toiminnassa ei ole tunnistettu ihmisoikeuksiin liittyviä riskejä.

Hankinnoissa noudatetaan lakia julkisista hankinnoista. Johtavat luottamushenkilöt ja viranhaltijat ovat tehneet sidonnaisuusilmoitukset. Toiminnassa ei ole tunnistettu korruptioon tai lahjontaan liittyviä riskejä.

1.12 Kaupunginhallituksen selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja tuloksista

Sisäisen valvonnan järjestäminen

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuut on määritelty hallinto- ja johtosäännöissä hallitukselle, esimiehille ja henkilöstölle. Vastuualueiden ydin- ja tukitoimintojen toimintaprosessit on suunniteltu ja ohjeistettu niin, että sisäinen valvonta toteutuu pääsääntöisesti niissä käytänteissä, joilla johdetaan, suunnitellaan ja ohjataan Ylivieskan kaupungin toimintaa. Näin on varmistettu toiminnan taloudellisuudesta ja tuloksellisuudesta sekä siitä, että kaupunki toimii voimassa olevan lainsäädännön ja ohjeistuksen mukaisesti.

Toiminnassa ja päätöksenteossa tiedostetaan erilaisia toimintaan ja talouteen liittyviä riskejä. Tilitoimittajat ja viranhaltijat ja esimiehet ovat velvollisia johtamaan, suunnittelemaan ja ohjaamaan toimintaa tavoitteiden saavuttamiseksi ja riskien hallitsemiseksi toiminnan luonteen mukaisesti. Toiminnan ja talouden seurannan ja arvioinnin perusteella heidän tulee myös reagoida merkittäviin riskeihin ja poikkeamiin.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä vastaa osaltaan kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja. Sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta voi tuottaa kuitenkin vain kohtuullisen varmuuden yllä mainittujen sisäisen valvonnan tavoitteiden saavuttamisesta ja erilaisten riskien hallinnasta.

Hallintosäännössä on määräykset sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Hallintosäännön 92 §:n mukaisesti toimielimen on sisällytettävä vuosittain toimintakertomukseensa arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä keskeisistä johtopäätöksistä kaupunginhallituksen sisäisen valvonnan selontekoa varten.

Sisäisen valvonnan arviointi

Kaupungin toimielimet on ohjeistettu arvioimaan hallituksen sisäisen valvonnan selonteon perustaksi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuutta ja riittävyyttä. Arviointikriteereinä ovat soveltuvien osin olleet kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointikehikot. Arviointi kohdistui seuraaviin sisäisen valvonnan osa-alueisiin:

- 1) päätöksentekoprosessin sisäinen valvonta,
- 2) henkilöstöasioiden sisäinen valvonta,
- 3) taloussuunnittelun sisäinen valvonta,
- 4) kirjanpidon ja maksuliikenteen sisäinen valvonta,
- 5) talousraportointi,
- 6) omaisuuden hallinnoinnin sisäinen valvonta,
- 7) tietohallinnon ja tietoturvan sisäinen valvonta,
- 8) avustusten, takausten ja vakuuksien myöntäminen sekä
- 9) sopimushallinta
- 10) hankkeiden (projektien) hallinnointi

Ylivieskan kaupungin päätöksenteko-, hallinto- ja johtamiskulttuuri perustuu kuntalain, hallintolain sekä muiden säännösten lisäksi kaupungin toimintaa ohjaaviin periaatteisiin, sääntöihin sekä ohjeistettuihin toimintatapoihin. Erityinen vastuu hallinto- ja johtamiskulttuurin luomisessa, viestinnässä, toimeenpanossa, ylläpitämisessä ja poikkeamiin puuttumisessa on ylimmällä johdolla, johtavilla viranhaltijoilla ja esimiehillä.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Ylivieskan kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Päätöksellä valtuusto ohjaa koko

kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja edellyttää, että kaupungin ja sen tytäryhteisöjen kaikissa toiminnoissa on oltava riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta. Sisäisen valvonnan tehtävät ja vastuut on määritelty kaupunginvaltuuston hyväksymässä hallintosäännössä sekä toimintasäännöissä.

Hallintosäännön määräysten mukaisesti tilivelvolliset toimitukset vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta. Johtavien viranhaltijoiden velvollisuutena on sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpano vastualueillaan ja siihen liittyvä viestintä ja raportointi toimituksille.

Kaupunginhallitus huolehtii kuntalain mukaisesti kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kaupunginhallitus ohjaa ja valvoo kuntalain ja valtuuston päättämien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden mukaisesti kaupungin tulosalueiden ja -yksiköiden vastuulla olevan toiminnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja tuloksellisuutta.

Vuoden 2023 otettiin käyttöön ilmoittajansuojelun mukainen väärinkäytösten ilmoituskanava, johon on mahdollista ilmoittaa kaupungin toiminnassa havaituista rikkomuksista. Ilmoituskanavan kautta saatava informaatio voi auttaa kehittämään organisaatiokulttuuria, sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa.

Havaitut puutteet

Tilikauden aikana ei ole raportoitu sellaisista toimituksista sisäisen valvonnan puutteista, joista olisi aiheutunut merkittävää haittaa kaupungin ja kaupunkikonsernin toiminnalle.

Yksityiskohtainen arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä on esitetty toimintakertomuksessa kohdassa 1.9. Sen lisäksi, mitä kappaleessa on riskeistä ja epävarmuus tekijöistä

esitetty, ei kaupunginhallituksen tiedossa ole lakisäätöjen tehtävien laiminlyöntejä tai muita lakien ja säännösten tai hyvän hallinto- ja johtamistavan vastaisia toimia, joista saattaisi seurata merkittävä korvaus, kanne tai muu sellainen vaatimus tai oikeusseuraamus

Riskienhallinta

Arviointi kohdistui myös olennaisiin riskeihin, niiden hallinnan menettelyihin ja toiminnan kehittämismahdollisuuksiin.

Riskien minimoimiseksi tai hallitsemiseksi on laadittu toimenpidesuunnitelma, joka pitää yhden tai useamman toimenpiteen riskin todennäköisyyden ja/tai vaikutuksen pienentämiseksi. Kullekin toimenpiteelle määriteltiin vastuutaho. Aikataulu toimenpiteiden osalta on jatkuva.

Yhdeksi merkittävimmäksi riskiksi arvioitiin kyberhyökkäys tai tietoturvaongelmat, jolla voi olla suuria vaikutuksia. Sen todennäköisyys on suuri ja nykytilassa on yhä kehittämistarpeita, vaikka siinä on tehty merkittäviä kehittämistoimenpiteitä. Muut suurimmat ovat palvelujen järjestämistapoihin liittyvät riskit ja yleisen kehityksen muutosriskit sekä infraan ja kiinteistöjen toimivuuteen liittyvät riskit. Myös korkoriski arvioitiin merkittäväksi.

Keskeiset sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämisalueet

Toimialat ovat edellisvuosien tapaan arvioineet oman toimintansa sisäisen valvonnan toimivuutta ja riskienhallinnan toimivuutta ja tarvittavia muutoksia. Toimialojen riskienhallinnan arvioista on havaittavissa, että osa toimialoista on arvioinut riskejä hyvinkin yksityiskohtaisella tavalla tai suppeasta näkökulmasta. Tältä osin on havaittavissa lisäkouluttamisen tarvetta riskiarvioiden laadintaan.

Kaupunginhallitus esittää toimialojen arviointien perusteella sekä omana arvionaan seuraavat kehittämistarpeet ja toimenpiteet.

1. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kuvaaminen ja toimintamallien saaminen osaksi jokapäiväistä johtamista ja esimiestyötä. Riskien arvioinnin osalta paikoin on havaittavissa, että toimialat ovat arvioineet riskejä melko yksityiskohdaisella tavalla tai osin suppeasta näkökulmasta. Tältä osin on havaittavissa lisäkouluttamisen tarvetta riskiarvioiden laadintaan.

2. Palvelutarpeen muutosten aiheuttamien toiminnan ja resurssien oikea kohdentaminen vaatii kehittämistä. Myös investointien riittävän pitkäjänteinen ennakointi ja toteutus sekä toiminnan että talouden näkökulmasta.

3. Henkilöstövoimavarojen riittävyys ja esimiesten vastuiden ja velvollisuuksien tuntemuksen lisääminen.

Kaupungin henkilöstöresurssit ovat paikoitellen niukat ja niiden oikeassa kohdentamisessa on yhä kehittämistarpeita. Kaupungin TOPA-keskityillä toimistopalveluilla on eräiden valmistelevien hallintotyötekevien henkilöiden henkilöisiä pyritty vähentämään sekä muutoin resurssia kohdistamalla.

4. Kaupungin on jatkuvasti varmistettava, että jokaisella esimiestyötä tekevällä on selvillä tehtävään sisältyvät vastuut ja velvollisuudet. Vaikka tämä on pääsääntöisesti kunnossa, on tämän osalta tehtävä jatkuvaa varmistamista kaikkien esimiesten osalta.

Suunnitellut taloussuunnittelukauden kehittämistoimet

1. Hallintosäätöön perustuvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelytapaohjeden integrointi johtamiseen ja toiminnanohjaukseen.

2. Kaupungin ydintoimintaan liittyvän pitkän tähtäimen palvelutarpeen arviointi ja investointien sovittaminen siihen

3. Konserniohjauksen tehostaminen

Selvitys sisäisen tarkastuksen järjestämisestä ja tuloksista

Kaupungilla ei ole omaa erillistä sisäisen tarkastuksen henkilöstöä, vaan sisäistä tarkastusta tehdään oman työtehtävän ohessa.

Hallituksen kannanotto sisäisen valvonnan ja siihen sisältyvän riskienhallinnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje uudistettiin vuoden 2021 aikana ja kaupunginvaltuusto hyväksyi 21.6.2021 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohjeen. Tehty ohjeistus antaa hyvän perustan riskien tunnistamiseen, arviointiin ja jatkuvaan hallintaan.

Kaupungin hallintosäännöissä määrätään sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkoituksesta ja tehtävistä, vastuista ja järjestämisestä. Hallintosäännöllä on määrätty toimielimien ja viranhaltijoiden ratkaisuvallat ja hankintavaltuudet.

Kaupungin sopimukset on talletettu sähköiseen muotoon. Laskujen käsittelyssä on sähköinen kierrätysjärjestelmä, jossa laskun asiattarkastajana ja hyväksyjänä ei voi olla sama henkilö. Talousarvion seurantaraportointi on järjestetty jatkuvaksi ja ajantasaiseksi.

Hallitus esittää kannanottonaan, että sisäinen valvonta tuottaa pääosin kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta, lain- ja hyvän hallintotavan mukaisuudesta, varojen ja omaisuuden turvaamisesta sekä johtamisen edellyttämän luotettavan toiminnallisen ja taloudellisen informaation riittävydestä.

Hallintosäännön edellyttämiä sisäisen valvonnan asianmukaisuuden ja riittävyyden arviointeja suoritetaan, mutta ne eivät ole vielä kaikilta osin ja kaikkien tulosalueiden osalta systemaattisia ja edellyttävät käytännön toimintamallien kehittämistä.

1.13 Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Kuntalain 115 §:n mukaan, kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

- Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että tilikauden 1.1.-31.12.2024 ylijäämä 671.121,75 euroa kirjataan omaan pääomaan tilikauden yli-/alijäämä tilille.

1.14 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

Toimintakertomuksessa esitettävä tuloslaskelma, josta tunnusluvut lasketaan, sisältää vain ulkoiset tuotot ja kulut.

TULOSLASKELMA

YLIVIESKAN KAUPUNKI	2024 1000€	2023 1000€
Toimintatuotot	16 203	14 141
Valmistus omaan käyttöön	119	151
Toimintakulut	-62 334	-61 889
Toimintakate	-46 011	-47 748
Verotulot	40 386	39 770
Valtionosuudet	17 212	18 847
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 429	984
Muut rahoitustuotot	125	152
Korkokulut	-2 781	-2 817
Muut rahoituskulut	-1	-160
Vuosikate	10 358	9 029
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 498	-7 033
Arvonalentumiset	-190	0
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden tulos	671	1 996
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	671	1 996

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	26,0 %	22,8 %
Vuosikate / Poistot, %	106,8 %	128,3 %
Vuosikate, €/asukas	672	588
Asukasmäärä	15 409	15 368

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen (=verotulot ja valtionosuudet) osuuden toiminnan kuluista.

Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla, joka lasketaan kaavasta:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

$$= 100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$$

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Vuosikatteen tulisi olla vähintään poistojen suuruinen. Tunnusluku lasketaan seuraavasti:

Vuosikate prosenttia poistoista:

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalennukset}$$

Tunnusluvun arvon ollessa 100 % tulorahoitus on riittävä, mikäli poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista nettoinvestointien tasoa. Investointitaso on usein poistoja huomattavasti suurempi, jolloin investointeja joudutaan rahoittamaan myös lainarahoituksella. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Jos vuosikate on alijäämäinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

Negatiivinen vuosikate merkitsee sitä, että investointien lisäksi toiminta- ja korkomenoja joudutaan kattamaan lainarahoituksella. Useamman vuoden negatiivinen vuosikate merkitsee talouden vakavaa kriisitilannetta ja velkaantumisen voimakasta kasvua.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tulokseen vaikuttavia eriä ovat lisäksi satunnaiset tuotot tai kulut, mistä syystä tulorahoituksen riittävyyden arviointia ei voida määritellä sen perusteella.

Tilikauden yli-/alijäämä. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään. Ylijäämää lisääviä tai alijäämää vähentäviä eriä ovat varausten ja rahastojen vähentäminen.

Kunnilla on kuntalakiin perustuva alijäämän kattamisvelvollisuus, joten ylijäämä käytetään aina ensin taseen alijäämän kattamiseen.

1.15 Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen toiminnan ja investointien rahavirta sekä rahoituksen rahavirta.

Näiden kolmen rahavirran nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella.

RAHOITUSLASKELMA	2024 1000 €	2023 1000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	10 358	9 029
Satunnaiset erät	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-395	-201
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-4 886	-6 105
Rahoitusosuudet investointimenoihin	276	407
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	645	3 798
Toiminnan ja investointien rahavirta	5 998	6 928
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-1 000	0
Antolainasaamisten vähennykset	74	224
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	36 000	45 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-18 200	-4 867
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-18 499	-44 501
Muut maksuvalmiuden muutokset	-983	-3 609
Rahoituksen rahavirta	-2 608	-7 752
Rahavarojen muutos	3 390	-824
Rahavarat 31.12., 1 000 €	5 027	1 637
Rahavarat 1.1., 1 000 €	1 637	2 461

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000€	-311	-25 796
Investointien tulorahoitus, %	224,7 %	135,9 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,8	0,7
Kassan riittävyys, pv	20,7	7,9
Asukasmäärä	15 409	15 368

INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa. Tilinpäätös-vuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoi-tuksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %:

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintame-nosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosentti-osuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyö-dykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

LAINANHOITO

Laskennallinen lainanhoitokate:

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$$

Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkä- ja lyhytaikaiset lainat.

Lainanhoitokate kertoo tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhen-nysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään kassavaroja. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnus-luvun arvo jää alle yhden.

MAKSUVALMIUS

Kassan riittävyys (pv):

$$= 365 \text{ pv} * \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$$

Maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee monenko päi-vän kassasta maksut voidaan kattaa tilanteen 31.12. rahavaroilla.

1.16 Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan taloudellista asemaa ja rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Taseessa kunnan varat esitetään siten, että edetään vaikeimmin

rahaksi vaihdettavista käyttöomaisuuseristä jo likvideinä varoina oleviin eriin. Vastaavalla tavalla esitetään taseen vastattavaa puolen erät edeten sidotuimmista oman pääoman eristä ensin maksettaviin lyhytaikaisen vieraan pääoman eriin.

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2024 1000 e	2023 1000 e
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Aineettomat oikeudet	3 558	3 713
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	18 375	18 232
2. Rakennukset	86 321	87 796
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	17 808	18 591
4. Koneet ja kalusto	214	278
5. Muut aineelliset hyödykkeet	139	139
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 764	4 761
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	7 709	7 709
2. Muut lainasaamiset	3 103	2 177
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
1. Valtion toimeksiannot	0	0
2. Muut toimeksiantojen varat	85	112
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
1. Aineet ja tarvikkeet	24	35
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	0	0
2. Lainasaamiset	0	0
3. Muut saamiset	0	0
4. Siirtosaamiset	3	3
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	3 165	2 537
2. Lainasaamiset	0	0
3. Muut saamiset	178	878
4. Siirtosaamiset	1 369	2 514
III Rahat ja pankkisaamiset	5 027	1 637
VASTAAVAA YHTEENSÄ	148 838	151 108

VASTATTAVAA	2024 1000 e	2023 1000 e
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	19 877	19 877
II Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	3 860	1 864
III Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	671	1 996
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0	0
C PAKOLLISET VARAUKSET		
1. Muut pakolliset varaukset	322	322
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
1. Valtion toimeksiannot	0	0
2. Muut toimeksiantojen pääomat	110	135
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
1. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	81 000	66 600
2. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
3. Muut velat	2 382	2 270
4. Siirtovelat	0	0
II Lyhytaikainen		
1. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	21 600	18 699
2. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
3. Kuntatodistuslainat	11 000	29 000
4. Saadut ennakot	0	22
5. Ostovelat	2 065	2 825
6. Muut velat	1 620	2 217
7. Siirtovelat	4 331	5 280
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	148 838	151 108

TASEEN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Omavaraisuusaste, %	16,4 %	15,7 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	153,9 %	174,4 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000€	4 531	3 860
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	294	251
Lainakanta 31.12., 1000€	113 600	114 299
Lainakanta 31.12., €/asukas	7372	7437
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	114 871	116 028
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	7455	7550
Lainasaamiset, 1000 €	3 103	2 177
Asukasmäärä	15 409	15 368

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %:

$$= 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona pidetään 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %:

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötulosta tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Lisäksi osoittajaan merkitään liitetieto-ohjeen mukaisesti liitetiedoissa esitetyt vuokravastuut ja leasingvastuut. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Tunnusluku ottaa paremmin huomioon erilaisilla malleilla, kuten rahoitusleasingsopimuksilla rahoitetut hankkeet, jotka eivät näy velkana kunnan taseessa.

Kertynyt yli-/alijäämä

$$= \text{Edellisten tilikausien yli-/alijäämä} + \text{Tilikauden yli-/alijäämä}$$

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Lainakanta 31.12.

$$= \text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut korottomat velat})$$

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainat €/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla lainakanta tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainasaamiset 31.12.

=Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.17 Kokonaistulot- ja menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat ja joissa liikelaitokset ja muut taseyksiköt on yhdistelty riviltä.

Tilinpäätöksen 2024 kokonaismenot ja -tulot:

KAUPUNGIN KOKONAISTULOT JA -MENOT V. 2024

TULOT	1000 e	%	MENOT	1000 e	%
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	16 203	14,5	Toimintakulut	62 334	57,6
Verotulot	40 386	36,1	-Valmistus omaan käyttöön	119	0,1
Valtionosuudet	17 212	15,4	Korkokulut	2 781	2,6
Korkotuotot	1 429	1,3	Muut rahoituskulut	1	0,0
Muut rahoitustuotot	125	0,1	Satunnaiset kulut	0	0,0
Satunnaiset tuotot	0	0,0	Tulorahoituksen korjauserät	395	0,4
Tulorahoituksen korjauserät	-395	-0,4	Investoinnit		
Investoinnit			Käyttöomaisuusinvestoinnit	4 886	4,5
Rahoitusosuudet			Rahoitustoiminta		
investointimenoihin	276	0,2	Antolainasaam.lisäykset	1 000	0,9
Pys.vast.hyöd.luovutustulot	645	0,6	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	18 200	16,8
Rahoitustoiminta			Lyhytaik.lainojen vähennys	18 499	17,1
Antolainasaamisten vähennykset	74	0,1	Oman pääoman vähennykset	0	0,0
Pitkäaik.lainojen lisäys	36 000	32,2			
Lyhytaik.lainojen lisäys	0	0,0			
Oman pääoman lisäykset	0	0,0			
Kokonaistulot yhteensä	111 955	100,0	Kokonaismenot yhteensä	108 215	100,0

2. Kuntakonsernin toiminta ja talous

2.1 Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt

Emoyhteisö	
Ylivieskan kaupunki	
Tytäryhteisöt	Omistussuus
Ylivieskan Vuokra-asunnot Oy	100,00 %
Ylivieskan Teknologia kylä YTEK Oy	100,00 %
Ylivieskan Teollisuuskiinteistöt Oy	100,00 %
Vieskan Teollisuustalo Oy	62,54 %
Asunto Oy Raudassato	100,00 %
Kuntayhtymät	
Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä	16,96 %
Pohjois-Pohjanmaan liitto	3,61 %
Osakkuusyhteisöt	
Jokilaaksojen Ravikeskus Oy	31,52 %
Jokilaaksojen Eläinklinikka Oy (ei liiketoimintaa)	48,72 %
Vesikolmio Oy	27,35 %
Kiinteistö Oy Ylivieskan Vesitalo	33,33 %
Kuntien Hetäpalvelut Oy	39,30 %

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty 5 kpl tytäryhteisöä ja 2 kpl kuntayhtymää. Konsernitilinpäätöksessä on lisäksi yhdistelty konserniyhteisöjen omistussuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta.

2.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt konserniohjeen 13.5.2019.

Valtuusto päättää kaupungin omistajapoliittisista linjauksista, jotka on tarkoitettu ohjeeksi kaupungin luottamushenkilöille ja henkilöstölle ja tytär- ja osakkuusyhteisöille tulevien yksittäisten päätösten pohjaksi. Kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista päättää valtuusto.

Kaupunginhallituksen tehtävänä on

- nimetä edustajat tytär- ja osakkuusyhteisöjen yhtiökokouksiin tai vastaaviin kokouksiin
- antaa tarvittaessa lisäohjeet yhtiökokouksessa tai vastaavissa elimissä kaupunkia edustaville henkilöille kaupungin kannasta käsiteltäviin asioihin
- seurata kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen toimintaa ja tehdä tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia toiminnan kehittämiseksi
- vastaa tytäryhteisöjen valvonnan järjestämisestä
- antaa valtuustolle selvitys tytäryhteisöjen toiminnasta ja taloudesta kaupungin tilinpäätöksen yhteydessä

Kaupunginjohtaja johtaa kaupunginhallituksen alaisena kaupunkikonsernia ja seuraa kaupungin omistajapolitiikan toteutumista ja raportoi tarvittaessa hallitukselle.

Tärkeimpien tytäryhteisöjen toiminnasta ja taloudesta raportoidaan kaupunginhallitukselle ja –valtuustolle kaksi kertaa vuodessa, tilanteista 30.6. ja 31.12. Tytäryhteisöt ovat velvollisia antamaan kaupungille sen pyytämät tiedot ja selvitykset.

Tytäryhteisöt järjestävät kirjanpidon yhtenäisesti siten, että tilinpäätöksistä voidaan laatia kaupungin konsernitalinpäätös siitä erikseen annettujen ohjeiden mukaisesti.

Tytäryhteisöille on vuoden 2024 talousarviossa asetettu toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita, joiden tavoitteiden toteutumisesta on myös esitetty selvitys kohdassa ”Tytäryhtiöt”.

2.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat vuonna 2024

Ylivieskan Vuokra-asunnot Oy aloitti kahden rivitalon uudisrakennushankkeen, jonka kaupunki osin rahoitti antamalla sille korollista lainaa. Rakennushanke Saimankadulle valmistuu vuoden 2025 lopussa.

2.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kaupungin konsernivalvonnasta vastaa konsernijohto, johon kuuluvat kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja sekä muut johtosäännössä määrätyt viranomaiset.

Konsernivalvonta on järjestetty antamalla ohjeistusta kunnan edustajille tytäryhteisöissä ja kuntayhtymissä, kuulemalla tytäryhteisöjen ja kuntayhtymien johtoa sekä seuraamalla tytäryhteisöjen ja kuntayhtymien talouden tilannetta välitilinpäätöstietojen 30.6. ja tilinpäätöstietojen 31.12. perusteella. Konsernivalvontaa kehitetään konserniohjeen mukaisesti.

2.5 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Ylivieskan kaupunkikonsernin taloudellinen osalta kehitys kulkee pitkälti emokaupungin kehityksen mukaisesti, koska tytäryhteisöjen osuus on vähäinen.

Kaupunki joutuu lähivuosina yhtiöittämään hyvinvointialueelle vuokrattavat sosiaali-, terveys- ja pelastustoimea palvelevat rakennukset (palvelukeskus Sipilä, terveyskeskus, pelastuslaitos ja työkeskus Kipinä). Tätä koskeva selvitys on aloitettu tilinpäätösvuoden jälkeen.

2.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernitilinpäätös ja tunnusluvut esitetään seuraavilla sivuilla. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot on esitetty kaupungin liitetietojen yhteydessä.

KONSERNITULOSLASKELMA

	2024 1000 €	2023 1000 €
Toimintatuotot	38 151	29 916
Toimintakulut	-81 996	-81 072
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	63	42
Toimintakate	-43 781	-51 113
Verotulot	40 147	39 520
Valtionosuudet	17 212	24 059
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 478	1 021
Muut rahoitustuotot	253	299
Korkokulut	-2 906	-2 931
Muut rahoituskulut	-147	-214
Vuosikate	12 255	10 639
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-11 153	-8 458
Omistuksen eliminointi erot	-	-
Arvonalentumiset	-190	-
Satunnaiset erät	-	-
Tilikauden tulos	912	1 986
Tilinpäätössiirrot	6	-269
Tilikauden verot	-48	-48
Laskennalliset verot	1	1
Vähemmistöosuudet	0	-8
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	871	1 660

TUNNUSLUVUT	2024	2023
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	46,5	36,9
Vuosikate / Poistot, %	109,9	125,8
Vuosikate, €/asukas	795	692
Asukasmäärä	15 409	15 368

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2024 1000 €	2023 1000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	12 255	10 639
Satunnaiset erät	-48	-48
Tulorahoituksen korjauserät	-560	-161
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-14 047	-6 607
Rahoitusosuudet investointimenoihin	7 546	565
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	656	320
Toiminnan ja investointien rahavirta	5 802	4 707
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	1 000	-
Antolainasaamisten vähennykset	-74	-224
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	37 000	45 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-18 848	-6 006
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-18 499	44 492
Oman pääoman muutokset	-	-
Muut maksuvalmiuden muutokset	-717	-4 862
Rahoituksen rahavirta	-1 991	-10 136
Rahavarojen muutos	3 811	-5 465
Rahavarat 31.12., 1 000 €	9 494	5 683
Rahavarat 1.1., 1 000 €	5 683	11 113

TUNNUSLUVUT	2024	2023
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-7 054	-34 877
Investointien tulorahoitus, %	188,5	176,1
Laskennallinen lainanhoitokate	0,9	0,8
Kassan riittävyys, pv	29	24

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2024 1000 €	2023 1000 e
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	97	109
Muut pitkävaikutteiset menot	3 541	3 684
Ennakkomaksut	0	0
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	19 837	19 534
Rakennukset	99 623	102 304
Kiinteät rakenteet ja laitteet	17 895	18 703
Koneet ja kalusto	793	891
Muut aineelliset hyödykkeet	173	198
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 281	4 829
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	2 396	2 355
Osakkeet ja osuudet	1 481	1 476
Muut lainasaamiset	0	0
Muut saamiset	15	15
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	615	959
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	108	140
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	17	22
Lyhytaikaiset saamiset	4 958	5 752
Rahoitusarvopaperit	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	9 494	5 683
VASTAAVAA YHTEENSÄ	164 324	166 655

VASTATTAVAA	2024 1000 €	2023 1000 e
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	19 877	19 877
Muut omat rahastot	305	310
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	14 626	12 869
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	871	1 660
VÄHEMMISTÖOSUUDET	34	53
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	322	406
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	640	982
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	83 735	65 051
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	2 382	5 415
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	33 156	53 115
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	8 376	10 062
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	164 324	166 655

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2024	2023
Omavaraisuusaste, %	21,7	20,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	122,4	137,6
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	15 496	14 529
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	1006	945
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	116 891	118 165
Konsernin lainat, €/asukas	7586	7689
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	118 163	119 896
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	7 668	7801
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	0	0
Konsernin henkilöstömäärä, hlöä	793	780

3. Talousarvion toteutuminen

Vastuutoimielin:	10	KESKUSVAALILAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija	Hallintojohtaja	

Sitovuustaso:	100	Vaalit
---------------	-----	--------

PALVELUAJATUS

Kuntavaalien, valtiollisten vaalien ja europarlamenttivaalien toimittaminen.

KATSAUS VUODEN 2024 TOIMINTAAN

Presidentinvaalien ensimmäinen vaali järjestettiin 28.1.2024 ja toinen vaali 11.2.2024 sekä europarlamenttivaalit 9.6.2024.

TUNNUSLUVUT	TP2022	TP 2023	TP 2024
Äänestysalueet	2	2	2

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	Muutettu TA 2024	TP 2024	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
10 Keskusvaalilautakunta						
Toimintatuotot	27 420	85 277	85 277	82 829	2 448	97,1 %
Toimintakulut	-40 999	-77 410	-77 410	-84 241	6 831	108,8 %
TOIMINTAKATE	-13 579	7 867	7 867	-1 412	9 279	-18,0 %

Vastuutoimielin:	15 TARKASTUSLAUTAKUNTA
------------------	------------------------

Sitovuustaso:	110 Tarkastustoiminta
---------------	-----------------------

PALVELUAJATUS

Kuntalain mukaisesti kaupungin ulkoisesta tarkastuksesta vastaavat tarkastuslautakunta ja JHTT-tilintarkastaja. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on myös arvioida kaupungin toiminnan tarkoituksenmukaisuutta ja tuloksellisuutta sekä resurssien käytön tehokkuutta.

Varsinainen tilintarkastus on JHTT-tilintarkastajan tehtävänä. Valtuuston valitsema tilintarkastaja tilinpäätösvouden osalta on JHTT-yhteisö Talvea Julkishallinnon Palvelut Oy, joka on toiminut tilintarkastajana vuodesta 2018. Nykyinen sopimuskausi kestää vuodet 2025-2028 ja sitä on mahdollista jatkaa 1+1 optiokausilla.

KATSAUS VUODEN 2024 TOIMINTAAN

Tarkastuslautakunta on tarkastussuunnitelman mukaisesti seurannut kaupungin tuloalueiden ja -yksiköiden ja konserniyhteisöjen toimintaa kuulemalla vastuuviranhaltijoita, luottamushenkilöitä ja tekemällä tarkastuskäyntejä. Tarkastuslautakunta kilpailutti tilintarkastuspalvelut tilinpäätösvouden aikana.

TUNNUSLUVUT	TP 2022	TP 2023	TP 2024
Jhtt-tarkastaja+ tarkastuslautakunnan kokoukset	18+16	18+14	18+15

TALOUS

15 Tarkastuslautakunta	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	Muutettu TA 2024	TP 2024	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
Toimintakulut	-53 472	-61 119	-61 119	-52 280	-8 839	85,5 %
TOIMINTAKATE	-53 472	-61 119	-61 119	-52 280	-8 839	85,5 %

Toimielin:	20 KAUPUNGINHALLITUS
Vastuuviranhaltija:	Kaupunginjohtaja, hallintojohtaja, talousjohtaja
Sitovuustaso:	120 Hallintopalvelut

PALVELUAJATUS

Kaupunginvaltuusto ylimpänä päätöksentekuelimenä päättää kaupungin strategiasta, palvelutasosta ja toiminnan keskeisistä tavoitteista ja osoittaa tavoitteiden toteuttamiseen tarvittavat resurssit. Kaupunginvaltuusto on Ylivieska-konsernin ylin valvoja.

Kaupunginhallitus huolehtii kokonaisuutena kaupungin hallinnosta, palveluista, toiminnoista, organisatiosta ja taloudesta. Kaupunginhallitus vastaa myös paikallisesta ja alueellisesta yhteistyöstä ja edunvalvonnasta sekä edistää Ylivieskan vetovoimaisuutta ja elinkeinoelämän myönteistä kehittymistä. Kaupunginhallitus ohjaa ja johtaa Ylivieska-konsernia.

Kaupunginhallituksen alaisena tulosalueina toimivat hallintopalvelut sekä talous- ja ICT-palvelut tuottavat tukipalveluja muille toimialoille ja vastaa sisäisestä ja ulkoisesta laskentatoimesta ja tietohallinnosta sekä huolehtii osaltaan kaupungin tiedotus-, neuvonta- ja asiakaspalvelutehtävistä. Talous- ja henkilöstöhallinnon palveluntuottajana toimii Kuntien Hetapalvelut Oy ja ICT-palveluiden osalta Joki ICT Oy.

Hallintopalveluiden sitovuustason toimintamenoihin kuuluu myös mm. kaupungin verotuskustannusosuuden, yhteistoimintaosuudet (Pohjois-Pohjanmaan liitto, Ylivieskan Seutukuntayhdistys, Kerttu Saalasti säätiö, Suomen Kuntaliitto ja Kunnallinen työmarkkinalaitos), jäsenmaksut ja yhteisöjen avustamisen sekä maa-seutuelinkeinojen kehittämisen avustaminen.

KATSAUS VUODEN 2024 TOIMINTAAN

Työterveyshuollon palveluntuottajana toimi edellisvuoden tapaan Mehiläinen.

Hallintopalveluiden toimistopalvelutiimissä resurssitarkastelun osalta vuosi päättyi yhteistoimintaneuvotteluiden myötä resurssitarpeen vähentämiseen kahden henkilötyövuoden verran. Vaikutukset resurssin vähentämisessä kohdistuvat vuoden 2025 puolelle. Sähköisen arkistointi ja asiakirjahallinnon sähköistämisen projekti saatiin päätökseen toimintavuoden aikana.

Tietohallinto on osallistunut seudulliseen 3T-yhteistyöfoorumiin, jossa kehittämisen painopisteenä on ollut tietoturva. Teknisen tietoturvan kehittämisen painopiste on ollut pilvipalveluiden tietoturvan kehittämisessä. Henkilökunnan koulutusta on järjestetty verkkokoulutuksena sekä esihenkilöille suunnatuilla luennoilla. Osallistuttiin DVV:n järjestämään tietoturvaviikkoon. Kaupunki on osallistunut valmius- ja Taisto-harjoitukseen. Verkostoitu sidosryhmien ja alan toimijoiden kanssa erilaisissa valtakunnallisissa yhteistyöryhmissä.

Vuonna 2024 Ylivieskan kaupungin kustannukset ICT:n (ei sisällä leasingkuluja) osalta olivat noin 1,3 milj. €, joka on noin 2,1 % suhteessa ulkoisiin kustannuksiin (2023: 1,9 %). Vertailun vuoksi 10 000–20 000 asukkaan kunnissa ka. 2023 oli 2,2 %. Kuntien vertailussa on huomioitava kuntien poikkeavat tavat kirjata ICT-kustannuksia. Kaupungin osalta pääosa ICT-kuluista kohdennetaan jo laskua tiliöidessä suoraan tulosityksiköille ja pieni osa, vain noin 143.000 euroa, suoraan tietohallintoon. Kaupungin pääasialliselta ICT-

yhteistyökumppanilta ja kaupungin 10,5 %:n osuudella omistamalta sidosyksiköltä, Joki ICT:ltä, hankittiin palveluita yhteensä 405.000 eurolla.

Vuoden 2024 aikana taloushallinnon osalta uusittiin kassajärjestelmät siirtymällä Ceepos-kassajärjestelmään. Kaupungin kolmen edellisvuoden ostolaskut auditoitiin arvonlisäverojen osalta yhteistyössä Ryan Finland Oy:n kanssa. Kuntien Hetapalvelut valmisti taloushallinnon järjestelmän kilpailutusta, johon myös kaupungin edustaja osallistui yhteisessä työryhmässä. Varsinainen kilpailutus toteutuu vuonna 2025. Ylivieskan kaupunki ostaa talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut 39,7 %:sti omistamaltaan Kuntien Hetapalvelut Oy:ltä. Vuoden 2024 kustannukset Hetapalveluilta olivat 776.950 euroa. Hetapalveluiden kustannukset kohdennetaan jo laskua tiliöidessä suoraan tulosityksiköille ja pienehkö osa suoraan talouspalveluihin.

TUNNUSLUVUT	TP 2022	TP 2023	TP 2024
Kaupungin henkilöstön sairauspoissaolot, päivinä	16 595	13 889	
<u>Henkilöstö</u>			
- Yleishallinto	9	10	10
- ICT-palvelut	1,5	1	1

TALOUS

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	Muutettu TA 2024	TP 2024	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
120 Yleishallinto						
Toimintatuotot	8 835 256	8 411 259	8 411 259	9 263 785	-852 526	110,1 %
Toimintakulut	-3 733 621	-3 703 410	-3 703 410	-4 142 137	438 727	111,8 %
TOIMINTAKATE	5 101 634	4 707 849	4 707 849	5 121 648	-413 799	108,8 %

Vastuutoimielin:	20 KAUPUNGINHALLITUS
Vastuuviranhaltija:	Kaupunginjohtaja

Sitovuustaso:	130 Elinvoimapalvelut
----------------------	------------------------------

PALVELUAJATUS

Ylivieskan kaupunki tuottaa itse elinvoimapalvelut. Elinvoimapalvelut hallinnoi yritystoimintaa ja kaupungin elinvoimaisuutta edistäviä kehittämishankkeita ja tukee korkeaan osaamiseen perustuvan yritystoiminnan kehittämistä yhteistyöverkostojen kautta. Työllisyyspalvelut, vuoden 2024 loppuun asti työllisyyden kuntakokeilu, ovat osa elinvoimapalveluita. Elinvoimapalveluiden vastuulla on myös kuntamarkkinoinnin toteuttaminen ja kehittäminen.

Työllisyyden kuntakokeilu alkoi 1.3.2021 ja päättyi 31.12.2024, jonka jälkeen Ylivieska, Kalajoki, Nivala -työllisyysalue aloitti toimintansa. Kuntakokeilussa työnhakijoiden työllistymistä vahvistettiin yhdistämällä valtion ja kuntien resursseja, osaamista ja palveluita työllisyyden edistämiseksi. Jokilaaksojen työllisyyden kuntakokeiluun kuului viisi kuntaa; Ylivieska, Kalajoki, Oulainen, Alavieska ja Merijärvi. Kuntakokeilun asiakkaita olivat kuntakokeiluun kuuluvien kuntien työnhakija-asiakkaat, jotka saivat Kelan peruspäivärahaa tai työmarkkinatukea, kaikki alle 30-vuotiaat työnhakijat sekä kaikki vieraskieliset työnhakija-asiakkaat. Kuntakokeilun asiakkaat asioivat työllisyyteen liittyvissä asioissa kuntakokeilun kanssa TE-toimiston sijaan.

Työmarkkinatuen kuntaosuutta maksetaan Kelalle pitkään työttömänä olleista työnhakijoista siten, että yli 300 päivää työttömänä olleesta 50 % ja yli 1000 päivää työttömänä olleesta 70 % työmarkkinatuen määrästä. Tiettyjen työllisyyttä edistävien palveluiden ajalta kunnan maksuvelvoite lakkaa, esim. palkkatuettu työ, työkokeilu, omaehtoinen opiskelu ja kuntouttava työtoiminta. Vuoden 2025 alusta TE-palvelut siirtyivät kokonaisuudessaan kuntien vastuulle ja myös rahoitusmalli muuttui ns. kannustavaksi rahoitusmalliksi, jolloin palveluihin osallistuminen ei lakkautta maksuvelvollisuutta, ja kuntien maksuvelvoite syntyy kaikista työttömyysturvan muodoista 100 työttömyyspäivän jälkeen.

Elinkeinopalveluiden sitovuustaso sisältää myös maaseutupalveluiden kustannukset. Ylivieska kuuluu Nivalan alueelliseen maaseutulautakuntaan, joka on viiden kunnan yhteinen lautakunta, jossa on jäseniä yhteensä viisi. Kärsämäen, Oulaisten, Sievin ja Ylivieskan kunnista kustakin 1 ja Nivalan kunnasta 2. Lautakunta on muodostettu kuntien välisellä yhteisellä sopimuksella. Se hoitaa alueen lakisääteiset maaseutuhallinnon tehtävät sekä muita maaseudun ja maatalouden kehittämistehtäviä. Pääasiallinen tehtävä on hoitaa viljelijöiden EU- ja kansallisten maataloustukien hakemisen järjestäminen, hakemusten käsittely ja maksatustehtävät annettuja säädöksiä ja ohjeita noudattaen. Toiminta hoidetaan lähipalveluina siten, että jokaisessa kunnassa on maaseutupalvelujen toimipiste.

Maaseutupalvelut tehtävänä on kylien kehittämisrahan ja 4H -yhdistyksen avustuksen sekä maaseudun kehittämisrahan ohjaus ja hallinnointi.

KATSAUS VUODEN 2024 TOIMINTAAN

Talousarviossa 2024 elinvoimapalveluille määritellyt painopistealueet olivat:

- tuoreen elinvoimastrategian toimeenpano kaikessa toiminnassa ja päätöksissä
- hanketyöskentelyn kehittämisen jatkaminen esimerkiksi hanketyöntekijöiden perehdytysprosessia uudistamalla
- Aktiivinen osallistuminen työllisyysalueen valmistelutyöhön sekä koko alueen, että oman palvelualueen osalta
- keskusteluiden aloittaminen oman työllisyyden palvelualueen kuntien kesken ja palvelualueen toimintaedellytysten valmistelemisen TE-uudistusta varten
- yhteistyön rakentaminen ja kehittäminen kaupungin omien työllisyyspalveluiden ja yrityspalveluiden välillä
- yritysten liiketoimintaedellytysten, omistajanvaihdosten ja kasvun tukeminen
- uusien yrityshankkeiden edistäminen
- aktiivinen sidosryhmätyö ja alueellisten yhteistyömahdollisuuksien kehittäminen
- yhteistyössä kaupungin muiden toimialojen kanssa kuntamarkkinoinnin toteuttaminen, kehittäminen ja suunnitelmallisuuden lisääminen ml. tapahtumat

Vuosi 2024 oli elinvoimapalveluissa mielenkiintoinen sekä yrityspalveluiden että työllisyyspalveluiden osalta. Raahan vetämän 17 kunnan työllisyysalueen valmistelusta irtautuminen edeltävän vuoden lopulla jatkui uuden, pienemmän työllisyysalueen valmistelun aloittamisella yhdessä Kalajoen ja Nivalan kaupunkien sekä Sievin, Alavieskan ja Merijärven kuntien kanssa. Kaupunginvaltuuston päätöksessä 29.1.2024 § 3 kumottiin päätös aiemman työllisyysalueen perustamisesta ja hyväksyttiin Ylivieska, Kalajoki, Nivala - työllisyysalueen perustaminen. Yrityspalveluiden vuosi alkoi useamman hanketyöntekijän rekrytoinnilla ja heidän aloittamisensa jälkeen hankkeiden toiminnan käynnistämällä.

Työllisyysalueen valmistelun johtaminen vastuukunnan velvoitteiden mukaisesti työllisti koko vuoden ajan elinvoimajohtajaa ja työllisyyspäällikköä. Työllisyysalueen osalta ensimmäinen perustettu virka oli työllisyysaluejohtajan viran perustaminen kaupunginhallituksen päätöksellä 27.5.2024 § 163. Työllisyysaluejohtaja toimii elinvoimajohtajan alaisuudessa työllisyysalueen johtavana viranhaltijana. Kaupunginjohtajan viranhaltijapäätöksen 3.6.2024 § 34 perusteella elinvoimajohtaja hoiti työllisyysaluejohtajan virkatehtäviä oman viran ohella, kunnes virka täytettiin vakinaisesti 1.1.2025 alkaen. Työllisyysalueen valmistelua edistettiin erityisesti viiden työryhmän avulla. Työryhmät olivat järjestämissopimuksen mukainen kuntajohtajista koostuva omistajaohjausryhmä, elinvoima- ja työllisyyspalveluiden asiantuntijoista koostuva palvelut ja prosessit -ryhmä, talousryhmä, HR- ja hallintoryhmä ja ICT-ryhmä. Valmistelun tueksi saatiin myös AKKE-rahoitusta Pohjois-Pohjanmaan liitolta, jossa hankkeen projektipäällikkönä toimi Ylivieskan kaupungin työllisyyspäällikkö ja osatoteuttajana Sievin kunta.

Kaupunginhallitus päätti vuoden aikana yhden kehittämishankkeen rahoitukseen osallistumisesta 6.11.2024 § 312. Kyseinen hanke liittyy työllisyysalueella asuvien alle 30-vuotiaiden työnhakijoiden ja työttömien työnhakijoiden tukemiseen työn haussa. Hanke tukee elinvoimastrategiassa määriteltyjä tavoitteita ja sitä kautta kaupunkistrategian tavoitteita.

Työmarkkinatuen kuntaosuus nousi vuoden aikana 11/12 kuukauden aikana, loppuvuoden kertymän ollessa yhteensä 969 697 euroa. Tämä ylitti budjetoidun 810 000 euroa yhteensä 159 697 eurolla. Euromäärän kehityksen taustalla on työmarkkinatuen saajien selkeä nousu edeltävään vuoteen verrattuna, joka korreloi vahvasti myös merkittävästi nousseessa pitkäaikaistyöttömien määrässä. Vaikuttavana tekijänä on myös kuntouttavan työtoiminnan saatavuuden rajallisuus vuonna 2024, mikä on näkynyt aktivointiasteen laskuna. Vuodesta 2025 alkaen työnhakijoiden osallistuminen kuntouttavaan työtoimintaan ei tule vaikuttamaan kunnan työllisyysetuksien rahoitusvastuiden määrään. Asiakkaiden kannalta on toki jatkossakin

tärkeää, että kuntouttavasta työtoiminnasta hyötyvät saavat tarvitsemaansa palvelua, joten aktiivisen vuoropuhelun jatkaminen hyvinvointialueen kanssa on tulevaisuudessakin erittäin tärkeää.

Työllisyysalueen valmistelun kokonaisvaltaisuus ei tullut yllätyksenä ja pienistä resursseista huolimatta lopputulos oli hyvä. Kaupungin työntekijöitä osallistui työryhmien työskentelyyn aina oman tehtävänsä mukaisesti. Valmistelun kustannuksia varten saatiin valtiolta tukea, jotka kattoivat kokonaisuudessaan valmistelusta aiheutuneet kustannukset, ml. AKKE-hankkeen omarahoitusosuuden.

Nivalan alueelliset maaseutupalvelut maksaa viljelijätukia vuoden 2024 hakemusten perusteella koko alueella noin 40 miljoonaa euroa. Viljelijätukikoulutuksia järjestettiin jokaisessa kunnassa ja lisäksi oli useita verkkokoulutuksia. Vuonna 2024 alkoi Peltotekno – satoa ilmastoviisaasti hanke. Hankkeen tavoitteena on lisätä maatalousyrittäjien osaamista alueelle soveltuvista peltoviljelyn uusista teknologioista, joiden käytöllä on positiivisia ilmasto- ja ympäristövaikutuksia. Ylivieskan kaupungin osuus alueellisista maaseutupalveluista oli 54.708 euroa.

TUNNUSLUVUT	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kuntakokeilun asiakkaiden määrä	601	632	650	661
Kuntabarometrin kokonaisarvosana	3,16	Ei toteutettu 2023	yli 3,33	3,20
Kuntabarometrin yrityspalvelujen arvosana	2,89	Ei toteutettu 2023	yli 3,55	3,48
Kuntabarometriin vastanneiden yritysten määrä	19	Ei toteutettu 2023	64	22
Työttömien työnhakijoiden määrä ja osuus työnhakijoista % ns. passiivityöttömyys	341 56,7 %	383 60,6 %	360 55 %	Tietoa ei saatavilla kuntakokeilun loppuajalta.
Aktivointiaste	28,9 %	28,1 %	35 %	23,8 %
Rakennetyöttömien osuus työnhakijoista	34,2 %	33,4 %	30 %	36,4 %
Työmarkkinatuen kuntaosuus	897 880 €	851 127 €	810 000 €	969 697 €
Aktiivitulojen määrä kpl (tukea hakeneet tilat)	127	119	-	118
Viljelyssä oleva peltopinta-ala ha	7507	7394	-	7458

*Kuntabarometri on Suomen Yrittäjien kaikkien kuntien yrittäjille joka toinen vuosi tehtävä kysely.

TALOUS

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	Muutettu TA 2024	TP 2024	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
130 Elinvoimapalvelut						
Toimintatuotot	249 715	533 392	533 392	800 987	-267 595	150,2 %
Toimintakulut	-2 369 749	-3 043 094	-3 043 094	-3 126 317	83 223	102,7 %
TOIMINTAKATE	-2 120 034	-2 509 702	-2 509 702	-2 325 329	-184 373	92,7 %

Vastuutoimielin:	35	KAUPUNGINHALLITUS
Vastuuviranhaltija:	Kaupunginjohtaja	

Sitovuustaso:	190	Jokilaaksojen pelastuslaitos
---------------	-----	------------------------------

KATSAUS VUODEN 2024 TOIMINTAAN

Jokilaaksojen pelastuslaitoksen palvelutuotanto päättyi 31.12.2022 ja vastuu siirtyi 1.1.2023 Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohteelle. Pelastuslaitos on kuitenkin vielä säilytetty omana sitovuustasona Ylivieskan kaupungin taloushallinnossa eräiden vastuiden vuoksi. Vuonna 2024 Jokilaaksojen pelastuslaitoksen kulut liittyivät avoimena oleviin varallaoloa koskeviin riita-asioihin, työllisyysrahastoon maksetusta omavastuumaksusta pelastuslaitoksen entisen työntekijän osalta ja työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen jälkiseurantaan.

TALOUS

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	Muutettu TA 2024	TP 2024	Ali/yli (TA/TOT)	To-teuma-%
190 Jokilaaksojen pelastuslaitos						
Toimintatuotot	20 269	42 500	42 500	98 217	-55 717	231,1 %
Toimintakulut	-38 372	-50 000	-50 000	-114 563	64 563	229,1 %
TOIMINTAKATE	-18 103	-7 500	-7 500	-16 346	8 846	217,9%

Vastuutoimielin:	55	SIVISTYSLAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Sivistysjohtaja	

Sitovuustaso:	220	Yleissivistävät koulutuspalvelut
----------------------	------------	---

PALVELUAJATUS

Koulutuspalveluiden vastuualueeseen kuuluu kouluissa annettavan esiopetuksen, perus- ja lukio-opetuksen sekä koululaisten iltapäivätoiminnan järjestäminen Ylivieskan kaupungissa laadukkaalla, kustannustehokkaalla ja samalla hyvinvointia ja terveitä elämäntapoja edistävällä tavalla.

Kasvatustavoitteina on kasvattaa oppilaista yhteistyökykyisiä, luovia, omiin kykyihinsä luottavia ja elämää sekä toisia ihmisiä kunnioittavia yhteiskunnan jäseniä. Tavoitteena on antaa oppilaille hyvään yleissivistykseen tarvittavat tiedot ja taidot sekä valmiudet jatko-opintoihin ja yhteiskunnassa tapahtuviin muutoksiin tukien kotien kasvatusta.

KATSAUS VUODEN 2024 TOIMINTAAN

Vuoden 2024 aikana valmistui kaupunginhallituksen (18.9.2023 § 241) käynnistämä varhaiskasvatus- ja koulutuspalveluiden palvelutarve- ja palveluverkkoselvitys, jota täydennettiin tarkemmalla talousselvityksellä. Ennusteen mukaan koulutuspalveluiden kokonaisoppilasmäärä kääntyy laskuun siten, että painotus ala- ja yläkoulujen kohdalla muuttuu. Alakoulujen oppilasmäärän ennustetaan vähenevän seuraavaa lukuvuoteen mennessä, kun taas yläkoulun oppilasmäärä hieman nousee. Syksyllä 2024 päivitettyjen ennusteiden valossa lukuvuoteen 2031-2032 mennessä kokonaisoppilasmäärän vähenemä olisi -575 oppilasta. Valtuusto käsitteli esityksen kokouksessaan 11.11.2024 §65 linjaten kouluverkon mahdollisia muutoksia. Valtuuston linjausta toimeenpannaan vuoden 2025 aikana valmistellen ensimmäisenä Niemelän koulun lakkauttamispäätös valtuuston käsiteltäväksi.

Vuoden aikana päivittyi ja valmistui useita koulujen jokapäiväiseen toimintaan liittyviä suunnitelmia; Ylivieskan koulujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2024-2026, Ylivieskan kaupungin esi- ja perusopetuksen sekä lukion opiskeluhoitosuunnitelma 2024-2026 sekä Ylivieskan kaupungin koulujen digipedagogiikan strategia 2024 – 2026. Tämän lisäksi päivitettiin Ylivieskan perusopetuksen opetussuunnitelma 1.8.2024 voimaan astuneen tuntijakoasetuksen mukaiseksi B1-kielen opetuksen lisäämisestä vuosiluokilla 6.-9. Näissä koulutuspalveluiden omissa kehittämisprojekteissa on ollut oleellista hyvin onnistunut työryhmätyöskentely, jossa on ollut kattava edustus kaikilta kouluilta.

Eleven+alueen etälukiohankkeen päätyttyä 31.7.2024 yhteistyökuntien kanssa laadittiin ja hyväksyttiin uuden JokiElukion yhteistyösopimus sekä JokiElukion toimintamalli. Toimintamalli on etäopetuksen teknisen toteutuksen malli, talousmalli ja hallintomalli, joiden pohjalta uusi etälukiotoiminta on helposti toteutettavissa. Myös JokiElukion aikuisten lukiokoulutuksen opetussuunnitelma 2021/2022 hyväksyttiin.

Hanke- ja kehittämistoiminta on vuoden 2024 aikana ollut jälleen vireää. Koulujen kerhohankkeet sekä Harrastamisen Suomen mallin mukainen harrastustoiminta on jatkunut. Tämän lisäksi hyvinvointipalvelujen kanssa yhteistyössä toteutetussa Liikkuva Ylivieska ja Move!-liikuntaneuvonta -hankkeessa on saatu hyviä tuloksia. Erasmus + -hankkeiden kautta on toteutettu oppilas- ja opettajaliikkuvuuksia. Lukiossa vuonna 2024 alkanut oppimisen tuen hanke jatkuu vuoden 2025 puolella. Vuoden 2024 aikana päättyi perusopetuksen tasa-arvo -hanke sekä perusopetuksen ja lukiokoulutuksen korona-ajan tukihankkeet, jotka raportoitiin OKM:lle ohjeistuksen mukaisesti. Hankerahoituksia haetaan edelleen mahdollisuuksien mukaan vuoden 2025 aikana. Vuoden 2025 talousarvioon tehty varauksia mahdollisiin omarahoitusosuuksiin.

Kouluilla tarvitaan erilaisia tukitoimia, jotta tukea tarvitsevien oppilaiden opetus voidaan järjestää lain edellyttämällä tavalla. Vuoden 2023 kouluterveyskyselyn Ylivieskan tuloksissa oppimisen ja koulunkäynnin tuen ja koulussa saatavan aikuisen tuen osalta on tapahtunut positiivista kehitystä vuoteen 2021, mutta lasten ja nuorten arkielämän hallinnan ja mielenhyvinvoinnin osalta tulokset ovat heikentyneet. Tämä haastaa myös koulun toiminnan kautta järjestettäviä tukitoimia. Seuraava laaja THL:n kouluterveyskysely toteutuu vuonna 2025.

Opiskeluhuollon ohjausryhmä on aloittanut toimintansa vuoden 2024 aikana. Monialainen yhteistyö on alkanut rohkaisevasti tunnistaen erilaisia kehittämiskohteita ja tehostamistoimia. Esimerkiksi Pohteen järjestämissä perusopetuksen oppilaiden terveystarkastuksissa ja koulupsykologipalveluissa havaittiin kanteluun johtaneita puutteita. Niukat taloudelliset resurssit edellyttävät tukitoimien uudelleen organisointia ja yhdenvertaisten kriteerien laatimista. Vuonna 2025 voimaantulevat oppimisen tuen muutokset otetaan huomioon kokonaissuunnittelussa.

Vuoden 2024 talousarvion tulot toteutuivat ennakoitua paremmin. Myyntituottoja kertyi selkeästi ennakoitua enemmän. Suurin tuloarvion ylitys oli lastensuojelulain perusteella sijoitettujen lasten opetuksen myyntituotot kunnilta. Kokonaisuutena vuoden 2024 talousarvio toteutui varsin hyvin. Liikkumavara oli ennakkoon erittäin pieni ja edellytti lisätalousarvion laadintaa. Ennakoitu paremmin toteutuneet tuloarviot riittivät kattamaan osan määrärahojen ylityksistä. Lisätalousarvion jälkeen tulojen toteutumaprosentti oli 128,6 %, menojen toteutumaprosentti oli 98,7 %.

TUNNUSLUVUT

Oppilasmäärä 20.9.	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Esiopetus	80	81	75	74
Vuosiluokat 1 - 6	1440	1431	1395	1393
Vuosiluokat 7 - 9	679	714	713	720
Peruskoululaiset	2119	2145	2108	2113
Peruskoulu ml esikoululaiset	2 199	2226	2183	2187
Lukiolaiset (tutkintotavoitteiset)	258	237	265	267
Aineopiskelijat	0	2	3	2
yhdistelmätutkinnot	4	2	5	5
Lukio yhteensä	262	241	273	274

TA-TS ennusteissa ei mukana muualta muuttavia+eskariennusteet otettu ikäluokka jaettuna kahdella (koulut/päiväkodit)

Tehokkuus / Taloudellisuus

Opetusryhmien keskipitoisuus keskim.1-9 vsl)	18	18	17	
--	----	----	----	--

Käyttökustannukset € / oppilas

Peruskoulu, mukaan lukien esiopetus	10 996 €	11 586 €	11 737 €	11 876 €
Lukio	9 843 €	10 955 €	9 667 €	9 493 €

Kulut sis. Koulutuspalv. hallinnon osuuden. Vuodesta 2019 alkaen uudet ylläpito- ja pääomavuokrat. Vuodesta 2022 alkaen näkyy uusien koulujen vuokrat.

Ateriakustannus € / oppilas	2,95 €	3,15 €	3,34 €	3,42 €
-----------------------------	--------	--------	--------	--------

Toiminnan laajustiedot

Peruskoulujen lukumäärä	11	11	11	11
Lukioiden lukumäärä	1	1	1	1

Vakanssit 20.9.

<u>Opettajat / peruskoulu yhteensä</u>	185	183	187	183
Virat	178	176	180	176
Tuntiopettajat	7	7	7	7
Vakituiset virat		142	142	148
Vakituiset tuntiopettajat		5	7	3
Sijaiset		15	18	12
Määräaikaiset muut kuin sijaiset		36	44	34
Resurssit yhteensä		198	211	197
<u>Opettajat / lukio yhteensä</u>	22	23	21	20
Virat	19	22	21	19
Tuntiopettajat	3	1	0	1
Vakituiset virat		18	18	18
Vakituiset tuntiopettajat		0	0	0
Sijaiset		2	2	2
Määräaikaiset muut kuin sijaiset		2	2	2
Resurssit yhteensä		22	22	22
Opetusresurssit yhteensä				
Koulujen muu henkilökunta	4	4	4	4
Koulunkäyntiavustajat (vak.toimet)	49	39	39	
Koulunkäyntiavustajat (määräaikaiset)	57	68	68	
Oppilashuolto - kuraattorit ja psykologit	6	0	0	0
	6	9	4	4
Oppilashuolto - muut työntekijät (perhetyöntekijät)				
Koulu/siv.toimen hallinto	4	4	4,5	4,5

Tilat

Koulut, lkm	12	12	12	12
-------------	----	----	----	----

TALOUS

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	Muutettu TA 2024	TP 2024	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
220 Yleissivistävät koulutuspäalvelut						
Toimintatuotot	1 794 916	1 320 698	1 380 698	1 772 262	-391 564	128,4 %
Toimintakulut	-30 318 796	-30 085 249	-30 687 229	-30 345 919	-341 310	98,9 %
TOIMINTAKATE	-28 523 880	-28 764 551	-29 306 531	-28 573 657	-732 874	97,5 %

Vastuutoimielin:	55	SIVISTYSLAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Varhaiskasvatusjohtaja	

Sitovuustaso:	293	Varhaiskasvatuspalvelut
---------------	-----	-------------------------

PALVELUAJATUS

Toimintamuodot:

- päiväkotihoidon, päiväkodeissa järjestettävä esiopetus, perhepäivähoito, ryhmäperhepäivähoito
- palvelusetelit (päiväkodit, ryhmäperhepäivähoito, perhepäivähoito)
- yksityisen hoidon tuki ja yksityisen hoidon tuen kuntalisä, kotihoidon tuki, joustava ja osittainen hoitoraha
- avoin varhaiskasvatus / varhaiskasvatuskerhot (kevät 2024)
- MLL:n PerhePesä-toiminta ja yhteistyössä järjestettävä verkostomainen perhekeskus

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen kasvua, oppimista ja hyvinvointia pedagogisen varhaiskasvatustoiminnan avulla. Varhaiskasvatustoiminta on suunnitelmallista sekä tavoitteellista ja sitä arvioidaan säännöllisesti. Toiminnassa keskeistä on yhteistyö huoltajien kanssa. Inklusiivisessa varhaiskasvatuksessa jokainen lapsi saa kasvaa, oppia sekä kehittyä yksilöllisesti, osaksi kasvuyhteisöä.

KATSAUS VUODEN 2024 TOIMINTAAN

Ylivieskan varhaiskasvatuspalveluiden toiminnan painopisteinä olivat vuonna 2024 turvallisuus (sisältäen lapsen fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen turvallisuuden), tuetun leikin vahvistaminen ja varhaiskasvatusyhteisöjen hyvinvoinnin vahvistaminen. Näiden lisäksi varhaiskasvatustoiminnassa keskityttiin lasten yleisen tuen vahvistamiseen lapsiryhmissä.

Pedagogisiin painopisteisiin, lähijohtajuuden lisäämiseen ja lapsiryhmien yleisen tuen vahvistamiseen reagoitiin mm. apulaisjohtajuuden keinoin. 1.8.2024 päiväkotien varajohtajien nimikkeet muuttuivat apulaisjohtajiksi ja heidän tehtäväkuvansa muuttuivat enemmän pedagogiikan vahvistamisen sekä osittain myös hallinnollisen työn suuntaan. Apulaisjohtajuuden ensimmäistä toimintakautta arvioidaan keväällä 2025, mutta nimikemuutoksen positiiviset vaikutukset näyttäytyivät varhaiskasvatuksen arjessa jo syksyn 2024 aikana. Toiminnan painopisteisiin, ja niiden näkyvyyteen lapsiryhmissä, pureuduttiin myös henkilökunnan koulutusten, yhteisen keskustelun, konsultaation, mentoroinnin ja tarpeen vaatiessa työnohjauksenkin avulla. Leikin merkitystä lapsen oppimisen ja kehityksen kannalta korostettiin toiminnassa koko vuoden ajan.

Varhaiskasvatuspalvelut olivat vuonna 2024 osa kasvatuksen ja opetuksen palveluverkkoselvitystä pienentyvien ikäluokkien ja syntyvyyden laskun vuoksi. FCG:n asiantuntijan laatimassa raportissa annettiin varhaiskasvatuspalveluihinkin lyhyen ja pitkän aikavälin sopeuttamistoimenpide-ehdotuksia, joita toteutettiin osittain jo vuoden 2024 aikana, säästötavoitteita saavuttaen.

Lapsimäärän väheneminen näyttäytyikin varhaiskasvatuspalveluissa vuonna 2024 varsin selkeästi. Osa-vuosittaisessa vertailussa vuoteen 2023 oli lapsimäärän vähennys keskimäärin pitkin vuotta tarkasteltuna -45 lasta. Varhaiskasvatuspalveluista väheni lapsipaikkoja vuoden 2024 aikana, syksyyn mentäessä

yhteensä -47 paikkaa, joten palveluntarjonta on kohdannut palveluntarpeen kanssa. Lapsipaikat vähenivät etenkin perhepäivähoidosta sekä varhaiskasvatuskerhoista. Varhaiskasvatuskerhot lopettivat toimintansa toukokuun 2024 lopussa asiakasmäärien vähentyessä kerhoista huomattavasti.

Esihenkilöjärjestelyissä tehtiin muutoksia; Perhepäivähoidon vähentyessä esim. eläköitymisten myötä, perhepäivähoidon ohjaajan viran esihenkilötyö liitettiin osaksi varhaiskasvatuksen palvelupäällikön tehtäväkuva. Osa perhepäivähoidon ohjaajan tehtävistä jakaantui myös päiväkodin johtajille.

Varhaiskasvatuspalveluissa toimintatuotot ylittivät 2024 talousarvioon arvioidut tulot (toteuma 120 %). Asiaksmaksulainsäädännön muutosten takia maksuttoman varhaiskasvatuksen piirissä oli vuonna 2024 64 % kunnallisessa varhaiskasvatuksessa olevista lapsista. Palvelusetelien osalta laskennallista asiakasmaksua ei ollut 58 % yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevista lapsista.

Palvelusetelien indeksikorotus tuli voimaan 1.8.2024, mikä osaltaan lisäsi palvelusetelikustannuksia. Palveluseteliasiakkaiden osuus koko varhaiskasvatuksen piirissä olevien lasten määrästä on 41 %. Myös yksityisten palveluntuottajien keskuudessa lapsimäärän väheneminen on tunnistettu ja muutoksia palveluverkoon on tulossa vuodelle 2025 lapsipaikkojen vähenemisen muodossa (-21).

Esiopetusta järjestettiin vuonna 2024 koulujen esiopetusryhmien lisäksi Hakalahden, Huvikummun, Joukahaisen ja Simonpuiston päiväkodeissa sekä yksityisten palveluntuottajien tuottamana ostopalveluna Pilke Metsätuulen, Touhula Villiinan ja Murusen päiväkodeissa. Huvikummun päiväkodin toiminta päättyy 1.6.2025, joten varhaiskasvatuspalveluista poistuu yksi esiopetusyksikkö.

Mannerheimin lastensuojeluliiton organisoiman PerhePesän kävijämäärä on pysynyt edelleen hyvällä tasolla, etenkin tapahtumien ym. kohtaamisten kävijäkerrat mukaan lukien. PerhePesän toiminta tunnistetaan ennaltaehkäiseväksi ja perheiden hyvinvointia tukevaksi.

Palveluverkon sopeuttamistarve tunnistetaan varhaiskasvatuspalveluissa edelleen syntyvyystilastojen valossa. Vuoden 2024 osallistumisprosentti (kokonaisuudessaan 84 %) on ollut jo niin korkealla tasolla, ettei se todennäköisesti tule siitä nousemaan. Varhaiskasvatuksessa suurimman lapsiryhmän osallistumisprosenttilaskelmien mukaan muodostivat 4–5-vuotiaat lapset. Tästä ikäryhmästä jopa 88 % oli varhaiskasvatuksen piirissä.

Jatkossakin varhaiskasvatuspalveluissa tulee tarkastella syntyvyystilastojen valossa lapsimäärän kehittymistä, palveluntarjontaa sopeuttaen. Kausivaihtelu täytyy tosin tunnistaa myös, eli eroa syys- ja kevättoukokuun lapsimäärässä saattaa olla noin + 50 lasta. Syntyvyystilastot osoittavat, että vuonna 2025 lapsimäärän väheneminen alkaa kohdistumaan osallistumisprosenttiltaan suurimpaan.

Lasten tuen tarpeisiin pyritään reagoimaan ennaltaehkäisevästi ja mahdollisimman oikea-aikaisesti varhaiskasvatuksen keinoin; pedagogista toimintaa strukturoidaan lapsen tarpeisiin sopivaksi inklusiivisesti. Lapsiryhmien kokoa suhteutettuna ryhmässä esiintyvään tuen tarpeen määrään tulee tarkastella (tuen kertoimien avulla), etenkin mikäli lapsiryhmässä ei ole avustavan henkilökunnan resurssia. Tarvittaessa turvataan henkilöstöresurssin avulla lapsen tuen toteutuminen, asiantuntijalausuntojen perusteella. Lapsen tuen uudistus tuo muutoksia esiopetukseen 1.8.2025 alkaen muuttaen termistöä, toimintakulttuuria ja resurssin kohdentumista.

Lapsimäärän väheneminen nähdään yleisesti ottaen negatiivisena ilmiönä, mutta toisaalta lapsimäärän vähenemä mahdollistaa myös joustavamman lapsiryhmien rakenteen tarkastelun. Lapsiryhmien rakenteiden ja ryhmäkoon tarkastelu joustavammin palveluntarpeita vastaavaksi on tarkoituksenmukaista myös lyhyen ja pitkän aikavälin sopeuttamisen näkökulmasta.

Palveluiden piirissä olevien lasten määrä keskimäärin /kk				
	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Päiväkotihoido (kunnalliset ja yksityiset palvelut)	673	660	701	652
josta yksityisten päiväkotien palvelusetelit	236	233	244	227
Perhe- ja ryhmäperhepäivähoito (kunnalliset ja yksityiset palvelut)	231	214	181	176
josta yksityisen perhepäivähoidon palvelusetelit	125	128	92	111
Päiväkotihoido ja perhepäivähoito yht. (sis. kunnalliset ja yksityiset palvelut)	904	873	882	828
Yksityisen hoidon tuki	<5	<5	<5	<5
Kotihoidon tuki	184	142	160	137
Varhaiskasvatuskerhot	31	20	15	10
Yhteensä	1123	1035	1062	980
Verkostoimainen perhekeskustoiminta ja PerhePesä (MLL)	Kävijäkerrat: 1435 (lapset ja aikuiset)	Kävijäkerrat: 1006 lapset + 697 aikuiset	Kävijäkerrat: 1000 lapset + 700 aikuiset	Kävijäkerrat: >1000 lapset + 881 aikuiset
Palveluiden piirissä oleva lapsi €/vuosi	10 683 €	12 939 €	12 843 €	12 926 €

Henkilöstö 31.12.	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
vakinainen, kokoaikainen	101	98	92	88
vakinainen, osa-aikainen	11	4	13	7
sijaiset, kokoaikaiset	6	23	10	8
sijaiset, osa-aikainen	2			2
tilapäiset, kokoaikainen	46	24	30	24
tilapäiset, osa-aikainen	3	1	3	1

TALOUS

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	Muutettu TA 2024	TP 2024	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
293 Varhaiskasvatuspalv.						
Toimintatuotot	685 006	439 500	490 430	590 027	-99 597	120,3 %
Toimintakulut	-13 550 259	-14 078 969	-13 592 884	-13 243 579	-349 305	97,4 %
TOIMINTAKATE	-12 865 253	-13 639 469	-13 102 453	-12 653 552	-448 902	96,6 %

Vastuutoimielin:	55	SIVISTYSLAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Nuorisopalvelujohtaja	

Sitovuustaso:	230	Nuorisopalvelut
---------------	-----	-----------------

PALVELUAJATUS JA PERUSTEHTÄVÄT

Nuorisopalvelut tukevat nuorten kasvua ja edistää nuorten elinoloja, hyvinvointia ja aktiivista kansalaisuutta luomalla edellytyksiä kasvulle tarjoamalla toimintaa, tukea ja turvallista, välittävää läsnäoloa. Nuorilla tar-koitetaan nuorisolain mukaisesti alle 29-vuotiaita. Haluamme, että Ylivieska on paras paikka nuorille elää, kasvaa ja harrastaa, non-formaali oppiminen on keskiössä.

Keskeiset nuorisopalveluiden osa-alueet ovat yhteiskunnallinen, yhteisöllinen ja kohdennettu nuorisotyö. Yhteiskunnallinen nuorisotyö sisältää mm. nuorisotyön mahdollistamisen, verkostoyhteistyön, vaikuttaja-ryhmätoiminnan ja nuorten tieto- ja neuvontatyön. Toinen osa-alue, yhteisöllinen nuorisotyö sisältää mm. tila- ja nuorisotoiminnan tapahtumiseen ja leireineen, nuorisotyön oppilaitoksissa ja liikkuvan nuorisotyön. Kolmas osa-alue, kohdennettu nuorisotyö, sisältää mm. etsivän nuorisotyön, yksilö- ja starttivalmennuksen ja Ohjaamotoiminnan. Kaikkien läpileikkaavana osa-alueena on digitaalinen nuorisotyö ja sosiaalinen me-dia.

Tavoitteena ja arvolähtökohtina ovat hyvinvoinnin, yhdenvertaisuuden, monikulttuurisuuden, toimijuuden, osallisuuden ja kestävä kehityksen kasvatuksen edistäminen ja tukeminen. Henkilöstön työhyvinvointi, osaamisen varmistaminen, nuorisotilojen ja välineiden ajantasainen kunto ovat olennainen osa nuorisopal-veluiden toimintaperiaatteita. Keskeinen nuorisopalveluiden toimintapaikka on nuorisotalo Holvi, josta löy-tyvät kaupungin nuorisopalveluiden palvelut yhdestä paikasta.

KATSAUS VUODEN 2024 TOIMINTAAN

Vuosi 2024 oli uuden kehittämisen vuosi nuorisopalveluissa, uusia toimintoja aloitettiin hankerahoituksella. Rieska-Leaderin rahoittama KuJa-hanke käynnistettiin ja työntekijä aloitti kesäkuussa 2024. Rieska-Leade-rin ja rahoittajien avustuksella hankitulla Walkers-auto llveksellä jalkauduttiin ja saimme rekrytoitua ja kou-lutettua vapaaehtoisia toimimaan kanssamme nuorten parissa. Ohjaamossa aloitti psykiatrinen sairaan-hoitaja elokuussa 2024 TEMin hankerahoituksella, toiminta järjestetään yhteistyössä Pohteen kanssa. Las-ten Parlamentin edustajisto aloitti toiminnan keväällä 2024 ja Lasten Oikeuksien päivänä järjestettiin suur-kokous kaikille kaupunkimme 4.-6. -luokkalaisille Taanilan koululla. Uusia toimintoja olivat myös nuorten kesäkerho, keilavuoro ja nuorten kesätapahtuma Kesäfest.

Keskeisin toimintaympäristö on nuorisotalo Holvi, jossa nuorisotilan lisäksi sijaitsevat toimistotilat ja Oh-jaamo yläkerrassa. Holvissa järjestettiin kouluvuoden aikana avointa toimintaa 22,5 viikkotuntia 3.-luokka-laisista aina 29-vuotiaisiin asti, käyntikertoja yli 9000. Avoimen toiminnan lisäksi järjestettiin kerhotoimintaa ja tapahtumia. Loma-aikojen toimintaa olivat mm. lasten päiväleirit, skeittileiri, avoimet ovet ja Wauto-toi-minta, Yhessä-festarit ja tapahtumia laavulla, uimarannalla, puistossa. Muuta vuoden mittaan tapahtunutta olivat mm. poliisin luento päihdetilanteesta, Kaukon päivän tapahtuma, jalkautuminen koulujen päättäjäisiin ja kauppojen yöhön.

Lasten liikennepuisto oli avoinna peruskoulujen kesälomien ajan, kävijöitä kesän aikana noin 2500 lasta. Minigolfissa kävi kesän aikana noin 1500 pelaajaa. Kekan maja palveli perheitä ja muita kävijöitä, talvella avantouinti ja kesän avoimet ovet keräsivät joka kerta kymmeniä kävijöitä.

Nuorisotyötä oppilaitoksissa toteutettiin kolmen työntekijän voimin. Työtä tehtiin kaikilla kouluasteilla ala-kouluista toiselle asteelle asti, tavoitteena tukea oppilaiden yhteisöllisyyttä, hyvinvointia ja osallisuutta. Toiminta sisältää mm. ryhmäytys- ja teematunteja, välituntityötä ja koulupäivystyksiä. Ehkäisevää päihdetyötä tekevä nuoriso-ohjaaja piti päihdekasvatukseen liittyviä tunteja kaikilla peruskouluilla. Vuonna 2023 alkanut toisen asteen oppilaitosnuorisotyön hanke Kuulu 2.0 loppui lokakuussa 2024.

Ohjaamon avoimet ovet olivat kesätaukoa lukuun ottamatta tiistaista torstaihin, iltapäivisin kello 13-16, muina aikoina Ohjaamo oli avoinna ajanvarauksella. Ohjaamossa järjestettiin pienryhmätoimintaa mm. saateenkaarevat, hyvinvointiryhmä, kässäkerho. Kävijöitä Ohjaamossa oli yhteensä 1668 nuorta, näistä yksilökäyntejä 583, loput ryhmäkäyntejä. Työllisyyden asiantuntija oli tavattavissa yhtenä iltapäivänä joka toinen viikko, liikuntaneuvoja ja Kohtaantoa-hanke kerran kuukaudessa, Kela-kone oli nuorten käytettävissä arkipäivisin klo 9-15. Walk In -terapia aloitettiin nuorille ilman ajanvarausta kerran kuussa marraskuusta 2024 alkaen. Etsivää nuorisotyötä ja yksilö- ja starttivalmennusta toteutettiin yhteistyössä Jelpiverkon kanssa. Etsivä nuorisotyö tavoitti vuoden aikana 103 nuorta, yhteydenottopyynnöt painottuivat 21-25 -vuotiaisiin. Etsivät nuorisotyöntekijät olivat mukana Aikalisä-toiminnassa, kohdaten kaikki kaupunkimme kutsunnoissa käyneet nuoret. Yksilö- ja starttivalmennuksessa nuoria oli vuoden aikana 36, painottuen 21-24-vuotiaisiin. Starttiryhmä oli vuoden aikana kaksi kolme kuukautta kestävä ryhmä.

Palkatun henkilökunnan lisäksi nuorisopalveluissa oli koko vuoden ajan vapaaehtoistyössä kaksi kansainvälistä European Solidarity Corps -vapaaehtoistyöntekijää EU-rahoituksella.

TUNNUSLUVUT	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
0-28-vuotiaiden nuorten määrä	5526	5510	5500	5294
Nettomenot € /0-28-vuotiaat (Keskiarvo v. 2023 oli 133 €)	67,06	91,68	102,57	106,39
Nettomenot €/asukas	24,19	33,02	36,75	36,56
Henkilöstö	8	9	9	9
Hanketyöntekijä		1	2	2

TALOUS

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	Muutettu TA 2024	TP 2024	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
230 Nuorisopalvelut						
Toimintatuotot	164 180	181 500	181 500	195 070	-13 570	107,5 %
Toimintakulut	-678 433	-745 597	-745 597	-758 293	12 696	101,7 %
TOIMINTAKATE	-514 254	-564 097	-564 097	-563 223	-874	99,8 %

Vastuutoimielin:	60	Hyvinvointilautakunta
Vastuuviranhaltija:	Kirjastojohtaja	

Sitovuustaso:	225	Kirjastopalvelut
----------------------	------------	-------------------------

PALVELUAJATUS

Kirjasto on peruspalvelu sekä osa hyvinvointi-, oppimis- ja kulttuuripalveluja. Kirjasto tarjoaa pääsyn tietoon ja kulttuurisältöihin, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa ja tukee tiedon hankintaa, monipuolista lukutaitoa sekä lukemista ja kirjallisuutta. Kirjasto tarjoaa tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Kirjaston tulee olla kaikkien saavutettavissa. Maksuttomat kirjasto- ja tietopalvelut ehkäisevät syrjäytymistä, tukevat elinikäistä oppimista, edistävät kansalais- ja digitaitoja, tuottavat elämyksiä sekä lisäävät hyvinvointia, yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja monikulttuurisuutta.

Ylivieskan kirjaston palveluverkon muodostavat pääkirjasto, kirjastoauto, hakeutuva toiminta (siirtokokoelmat ja kirjat kotiin -palvelu) sekä verkkopalvelut. Kirjasto toimii tiiviissä yhteistyössä muiden kirjastojen, kaupungin toimialojen ja yhteisöjen kanssa. Ylivieskan kirjastopalvelut kuuluu 14 kunnan Joki-kirjastokimppaan. Visiona kimpalla on, että kirjasto on kehittyvä sivistys- ja hyvinvointipalvelu, joka on aktiivinen osa ihmisen elämänkaarta.

Riittävä ammattitaitoinen henkilöstö sekä toimivat ja turvalliset tilat mahdollistavat asiakkaiden tarvitsemat kirjastopalvelut sekä niiden kehittämisen.

KATSAUS VUODEN 2024 TOIMINTAAN

Kirjastopalveluita tarjottiin pääkirjastossa normaalein aukioloajoin. Kirjaston tiloja tarjottiin oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan vanhan kirjastorakennuksen ehdoilla. Kirjastopalvelut tekivät vuonna 2024 sekä kävijämäärältään että lainaluvuiltaan mitattuna kaikkien aikojen tuloksen.

Pääkirjastossa kirjastokorttia käytti 5 707 asiakasta ja fyysisiä käyntejä oli 93 235, nousua edellisvuoteen 2,98 %. Lainamäärä pääkirjastossa oli 237 408 lainaa, nousua edellisvuoteen 5,70 %.

Kirjastoauto Tarinatoukka palveli aikataulun mukaisesti 60 pysäkillä. Kirjastoautossa kirjastokorttia käytti 1 546 asiakasta ja fyysisiä käyntejä oli 28 246, käyntimäärässä nousua edellisvuoteen oli 7.97 %. Kirjastopalveluiden lainoista neljännes, 75 666 lainaa, tehtiin kirjastoautosta. Lainamäärä nousi edellisvuoteen verrattuna 500 lainalla. Kirjastoautotoiminnan juhluvuotta vietettiin vuonna 2024. Tarinatoukan 20 vuotista taivalta juhlittiin osallistumalla erilaisiin tapahtumiin alkukesän Sun Pampas -viikon yhteydessä ja 1.10. kirjastoautotoiminta Ylivieskassa täytti 50 vuotta. Tapahtumaa juhlistettiin juhlanäyttelyllä ja tapahtumalla Erkki Pokin aukiolla.

Kirjastoauto oli kaksissa presidentin vaaleissa sekä EU-vaaleissa yhteensä 12 päivää ennakkoäänestysbussina. Ääniä bussissa annettiin kaikkiaan 1 852 kappaletta.

Alakoululaisten kirjastokerhot (1 kevätlukukaudella ja 2 syyslukukaudella) kokoontuivat kerran viikossa. Kirjastossa järjestettiin viikoittain yleisiä satutunteja sekä kuukausittain perhepäivähoitajien ryhmille suunnattuja satutunteja. Lisäksi kirjallisuuspiiri kokoontui kerran kuukaudessa. Kesäaikana kyseiset toiminnot olivat tauolla. Toistuvien tapahtumien lisäksi kirjastossa järjestetään yksittäisiä tapahtumia, kuten kirjavinkkauksia sekä kirjailija- ja musiikkivierailijoita. Kaikkiaan kirjastossa oli noin 120 tapahtumaa, joihin osallistui noin 2 500 henkilöä. Tapahtumien lisäksi kirjastossa järjestettiin alakoululuokille kirjavinkkausta sekä eri ikäryhmille tiedonhaun- ja kirjastokäytön opetusta.

Kirjasto on aktiivinen sosiaalisen median kanavilla, jonne tuotetaan runsaasti muun muassa kirjavinkkivideoita ja ajankohtaisten teemojen ympärille rakennettuja kokonaisuuksia. Kirjastolla on käytössään Instagram, Facebook, YouTube, Snapchat ja TikTok. Videoita katseltiin vuoden aikana yli 200 000 kertaa.

Kirjastopalveluiden strategisena tavoitteena oli 13–18-vuotiaiden lainamäärän kasvattaminen 10 % vuoteen 2023 verrattuna. Tavoite saavutettiin 20 % kasvulla.

TUNNUSLUVUT	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Lainat / asukas Pohjois-Pohjanmaa 17,24 (2023)	18,43	19,6	19,6	20,37
Käyntiä / asukas Pohjois-Pohjanmaan 7,90 (2023)	6,61	7,16	7,2	7,9
E-aineiston lainaus / asukas	1,76	2,11	2,2	2,29
Kirjastopalveluiden nettomenot € / asukas Pohjois-Pohjanmaa 59,41 (2023)	55,32	56,87	57,25	56,86
Henkilöstö	9,5	9,5	9,5	9,5

TALOUS

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	Muutettu TA 2024	TP 2024	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
225 Kirjastopalvelut						
Toimintatuotot	27 093	17 500	17 500	18 741	-1 241	107,1 %
Toimintakulut	-869 735	-897 482	-897 482	-892 648	-4 834	99,5 %
TOIMINTAKATE	-842 643	-879 982	-879 982	-873 907	-6 075	99,3 %

Vastuutoimielin:	60	HYVINVOINTILAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Kulttuurijohtaja	
Sitovuustaso:	235	Kulttuuripalvelut

PALVELUAJATUS

Kulttuuritoiminta on osa kunnan hyvinvointi-, oppimis- ja kulttuuripalveluita. Kuntien lakisääteinen kulttuuritoiminta tukee ja edistää kulttuurielämää ja kulttuurikasvatusta, sen saavutettavuutta ja osallisuutta. Tavoitteina on tuottaa monipuolisia kulttuuripalveluita taidenäyttelyiden, teatteriesitysten, konserttien ja erilaisten kulttuuritapahtumien merkeissä, jotka luovat elämyksiä sekä lisäävät sosiaalisuutta. Kulttuuritoiminta tukee moniarvoista taiteiden harjoittamista ja harrastamista, kolmannen sektorin sekä eri kulttuurijärjestöjen ja ammattitaiteilijoiden toimintaa. Kulttuuritoiminta tekee tapahtumayhteistyötä eri toimijoiden kanssa paikallisella ja valtakunnallisella tasolla. Kulttuuri edistää hyvinvointia, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.

Kulttuuritoimi vaalii kaupungin perinne- ja kulttuurihistoriaa huolehtien perinnehistoriallisista arvokohteista Helaalan Myllystä ja Puuhkalan kotiseutumuseosta. Kaupungin taidekokoelman ylläpito ja kotiseutuarkiston hoito kuuluvat kulttuuripalveluiden tehtäviin.

Kulttuuripalvelut koostuvat Kulttuurikeskus Akustiikan, Kino Akustiikan, museotoimen, matkailun ja muun kulttuuritoimen toiminnan osa-alueista.

KATSAUS VUODEN 2024 TOIMINTAAN

Kulttuurikeskus Akustiikassa oli konsertteja ja esityksiä oli yhteensä 84, joissa kävi 19 370 katsojaa, elokuvia näytettiin 195, messuja ja seminaareja oli 15, juhlia 12, kokouksia ja koulutuksia 154 kappaletta ja taidenäyttelyitä järjestettiin 12, niissä kävijämäärä oli 17 600. Kokonaiskävijämäärä Akustiikassa oli noin 67 500. Ohjelmistossa nähtiin toimintavuonna niin rytmimusiikkia kuin klassista musiikkia, teatteria, stand up -komikkaa ja musikaaleja.

Vuoden 2024 alusta Kulttuurikeskus Akustiikassa aloitettiin elokuvatoiminta omana Kino Akustiikan toimintana. Elokuvat keräsivät kävijöitä vuoden aikana yhteensä 5 190 ja elokuvanäytöksiä oli 195 kpl. Näytöspäiviksi vakiintuivat tiistai ja sunnuntai, mutta näytöksiä järjestettiin myös muina päivinä salin varaustilanteen ja elokuvakysynnän tarpeiden mukaan.

Kulttuurikeskus Akustiikassa toteutettiin peruskorjaus vuoden 2024 aikana. Peruskorjaus sisälsi pääsalin äänentoistojärjestelmän uusimisen ja aulan remontin, jossa rakennettiin kiinteä palvelutiskikokonaisuus lipunmyynnille ja ravintolapalveluille. Remontin myötä aulan yleisilme päivittyi nykyaikaisemmaksi, puitteet ravintolapalveluiden toteuttamiseksi paranivat huomattavasti ja asiakaspaikkojen määrä aulaassa kasvoi vanhan lipunmyyntipisteen tilan vapauduttua lämpiökäyttöön. Pääsalin 11 vuotta vanha

äänentoistojärjestelmä uusittiin kesällä. Uusi d&b Audiotechnikin järjestelmä vastaa nykyisiin korkeatasoi- siinkin äänentoistotarpeisiin ja tuottaa paremman äänimaailman myös elokuviin.

Kulttuuripalvelujen strategisena tavoitteena oli vuonna 2024 matalan kynnyksen tapahtumien määrän li- sääminen. Matalan kynnyksen tapahtumia, joissa kulttuuripalvelut toimivat järjestäjänä tai olivat kumppani- na, järjestettiin yhteensä 62 kpl. Tavoitemäärä tapahtumille oli 35 kpl. Kävijämääriltään suurimpia tapahtu- mia olivat Joulun avajaiset noin 4 000 kävijällä ja Myllymarkkinat noin 1 000 kävijällä. Kouluikäisille järjes- tettiin kulttuurikasvatussuunnitelman mukaista toimintaa, kuten kiertäviä esityksiä kouluilla ja konsertteja Kulttuurikeskus Akustiikassa.

Kulttuuripalveluiden toiminta siirtyi kesäkaudeksi perinteisesti Helaalan myllylle ja kotiseutumuseo Puuhka- laan, joihin oli koko kesän ajan vapaa pääsy ja kesäkahvila sekä museokauppa palvelivat koko kesäkauden.

Kotiseutumuseolla vieraili kesäkautena yhteensä n. 1 400 kävijää. Museoalueella järjestettiin Puuhkalan ke- sälauantaipäiviä neljä kertaa, joissa oli maksutonta ohjelmaa ja toimintaa koko perheille. Kesälauantaipäi- vissä kävi yhteensä noin 610 vierailijaa. Puuhkalassa laidunsi kesäkautena viisi lammasta, joille rakennet- tiin paikallisvoimin talkootyönä sääsuoja ja aitaus. Viljamakasiinissa oli omatuotantoinen valokuvanäyttely, jossa oli esillä vanhoja ja uusia valokuvia Ylivieskasta.

Akustiikan lipunmyynti siirtyi tuttuun tapaan palvelemaan kesän ajaksi Helaalan myllylle, jossa vieraili noin 3600 kävijää. Historiallisesti merkittävässä Helaalan myllyssä oli kesäkahvilan ja lipunmyynnin lisäksi pai- kallisten käsityöläisten ja taiteilijoiden tuotteita esillä sekä myynnissä ja myllyn historiaan sekä Mari Suih- kosen taidenäyttelyyn pääsi tutustumaan aukioloaikojen puitteissa. Myllyllä järjestettiin joka toinen torstai vapaapääsyinen Myllykeikka, jossa esiintyivät Noora Visuri, Depis Mode, Peltokurki ja Koskela & Kiviniemi -duo ja joissa kävi yhteensä noin 580 kuulijaa.

Yhdistyksille ja järjestöille mahdollistettiin kesäaikana tapahtumajärjestelyt Kasarmin torille keskiviikkoilta- päivien toritapahtumia varten. Sun Pampas- viikko järjestettiin kesäkuun puolivälissä. Kulttuuripalvelut jär- jestivät kyseisellä viikolla jäähallilla kaksi SPINSANE – Kuolemanpyörä -esitystä. Toinen kulttuuripalveluiden järjestämä Sun Pampas -viikon tapahtuma oli Helaalan myllyllä järjestetty myllykeikka, jossa esiintyi Sun Pampasissa esiintynyt paikallinen Noora Visuri bändeineen. Vapaapääsyisellä keikalla kävi noin 340 kuun- telijaa. Kulttuuripalvelut olivat mukana myös muissa viikon tapahtumissa osatuottajana tai avustaen tuo- tannossa. Kotiseutuviikko järjestettiin perinteisesti elokuun ensimmäisellä viikolla, suurimpana tapahtu- mana kotiseutuviikolla järjestettiin myllyaukiolla Myllymarkkinat, jossa kävi noin 1000 henkilöä.

Syyskaudella matalan kynnyksen tapahtumia oli muun muassa uudella Kasarmin torilla yhteistyössä eri kaupungin yksiköiden kanssa järjestetyt Joulun avajaiset. Tapahtumassa oli joulusta ohjelmaa, Joulupukin ja Muorin vierailu, hevosajelua, joulutori ja Ylivieskan yrittäjien järjestämä riisipuuron jako. Kasarmintori sai yhteistyössä Jedun kanssa oppilastyönä toteuttaman tunnelmallisen valaistuksen. Joulun avajaiset keräsi- vät noin 4000 kävijää. Itsenäisyyspäivän juhlaa vietettiin runsaslukuisen esiintyjäkaartin voimin Kulttuuri- keskus Akustiikassa, kävijöitä juhlassa oli noin 200.

Kesäkauden tapahtumat, etenkin Myllykeikat ja Puuhkalan kesälauantai -tapahtumat saivat positiivista pa- lautetta. Tapahtumia järjestettiin aiempaa enemmän yhteistyössä kaupungin eri hallintokuntien, yhdistys- ten ja muiden toimijoiden kanssa, joka mahdollistaa tapahtumien kehittämisen ja jakaa toimintavastuuta. Etenkin Joulun avajaisiin kehitetyt järjestelyt toivat osaltaan kiitosta.

Elokuvatoiminnan tulo osaksi kaupungin palveluita on tuonut Kulttuurikeskus Akustiikkaan uusia kävijöitä ja elokuvatoiminnalla pystytään selvästi vastaamaan ihmisten toiveisiin ja tuottamaan kaupunkiin entistä laajempia kulttuuripalveluita.

Talouden laskusuhdanteen myötä kulttuuri- ja tapahtuma-alalla näkyi haasteena yleisesti lippujen ennakkomyyntin heikkous. Muutaman vuoden ajan kestänyt ilmiö lisää tapahtumanjärjestäjien riskiä ja aiheuttaa epävarmuutta tapahtuma-alalla.

TUNNUSLUVUT	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kulttuuritoiminta				
Kulttuurikeskus Akustiikan kävijämäärä	40 000	51 000	70 000	67 500
Akustiikan omakatteisuus % ilman pääomavuokraa	26 % 51 %	32 % 48 %		26 % 52 %
Museotoiminta – perinnekulttuuri				
Puuhkalan museon, keskiviikkotorien ja Helaalan Myllyn kävijämäärät	5 000	9 200	8 000	6 200
Yleinen kulttuuritoimi	4 000	11 300	7 000	8 500
Henkilöstö				
Kulttuurikeskus Akustiikka, kotiseutuarkisto, museotoimi, muu kulttuuritoimi	8,5	8,5	8,5	8,5

Talous

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	Muutettu TA 2024	TP 2024	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
235 Kulttuuripalvelut						
Toimintatuotot	284 624	318 750	318 750	334 195	-15 445	104,8 %
Toimintakulut	-1 068 076	-1 102 295	-1 102 295	-1 096 869	-5 426	99,5 %
TOIMINTAKATE	-783 453	-783 545	-783 545	-762 674	-20 871	97,3 %

	TOT 12 2023	TA 2024	TA-Muutettu 2024	TOT 12 2024	Ali/yli (ed.vuosi/tp)
235 Kulttuuripalvelut					
Myyntituotot	72 205	84 750	84 750	119 499	-47 293
Muut toimintatuotot	205 778	223 000	223 000	213 037	-7 258
LIIKEVAIHTO	277 984	307 750	307 750	332 535	-54 551
Tuet ja avustukset	6 640	11 000	11 000	1 660	4 980
Palkat ja palkkiot	-334 487	-361 100	-361 100	-354 292	19 805
Eläkekulut	-53 412	-58 947	-58 947	-57 833	4 421
Muut henkilösivukulut	-10 741	-9 317	-9 317	5 105	-15 846
Henkilöstökulut	-398 639	-429 364	-429 364	-407 019	8 380
Palvelujen ostot	-114 264	-112 055	-112 055	-128 347	14 083
Ostot tilikauden aikana	-77 948	-73 150	-73 150	-83 392	5 444
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-77 948	-73 150	-73 150	-83 392	5 444
Vuokrat	-458 344	-466 102	-466 102	-458 916	572
Avustukset	-3 500	-5 000	-5 000	-4 350	850
Muut toimintakulut	-15 382	-16 624	-16 624	-14 845	-536
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	-3 354	3 354
LIIEKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	-783 453	-783 545	-783 545	-766 028	-17 424
Tilikauden yli/alijäämä ennen varauksia	-783 453	-783 545	-783 545	-766 028	-17 424
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-783 453	-783 545	-783 545	-766 028	-17 424
Omakatteisuus-% (Liikevaihdolla katettu menoista, ei poistoja)	26,1 %	28,0 %	28,0 %	30,4 %	-4,3 %
Omakatteisuus-% (Liikevaihdolla katettu menoista, sis.poistot)	26,1 %	28,0 %	28,0 %	30,3 %	-4,2 %

Vastuutoimielin:	75	HYVINVOINTILAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Hyvinvointijohtaja	

Sitovuustaso:	250	Liikuntapalvelut
---------------	-----	------------------

PERUSTEHTÄVÄ JA PALVELUAJATUS

Ylivieskan kaupungin liikuntapalveluiden tehtävänä on luoda edellytyksiä kunnan asukkaiden liikunnalle:

- järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen
- tukemalla kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta
- ylläpitämällä liikuntapaikkoja

Liikunnalla on merkittävä myönteinen vaikutus kaupungin väestön kokonaisvaltaiselle terveydelle ja hyvinvoinnille sekä sairauksien ennaltaehkäisyyn ja hoitoon. Aktiivinen seuratoiminta yhdessä liikuntapalveluiden kanssa lisäävät Ylivieskan kaupunkiin elinvoimaisuutta. Liikkumattomuus on yhteiskunnallinen haaste, joka aiheuttaa merkittäviä kustannuksia vuosittain. Liikuntapalvelut pyrkivät edistämään liikunnan aikaansaamista terveyshyötyjä ja samalla parantamaan kaupunkilaisten arjessa jaksamista, kunnon ylläpitämistä ja tarjoamaan elämyksellisiä hetkiä. Tämä vaatii tiivistä yhteistyötä eri toimialojen ja sidosryhmien kanssa.

Ylivieskan liikuntapalveluiden tavoitteena on tarjota kuntalaisille liikuntamahdollisuudet yhdenvertaisuus-, tasa-arvo ja liikuntalain puitteissa asukkaitaan kuullen liikuntaa koskevissa päätöksissä, sillä liikunnalla on keskeinen rooli kuntalaisten harrastustoiminnassa sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä. Hyvinvointi ja aktiiviset kuntalaiset ovat kunnan kivijalka ja monipuoliset liikuntaolosuhteet kaupungin elinvoima- ja vetovoimatekijä.

KATSAUS VUODEN 2024 TOIMINTAAN

Liikuntapalveluiden toiminta vuonna 2024 jatkoi kovaa käyttöastetta vuoden alusta alkaen. Uimahallin kävijämäärät ylittivät tammi-kesäkuulla hienoisesti edellisen vuoden kävijämäärät (30 783) ja koko vuoden kävijämäärä ylitti edellisvuoden kokonaisuudessaan yli 4300 kävijän verran (noin 61 700). Osaltaan tähän vaikutti erityisesti kesäajan aukiolo, sillä vuonna 2023 uimahalli oli kiinni heinä- ja elokuun ajan, kun taas vuonna 2024 uimahalli pysyi avoimena läpi kesän.

Ohjattua liikuntaa toteutettiin vuoden 2024 aikana edelleen säännöllisesti eri ikäryhmille ja ryhmien koot pysyivät kokonaisuudessaan edellisvuoden tasolla. Eläkeläisryhmien ohjatussa toiminnassa oli nähtävissä pientä laskua edellisvuoteen, kun taas esimerkiksi luontoliikunta ja retkeily sekä eri tapahtumat kasvattivat osallistujamääriä. Lisäksi Hamarin ranta- ja avanto otettiin kuntalaisten osalta hyvin vastaan, loppuvuodesta kävijämäärät Hamarilla osoittivat noin 30 % suuruisia kävijämäärien kasvua alkuvuoden määriin verrattuna.

Vuonna 2023 vesivahingon kärsinyt keilahalli otettiin käyttöön 26.4.2024 ja kesätauko aukiolossa keilahallilla alkoi juhannukselta. Syksyllä keilahalli avautui käyttöön jälleen 19.8. alkaen. Kesällä juhannusviikolla avattiin käyttöön perusparannetut ulkotenniskentät ja niiden käyttö aktivoitui hyvälle tasolle koko kesän ajaksi. Kenttien käytön yhteydessä päivitettiin myös sähköinen kulku- ja varausjärjestelmä tenniskentille, jolloin käytön sujuvuutta päästiin tehostamaan.

Loppuvuodesta sivistyspalveluiden kanssa yhteisellä hankkeella (Liikkuva Ylivieska ja Move!-liikuntaneuvonta 2023-2024) aloitettu toiminta mahdollisti liikuntaneuvonnan palveluketjun kehittämisen nuorten liikuntaneuvonnan suuntaan. Yleiseen liikuntapalveluiden toimintaan vakiintunut liikuntaneuvonta jatkoi kehitystään valtakunnallisestikin hyvällä tasolla noin 100 vuosittaisen asiakkuuden toteumalla.

TUNNUSLUVUT	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Uimahallin kävijämäärä	56 841	57 327	58 000	61 700
Keilahallin ratatunnit	6 804	*3 762		**3 133
Liikuntasalin käyttöaste Iltatunnit 1.9.-31.5	63,6 %	67,5 %	70 %	65 %
Tennishallin käyttöaste Iltatunnit 1.9.-31.5.	62,3 %	67,6 %	65 %	72,5 %
Jäähallin käyttöaste (Iltatunnit 1.1.-huhti, syys-31.12)	92,1 %	93,8 %	95 %	91 %
Erityisryhmien tilaisuudet	391	372	420	454
Liikuntapalveluiden nettomenot €/asukas	187	187	185	192
Henkilöstö	14	13	13	13

*Aikavälillä 1.1 - 31.5.2023

** Aikavälillä 26.4 - 31.12.2025

TALOUS

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	Muutettu TA 2024	TP 2024	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
250 Liikuntapalvelut						
Toimintatuotot	651 005	822 800	713 400	671 713	41 687	94,2 %
Toimintakulut	-2 879 308	-3 041 322	-3 041 322	-2 972 827	-68 495	97,7 %
TOIMINTAKATE	-2 228 304	-2 218 522	-2 327 922	-2 301 114	-26 808	98,8 %

	TOT 12 2023	TA 2024	Muutokset 2024	TA-Muutettu 2024	TOT 12 2024	Ali/yli (ed.vuosi/tp)
250 Liikuntapalvelut						
Myyntituotot	597 475	769 600	-109 400	660 200	626 118	-28 643
Muut toimintatuotot	36 771	42 700	0	42 700	26 424	10 347
LIIVEVAIHTO	634 246	812 300	-109 400	702 900	652 542	-18 296
Tuet ja avustukset	16 758	10 500	0	10 500	19 171	-2 413
Palkat ja palkkiot	-551 391	-610 900	0	-610 900	-549 848	-1 543
Eläkekulut	-87 796	-100 182	0	-100 182	-86 364	-1 432
Muut henkilösivukulut	-9 057	-15 760	0	-15 760	-13 341	4 284
Henkilöstökulut	-648 244	-726 842	0	-726 842	-649 553	1 309
Palvelujen ostot	-392 159	-399 880	0	-399 880	-408 426	16 267
Ostot tilikauden aikana	-126 691	-108 700	0	-108 700	-99 085	-27 607
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-126 691	-108 700	0	-108 700	-99 085	-27 607
Vuokrat	-1 646 644	-1 730 600	0	-1 730 600	-1 741 861	95 217
Avustukset	-56 858	-70 000	0	-70 000	-62 940	6 082
Muut toimintakulut	-8 712	-5 300	0	-5 300	-10 963	2 251
Poistot ja arvonalentumiset	-375 244	-326 186	0	-326 186	-438 451	63 206
	-5 514 937	-2 544 708	-109 400	-2 654 108	-6 038 457	523 520
LIKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	-8 118 485	-5 089 416	-218 800	-5 308 216	-8 778 021	659 536
Tilikauden yli/alijäämä ennen varauksia	-8 118 485	-5 089 416	-218 800	-5 308 216	-8 778 021	659 536
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-13 633 421	-7 634 124	-328 200	-7 962 324	-14 816 478	1 183 056
Omakatteisuus-% (Liikevaihdolla katettu menoista, ei poistoja)	22,5 %	27,3 %	0,0 %	23,7 %	22,4 %	0,0 %
Omakatteisuus-% (Liikevaihdolla katettu menoista, sis.poistot)	19,8 %	24,6 %	0,0 %	21,3 %	19,5 %	0,3 %

Vastuutoimielin:	65	MUSIIKKIOPISTON JOHTOKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Musiikkiopiston rehtori	
Sitovuustaso:	240	Musiikkiopiston toiminta

PERUSTEHTÄVÄ JA PALVELUAJATUS

Ylivieskan seudun musiikkiopisto on alueellinen taideoppilaitos, joka antaa musiikin laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta sekä tarjoaa kulttuurikasvatusta järjestämällä konsertteja ja muuta musiikkikulttuurin edistämiseen ja kehittämiseen liittyvää toimintaa. Ylivieskan lisäksi toimialueeseen kuuluvat sopimuskunnat Alavieska, Kalajoki, Pyhäjoki, Reisjärvi ja Sievi.

KATSAUS VUODEN 2024 TOIMINTAAN

Vuoden aikana järjestettiin yli 130 konserttia, kuten luokkamatineoita, oppilas- ja orkesterikonsertteja, soitinseittelykonsertteja sekä vierailukonsertteja palvelutaloihin ja päiväkoteihin. Kaiken kaikkiaan musiikkiopiston järjestämät tapahtumat keräsivät vuoden aikana n. 7000 kuulijaa. Oppilaat esiintyivät vuoden mittaan myös yritysten, jäsenkuntien, seurakuntien, yhdistysten ja järjestöjen pyytämällä erilaisissa tilaisuuksissa.

Kevään pääsykokeisiin osallistui 145 hakijaa, joista 50 (n. 34 %) sai varsinaisen oppilaspaikan ja 25 soitinvalmennuspaikan. Valmennusopetusta toteutettiin kaikissa jäsenkunnissa. Lisäksi soitinvalmennuksesta otettiin varsinaisiksi oppilaita 13 lasta. Musiikkiopistossa opiskeli perus- ja syventävissä opinnoissa 368 varsinaista oppilasta sekä varhaisiän musiikkikasvatuksessa 299 musiikkileikkikoululaista ja valmennusoppilasta. Oppilaspaikat saatiin täytettyä paikkamäärän mukaisesti lähes kaikissa kunnissa. Kalajoella ja Reisjärvellä oli tyhjiä paikkoja. Pyhäjoella ja Ylivieskassa jäi eniten hakijoita jonoon odottamaan paikkaa. Avoimella osastolla opiskeli keskimäärin kuusi opiskelijaa. Perusopintojen todistuksen sai vuoden aikana 29 oppilasta ja syventävien päättötodistuksen 10 oppilasta.

Huhtikuussa harmonikka- ja pianokollegio järjesti ensimmäisen Harmonia-tapahtuman, joka kokosi koko toimialueen piano- ja harmonikkaoppilaat kolmen päivän ajaksi Akustiikkaan. Tapahtumaan osallistui soittajana n. 100 oppilasta.

Vuoden aikana järjestettiin useita sisäisiä ammatillisia koulutuksia. Sellisti Ola Karlsson ja pianisti Valeria Resjan konsertoivat helmikuussa Akustiikassa sekä pitivät mestarikurssin sellisteille, pianisteille ja Vieska Sinfonietalle. Lokakuussa pidettiin Matka barokin maailmaan -hankkeen opettajakoulutuspäivä. Yhteensä opettajien ammatillisia koulutuksia oli vuoden aikana 34.

Musiikkiopiston kannatusyhdistys Musky ry:n 3000 euron avustuksella hankittiin Lovikka-kantele, keyboardit ja hahmotusaineiden opintoihin, pianon pedaalikorokkeita sekä muskariin kulkusia Pienestä musiikkiliikkeestä.

Ylivieskan kaupungin osuus nettomenoista vuonna 2024 oli 214 826 €.

Perus- ja syventävien opintojen oppilaita oli Ylivieskassa 155 ja varhaisiän musiikkikasvatuksen oppilaita 125, viikkotuntimäärä oli 203.

TUNNUSLUVUT	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Tuntimäärät à 45 min.				
- vuodessa (35 viikkoa)	17 290	17 255	17 885	17 045
- viikossa	494	493	511	487
Oppilasmäärä yhteensä	692	676	699	667
- musiikin perus- ja syventävät opinnot	381	377	384	368
- varhaisiän musiikkikasvatus (musiikkileikkikoulu ja valmennusryhmät)	311	299	315	299
Todistukset	32	40	25	39
suorituksia/opettaja	1	1	1	1
Bruttomenot				
euroa/tunti	85 €	88 €	90 €	90 €
euroa/oppilas	2 121 €	2 240 €	2 293 €	2 305 €
Viikkotunnin hinta vuodessa	994 €	1 036 €	1 103 €	1 057 €
Henkilöstö	28	28	28	28

Talous

65 Musiikkiopiston johtokunta	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	Muutettu TA 2024	TP 2024	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
Toimintatuotot	518 032	564 400	564 400	520 821	43 579	92,3 %
Toimintakulut	-1 514 322	-1 600 209	-1 600 209	-1 537 309	-62 900	96,1 %
TOIMINTAKATE	-996 290	-1 035 809	-1 035 809	-1 016 488	-19 321	98,1 %

Vastuutoimielin:	70	KANSALAIPOISTON JOHTOKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Kansalaisopiston rehtori	

Sitovuustaso:	245	Kansalaisopiston toiminta
----------------------	------------	----------------------------------

PERUSTEHTÄVÄ JA PALVELUAJATUS

Kansalaisopisto on paikallisiin ja alueellisiin sivistystarpeisiin pohjautuva oppilaitos, joka tarjoaa mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle, kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi ja työelämän tarpeisiin. Kansalaisopiston tarkoituksena on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta. Vapaana sivistystyönä järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Kansalaisopiston opinnoissa korostuvat omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus.

Ylivieskan seudun kansalaisopisto järjestää koulutusta, jonka tavoitteena on edistää sivistyksellistä tasa-arvoa vapaan sivistystyön arvojen ja ihanteiden pohjalta. Koulutuksessa painottuvat kielet, taide- ja taitoaineet, tietotekniikka ja terveyttä ja hyvinvointia edistävät aineet. Opisto järjestää suomen kielen ja kulttuurin koulutusta maahanmuuttajille. Lisäksi opisto järjestää lapsille ja nuorille musiikin opetusta sekä kuvataiteen ja käsityön taiteen perusopetusta yleisen oppimäärän mukaisesti. Kansalaisopisto voi järjestää myös koulutusta tukevaa tai siihen läheisesti liittyvää kehittämis- ja palvelutoimintaa.

Toiminta-alueena ovat Ylivieskan kaupunki sekä Alavieskan ja Sievin kunnat.

KATSAUS VUODEN 2024 TOIMINTAAN

Vuosi 2024 osoitti, että opiskelijat ovat pikkujoukko palaamassa harrastusten pariin korona-ajan hiljaiselon jälkeen. Edelliseen vuoteen verrattuna opetustuntien määrä lisääntyi n.860 tuntia (9.6 %). Kaikille avoimien opetusryhmien lisäksi opisto järjesti myyntipalvelukursseja Sievin kunnalle sekä Ylivieskan kaupungin koulutustamisyksikköön.

Kansalaisopisto on tukenut paikallista ja alueellista tapahtumakulttuuria järjestämällä opetusta kuoroille, eri orkesterikokoonpanoille ja teatteriryhmille. Kansalaisopiston alaisuudessa toimivat orkesterit ja kuorot esiintyivät ja konsertoivat ahkerasti Ylivieskassa ja lähiseudulla rikastuttaen näin sekä paikallista että alueellista kulttuuritarjontaa. Orkesterit ja kuorot esiintyivät vuoden 2024 aikana yhteensä 58:ssä eri tapahtumassa. Nämä konsertit ja tapahtumat tavoittivat arviolta n. 12 500 kuulijaa.

YTY-teatterin kevään projektissa "Varjojen valtakunta" oli kaikkiaan 6 esitystä, sekä syksyn tuotannossa "Myydään mummo" 15 esitystä. Teatteriryhmä Aamuvirkkujen näytelmää "Valelääkäri" esitettiin 6 kertaa, nuorten teatteriryhmä ValoPilkkujen näytelmää "Kaunotar on hirviö" 4 kertaa, sekä teatteriryhmä Ilosten näytelmää "Näin täällä on ruukattu tehä!" 3 kertaa. Edellisten lisäksi Niemelänkylän kesäteatteri esitti näytelmää "Täydellinen taloyhtiö" 14 kertaa.

Katsojia edellisissä 48:ssa teatteriryhmien näytöksissä sekä yhdessä runoryhmän esityksessä kävi kaikkiaan 4490.

Opiston työnäyttely pidettiin Sievissä Jussinpekan koululla sunnuntaina 14.4.2024. Eri opintoryhmien tekemiin töihin kävi päivän aikana tutustumassa n. 400 näyttelyvierasta.

Toiminnallisten tavoitteiden osalta sekä brutto-, että netto-opiskelijoiden määrä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna. Brutto-opiskelijoiden osalta kasvu oli 7,1 % ja netto-opiskelijoiden osalta 10,4 %. Asiakaskyselyjen ja kurssiarviointien keskiarvo oli 4,36, joka ylitti tavoitteen (4,30). Suoritettujen tutkintojen osalta laskua edelliseen vuoteen verrattuna oli 75 %. Tämä selittyy sillä, että vuonna 2024 taiteen perusopetuksessa ei opiskellut ryhmiä, jotka olisivat opintojen loppuvaiheessa.

Ylivieskan osuus kansalaisopiston kustannuksista oli 420.170 euroa.

TUNNUSLUVUT	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Opetustunnit	8421	8953,78	9980	9812,89
Opiskelijamäärä	2172	1944	3420	2147
Toimipaikkojen määrä	49	52	50	50
Kustannukset €/t	104,30	104,28	103,54	98,77
Kustannukset €/opiskelija	404,36	480,28	302,15	451,43
Tuloilla katettu %	20,20	21,50	24,50	23,38
Opintomaksuilla katettu, %	14,40	16,20	16,20	16,93
Henkilöstö (sivutoimisia tuntiopettajia n. 120 / v)	7	6	8	6

TALOUS

70 Kansalaisopiston johtokunta	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	Muutettu TA 2024	TP 2024	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
Toimintatuotot	201 371	253 250	253 250	226 612	26 638	89,5 %
Toimintakulut	-933 665	-1 033 345	-1 033 345	-969 223	-64 122	93,8 %
TOIMINTAKATE	-732 294	-780 095	-780 095	-742 611	-37 484	95,2 %

Vastuutoimielin:	80	TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Tekninen johtaja	

Sitovuustaso:	255	Tekniset palvelut
----------------------	------------	--------------------------

PALVELUAJATUS

Tekniset palvelut turvaa osaltaan hyvinvoinnin perustan ja luo ihmisille ja yrityksille edellytykset menestymiseen ja viihtymiseen Ylivieskassa. Teknisten palveluiden keskeisiä tehtäviä ovat kaupunkirakenteen kehittäminen sekä liikenneväylien ja muun kunnallistekniikan sekä puistojen ja liikuntapaikkojen rakentaminen ja kunnossapito. Toimiala huolehtii kaupungin rakennusten rakennuttamisesta ja ylläpidosta, kaupunkiympäristön siisteydestä, viihtyisyydestä, turvallisuudesta ja kaavoituksesta sekä rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun viranomaistehtävistä. Puhtaus- ja ateriapalvelut hankitaan PPE-Köökki Oy:ltä.

KATSAUS VUODEN 2024 TOIMINTAAN

Teknisten palveluiden hallinto

Teknisten palveluiden hallinto tuottaa teknisten palveluiden lautakunnan ja palvelukeskuksen yleis- ja taloushallinto sekä tuki- ja asiakaspalvelutehtäviä. Yksikkö huolehtii osaltaan toimialansa toiminnan, talouden ja organisaation kehittämisestä, ohjaa ja valvoo toimialan suunnittelua ja toteutusta sekä seuraa toiminnan tuloksia ja huolehtii yhteistyöstä. Teknisten palveluiden lautakunta kokoontui vuoden aikana 11 kertaa.

Teknisten palveluiden määrälliset ja laadulliset tavoitteet toteutuivat pääsääntöisesti. Talouden ja tavoitteiden toteutumista seurattiin säännöllisesti ja kuukausi- ja osavuosisiraportit käsiteltiin säännöllisesti lautakunnan kokouksissa. Kulunut vuosi toi taloushaasteita etenkin kustannustason nousun myötä. Maankäyttöpalveluiden, ympäristöpalveluiden ja viemärlaitoksen tulot eivät toteutuneet suunnitellusti johtuen rakentamisen määrän vähyydestä.

Vakinaista henkilökuntaa on 3.

Kuntatekniikan palvelut

Vuoden 2024 merkittävimpiä kuntatekniikan rakennushankkeita olivat Junnikankankaan teollisuusalueen infran rakentamisen aloittaminen ja Salmiperän uuden asemakaava-alueen osan rakentaminen. Lisäksi viimeisteltiin Hakalahden hidaskadun rakentaminen ja käynnistettiin Taanilan uuden asemakaavoitetun liikealueen katusuunnittelu. Kevyenliikenneturvallisuutta parannettiin salmiperäntiellä suojatiesaareskeilla.

Puistojen ja viheralueiden hoitotasot pysyivät ennallaan. Mauno Koiviston puiston perusparannussuunnittelu käynnistettiin. Ulkoliikuntapaikkoja hoidettiin yhteistyössä liikuntapalveluiden kanssa ja liikuntapuiston tenniskentän saneeraaminen saatettiin loppuun.

Yksityisteiden ja yksityisten pihojen auraus kaupungin toimesta päättyi kevääseen 2024. Otettiin käyttöön rahallinen aurausavustus, jota oli mahdollista hakea kaupungilta ensimmäisen kerran syksyllä 2024.

Talvikunnossapidossa ulkoisen kelikeskus-palvelun kautta käytössä olleista säänseurantapalvelusta, aurauslähdekäskyjen lähetyksestä ja palautekanavasta luovuttiin säästösyistä. Nämä hoidetaan omana toimintana.

Liikenneturvallisuustyöryhmien toiminta jatkui alueellisen liikenneturvallisuustoimijan avustamana yhdessä koulujen ja järjestöjen kanssa.

Eläköitymisiä oli vuoden aikana 1, lisäksi kaupunginpuutarhuri aloitti uudessa virassa. Vakinaista henkilökuntaa 10, määräaikaisia 1.

Tilapalvelut

Tilapalvelut rakennuttavat, ylläpitävät ja vuokraavat kaupungin eri hallintokuntien käyttöön tiloja, jotka ovat käytettävyyksensä ja kustannuksensa huomioon ottaen tarkoituksenmukaisia, turvallisia ja monikäyttöisiä.

Vuonna 2023 aloitettiin Vähäkankaan koulun rakentaminen ja koulu otettiin käyttöön elokuussa 2024. Keilahallin kosteusvaurioremontti aloitettiin kesällä 2023 ja remontti valmistui kokonaisuudessaan keväällä 2024. Remontissa korjattiin kesällä 2023 ukkossateesta johtuva kattovesien tulvimisen aiheuttama kosteusvaurio keilahallin lattialle.

Kasarmin torin kioskin rakentaminen saatettiin loppuun keväällä 2024. Akustiikan korjaus aloitettiin keväällä 2024. Korjauksessa uusittiin mm. äänentoistolaitteet ja aulan kalusteet. Muita hankkeita oli mm. Safarin huoltorakennuksen kilpailutus, Kasarmin vesitornin katon ja puuseinien kunnostus sekä Päivärinnan koulun ja Lukion sisäilmakorjaukset.

Rakennusten kunnossapito ja pienimuotoiset korjaustyöt suoritettiin pääosin omana työnä. Erillishankkeet kilpailutettiin ja toteuttamismuoto valittiin suunnittelun yhteydessä.

Vakinaista henkilökuntaa on 10,5.

Maankäyttöpalvelut

Maankäyttöpalvelut vastaavat kaupungin maanhankintaan ja luovutukseen liittyvistä asioista, maaomaisuuden hallinnasta, kiinteistönmuodostuksesta, paikkatieto- ja mittauspalveluista, kiinteistörekisterin pidosta sekä kaavoituksesta.

Maankäytölle laaditaan vuosittain toteuttamisohjelma. Raakamaata hankitaan ensisijaisesti vapaaehtoisilla kaupoilla. Tarvittaessa käytetään maankäyttö- ja rakennuslain mahdollisuuksia asemakaavojen toteutumisen varmistamiseen. Vuosittainen tonttivarantotavoite on 30–40 asuintonttia ja 5–10 liike- ja teollisuustonttia.

Rakennuskelpoisia vapaita pientalotontteja omakoti-, paritalo- ja rivitalorakentamiseen oli tarjolla yhteensä 50 kappaletta, joista varattiin 15. Asemakaava-alueen tonttitarjonnan lisäksi kaupungilla on kolme yleiskaavan mukaista rakennuspaikkaa Niemelänkylän osayleiskaava-alueella.

Maankäyttöpalvelut myi yhteensä 12 tonttia, joista pientalotontteja 6, teollisuustontteja kaksi sekä liikerakennustontteja yksi sekä tontin osia kaksi. Maanmyyntitulot olivat yhteensä 643 287 euroa. Raaka-maata hankittiin noin 41,9 ha sekä muuta maata noin 0,9 ha.

Maanhankintamenot olivat 392 600 euroa. Pientalotontteja vuokrattiin seitsemän. Metsien hoidossa ja hakkuissa noudatettiin metsänhoitosuunnitelmaa. Kaavoitusta ohjaa vuosittain laadittava kaavoituskat-saus, joka toimii kaavoituksen ohjeellisena työohjelmana.

Asemakaavoja hyväksyttiin vuoden 2024 aikana neljä kappaletta mukaan lukien Taanilan liikerakentami-sen asemakaava sekä Virastokorttelin, Saimankadun ja Terveyskeskuksen alueen asemakaavamuutokset. Vuoden 2024 aikana tuli vireille kaksi uutta asemakaavaa. Koskipuhdon teollisuuspuiston, Hakalahdenka-dun asemakaavan laajennuksen sekä Olmala II asemakaavahankkeen luonnosaineistot tuotiin nähtäville. Asemakaavat laadittiin viranomaistyönä. Kaavahankkeiden vaatimat erityisselvitykset, kuten melu- ja tä-rinäselvitykset, teetettiin ostopalveluna.

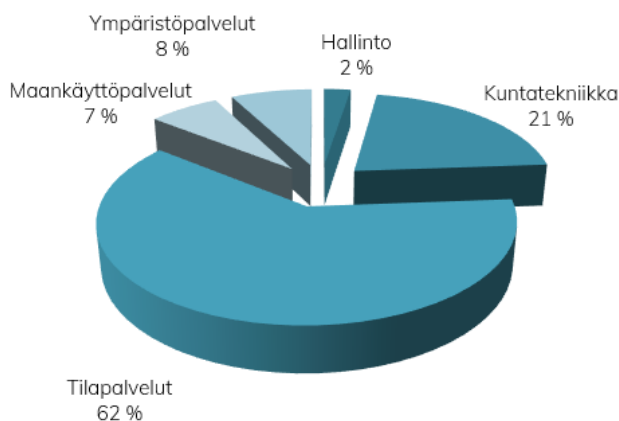
Vireillä olevista osayleiskaavoista Vasaman tuulivoimapuiston osa-alueen 1 osayleiskaava hyväksyttiin ja osa-alueen 2 osayleiskaava eteni ehdotusvaiheeseen. Verkasalon tuulivoimapuiston osayleiskaava luon-nos- ja ehdotusaineistot pidettiin nähtävillä. Pajukoski II tuulivoimapuiston osayleiskaavaluonnos pidettiin nähtävillä.

Paikkatiedon rajapintapalveluiden kehittämistä jatkettiin aineistoja parantamalla ja uusia aineistoja julkai-semalla. Johtokartan perusparantamista jatkettiin toimistotyönä ja täydennyskartoituksina. Mittauspalve-luissa keskityttiin johtokartan perusparantamisen lisäksi uudisrakentamiseen liittyviin maastotöihin, muihin täydennyskartoituksiin, sekä tonttijakojen ja lohkomistoimitusten maastotöihin.

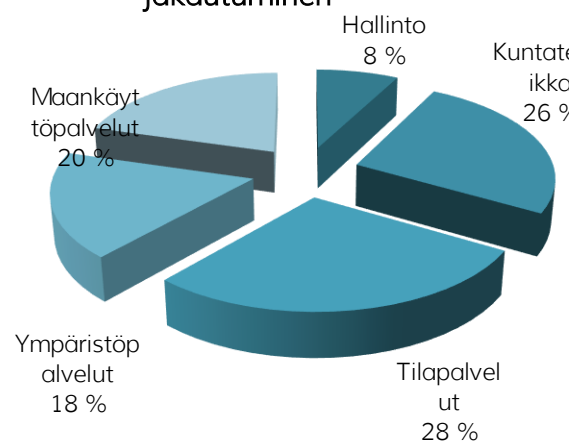
Kiinteistönmuodostuspalveluna laadittiin sitovia tonttijakoja ja tonttijaon muutoksia sekä tehtiin tontin ja yleisen alueen lohkomisia. Kiinteistöinsinöörin lakisääteinen palvelu ostettiin Maanmittauslaitokselta.

Vakinaista henkilökuntaa on 8.

Teknisten palveluiden kustannusten jakautuminen

Teknisten palveluiden henkilöstön jakautuminen

TUNNUSLUVUT

	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Tekniset palvelut - kustannukset €/as - henkilöstö (vak.)	1 062 129	721 42	830 36	783 39
Kuntatekniikan palvelut Liikenneväylät - kustannukset (€/as) Katujen rakentaminen (m) Yksityisteiden hoito (€/as)	68 458 21	75 1 000 16	72 760 16	65 700 11
Maankäyttöpalvelut - kustannukset (€/as) Tontit (myydyt) - asuinrakentaminen (kpl) - liike- ja teollisuus (kpl) - asuinrakentaminen (vuokratut)	9 1 1	20 6 4	51 11 8 3 2	46 10 6 4 7
Tilapalvelut - kustannukset (€/as) Energian kulutus - kWh/m ²	483 274	498 250	468 256	436 263

TALOUS

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	Muutettu TA 2024	TP 2024	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
255 Tekniset palvelut						
Toimintatuotot	8 053 202	7 916 589	7 966 589	8 730 535	-763 946	109,6 %
Valmistus omaan käyttöön	140 055	145 000	145 000	114 621	30 380	79,0 %
Toimintakulut	-10 744 040	-10 831 327	-10 775 349	-10 033 541	-741 808	93,1 %
TOIMINTAKATE	-2 550 782	-2 769 738	-2 663 760	-1 188 385	-1 475 375	44,6 %

Vastuutoimielin:	80	TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Tekninen johtaja	

Sitovuustaso:	260	Viemärlaitos
---------------	-----	--------------

PALVELUAJATUS

Viemärlaitos huolehtii jätevesien keräilystä ja poisjohtamisesta.

KATSAUS VUODEN 2024 TOIMINTAAN

Viemärlaitoksen tilinpäätös ei toteutunut talousarvion mukaisesti, kustannukset olivat arviota korkeammat ja vastaavasti tuloja tuli vähemmän. Laskutettava jätevesimäärä laski edellisvuodesta, joka vähensi tuottoja.

Viemärlaitoksen investointeihin käytettiin toimintavuonna yhteensä 175 349 euroa. Investoinnit kohdentuivat pääasiassa viemäriverkoston rakentamiseen Salmiperän uudella asemakaava-alueella sekä Junnikankankaan teollisuusalueella.

Vuoden aikana uusia jätevesiliittymäsopimuksia tehtiin yhteensä 30 kpl. Liittymismaksutuloja viemärlaitokselle kertyi 78 945 €.

Jätevesimaksun kuutiohintaa korotettiin 0,46 €/m³ (alv 0 %) 1.3.2024 alkaen.

Viemärlaitoksen riskienhallinta kohdistuu taloudellisten, teknisten ja turvallisuusriskien hallintaan. Viemärlaitoksen talouden toteutumista seurataan säännöllisesti.

Oletettava viemärlaitoksen tuleva kehitys noudattelee nykyistä trendiä, jossa vedenkäyttöä vähennetään niin yksityistalouksissa kuin teollisuudessakin. Tämä vaikuttaa laskutettavan jätevesimäärän vähenemiseen ja sitä myöden myös tulojen pienenemiseen. Vuotovedet aiheuttavat myös haasteita, lisääntyneet rankkasateet ja tulvat ovat lisänneet vuotovesien määrää. Lähivuosina pyritään keskittymään investointipuolella saneerauksiin ja sitä myöden tavoitteena on vuotovesien vähentäminen. Vuotovesien vähentämisessä yksi keskeinen tekijä on kuntalaisten toimenpiteet omilla kiinteistöillään kaupungin verkoston saneerauksen ohella.

Tunnusluvut	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kustannukset (€/as)	106	105	130	131
Viemärien rakentaminen (m)				
- jätevesiviemärit	600	1 000	560	1 100
Laskutettu jätevesi (m ³)	571 950	1 004 000	617 586	594 402
Vuotoveden määrä (%)	43	40	48	49

TALOUS

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	Muutettu TA 2024	TP 2024	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
260 Viemärilaitos						
Toimintatuotot	2 055 494	2 230 000	2 230 000	2 254 325	-24 325	101,1 %
Valmistus omaan käyttöön	2 772	5 000	5 000	4 217	783	84,3 %
Toimintakulut	-2 006 950	-1 754 587	-1 754 587	-2 036 810	282 223	116,1 %
TOIMINTAKATE	51 316	480 413	480 413	221 733	258 681	46,2 %

	TOT 12 2023	TA 2024	TA-Muutettu 2024	TOT 12 2024	Ali/yli (ed.vuosi/tp)
260 Viemärilaitos					
Myyntituotot	2 055 494	2 230 000	2 230 000	2 241 148	-185 654
Maksutuotot	0	0	0	13 107	-13 107
Muut toimintatuotot	0	0	0	70	-70
LIKEVAIHTO	2 055 494	2 230 000	2 230 000	2 254 325	-198 831
Valmistus omaan käyttöön	2 772	5 000	5 000	4 217	-1 445
Palkat ja palkkiot	-22 058	-7 000	-7 000	-6 792	-15 266
Eläkekulut	-3 675	-1 162	-1 162	-1 120	-2 555
Muut henkilösivukulut	-803	-181	-181	-165	-638
Henkilöstökulut	-26 536	-8 343	-8 343	-8 077	-18 459
Palvelujen ostot	-1 859 356	-1 706 574	-1 706 574	-1 994 033	134 677
Ostot tilikauden aikana	-116 961	-36 550	-36 550	-29 659	-87 302
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-116 961	-36 550	-36 550	-29 659	-87 302
Vuokrat	-1 064	-220	-220	-582	-482
Muut toimintakulut	-3 034	-2 900	-2 900	-4 459	1 425
Poistot ja arvonalentumiset	-327 898	-327 960	-327 960	-303 524	-24 374
	40 250	152 453	152 453	120 528	-80 278
LIIEKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	-236 333	304 906	304 906	38 736	-275 069
Tilikauden yli/alijäämä ennen varauksia	-236 333	304 906	304 906	38 736	-275 069
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-196 083	457 359	457 359	159 264	-355 346
Omakatteisuus-% (Liikevaihdolla katettu menoista, ei poistoja)	102,4 %	127,1 %	127,1 %	110,7 %	-8,3 %
Omakatteisuus-% (Liikevaihdolla katettu menoista, sis.poistot)	88,0 %	107,1 %	107,1 %	96,3 %	-8,3 %

Vastuutoimielin:	80	Rakennus- ja ympäristölautakunta
Vastuuviranhaltija:	Ympäristöpäällikkö	

Sitovuustaso:	255	Ympäristöpalvelut
----------------------	------------	--------------------------

PALVELUAJATUS

Ympäristöpalvelut vastaavat rakentamiseen ja ympäristönsuojeluun liittyvistä, sektorin lainsäädännön edellyttämistä viranomaistehtävistä Ylivieskan kaupungin alueella. Laeissa tarkoitettuna viranomaisena toimii rakennus- ja ympäristölautakunta.

Viranomaistoiminnan lähtökohtana on asiakaskohtainen, helposti tavoitettava, tasapuolinen ja oikeudenmukainen, sekä myös muuhun kaupungin hallintoon nähden riippumaton palvelutuotanto.

KATSAUS VUODEN 2024 TOIMINTAAN

Rakennus- ja ympäristölautakunta piti vuoden 2024 aikana 13 kokousta, joissa käsiteltiin 108 kokousasiaa. Lautakunnan alaisen toiminnan tulot olivat vuoden 2024 talousarviossa arvioitu pienemmiksi mitä toimintatuloja saatiin. Menot vastasivat kuitenkin tarkemmin ennakoitua. Kokonaisuutena toiminnan vuoden 2024 toimintatulot olivat noin 230 000 euroa budjetoitua suuremmat. Toimintatulojen huomattava ylittyminen johtui pääasiassa ennakoitua suuremmista tuulivoimaloiden rakennuslupamaksuista.

Lupamäärillä mitattuna rakentamisen volyymi säilyi lähes ennallaan edelliseen vuoteen verrattuna. Yhteensä lupapäätöksiä tehtiin 187, kun vuonna 2023 tehtiin 210 lupapäätöstä. Uusia kerrostalo- ja rivitalokohteita ei aloitettu vuonna 2024 ollenkaan. Pienikokoisten talousrakennusten kohdalla oli havaittavissa selvää laskua lupamäärissä, mikä johtui oletettavasti tulossa olevasta lakimuutoksesta ja lupavapaan rakentamisen helpottumisesta sen myötä. Rakennusluokkia tarkasteltaessa huomion kiinnittää uusien rivitalo- ja kerrostalohankkeiden kokonaisvaltainen puuttuminen, asuntorakentamisen laman takia. Purkamislupia myönnettiin enää noin puolet edelliseen vuoteen verrattuna.

Toholammin kunnalle myytiin rakennusvalvonnan palveluja alkuvuonna keskimäärin kahden työpäivän verran viikossa. Karkeasti arvioiden saman verran on palveluja myyty myös Sievin kunnalle, em. kuntien rakennusvalvonnan palvelujen tuottaminen vaatii yhden henkilön koko työpanoksen. Viikon viides työpäivä käytettiin siinä kunnassa missä työtilanne sitä edellytti, ja tarvittaessa aikaresurssien jaossa on poikettu myös edellä mainitusta vakiojärjestelystä. Edellä mainittuja tehtäviä hoitanut määräaikainen viranhaltija irtisautui marraskuussa, työnjatkajaksi valittu henkilö aloittaa tehtävät alkuvuoden aikana. Siihen saakka rakennusvalvonnan vakituiset viranhaltijat ovat vastanneet sekä Ylivieskan että mainittujen sopimuskuntien rakennusvalvonnan tehtävistä.

Rakennusvalvonnan päätöksistä jätettiin oikaisuvaatimuksia 2 kpl oikaisuvaatimuksia lautakunnan käsiteltäväksi.

Rakentamislain voimaantulon takia IT-järjestelmien päivitykset ovat aiheuttaneet ylimääräisiä kustannuksia ja käyttösulkuja lupajärjestelmissä vuonna 2024. Vuoden 2025 aikana tullaan investoimaan uusiin ohjelmiin, jotta vuoden 2026 alusta voidaan käsitellä rakennushankkeiden tietomallit lain edellyttämällä tavalla.

Ympäristönsuojelussa käsiteltävien hakemusten ja ilmoitusten määrät ovat pysyneet aiempien vuosien tasolla, johtuen mm. maa-aineslupien määräaikaaisuudesta ja lupien uudistamisesta. Ympäristöpäällikkö antoi yhteensä 44 (45 kpl vuonna 2023) viranhaltijapäätöstä ja ympäristösuunnittelija antoi 11 päätöstä.

Merkittävimmät päätökset olivat kolme maa-aines- ja ympäristönsuojelulakien mukaista yhteiskäsittelylupaa, neljä maa-aineslupaa, yksi eläinsuojaa koskeva päätös sekä kahdeksan maisematyölupaa ja seitsemän ratkaisua meluilmoituksista sekä yksi maastoliikennelupa. Työntekijöiden rekrytointiin liittyen tehtiin yksi päätös.

Ympäristönsuojelulain mukaista valvontaa on Ylivieskassa toteutettu kuntayhteistyönä siten, että mukana ovat myös Kannuksen, Nivalan ja Oulaisten kaupungit sekä Merijärven ja Sievin kunnat. Valvontatyöstä vastaa ympäristötarkastaja. Viranhaltijapalveluja myytiin Kannuksen, Nivalan ja Oulaisten kaupungeille sekä Alavieskan, Merijärven, Toholammin ja Halsuan kunnille. Halsuan kunnan kanssa sopimus purettiin joulukuussa, kun ympäristötarkastaja irtisanoutui.

Ympäristöpalvelut hallinnoivat 10 vuotta täyttäneitä Kalajoen valuma-alueen vesienhoitoryhmää sekä toiminnan tueksi toteutettavaa vesienhoitohanketta. Lisäksi ELY-keskuksen myöntämän valtionavustuksen turvin toteutettu Kalajokivarren pengerryspumppaamojen hyödyntämistä vesiensuojelussa koskeva hanke päättyi 15.11.2024. Salmelanojan valuma-alueen vesienhallintaa parantava Mutkia matkaan-hanke päättyi 30.6.2024. Katajaojan valuma-alueen hanke sai jatkoaikaa 15.6.2025 asti. Lisäksi tehtiin yhteistyötä mm. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen hallinnoiman ns. Kipsi-hankkeen kanssa, jonka kautta Ylivieskan alueen pelloille voitiin saada kustannuksitta kipsiä maanparannusaineeksi.

Kaupunki oli edelleen mukana Pro Agria Oulun vetämässä Pohjois-Pohjanmaan alueella vesienhoitotyötä edistävässä Veden äärellä-hankkeessa sekä tähän liittyen ns. ydintoimijana. Ylivieskan kaupunki oli mukana Vedet haltuun valuma-alueilla hankkeessa, jossa toteutettiin Ylivieskaan arviolta kymmenen metsätalouden vesienhallinta kohdetta. Kaupungin hankkeita esiteltiin useissa tilaisuuksissa ja koulutuksissa. Kalajoen yhteistarkkailun seuraavan tarkkailukauden (vuodet 2025–2030) ohjelma valmistui ja tarkkailutuksesta tehtiin kilpailutus yhteistyössä tarkkailuun osallistuvien tahojen kanssa.

Kaupungin uudet ympäristönsuojelumääräykset ovat tulleet voimaan 1.5.2024.

Ympäristöpalvelut osallistuivat Ylivieskan kaupungin HINKU-toimintaan, mihin verkostoon kaupunki liittyi vuonna 2020.

Ympäristöpalveluissa tapahtui henkilöstömuutoksia vuoden 2024 lopussa, kun määräaikainen rakennustarkastaja irtisanoutui ja myös ympäristötarkastaja irtisanoutui. Vakinaista henkilökuntaa on 6, minkä lisäksi ympäristöpalveluissa on vuoden 2025 alussa yksi työsuhde.

TUNNUSLUVUT	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Rakennusvalvonta				
Rakennusluvut				
- määrä (kpl)	87	110	117	120
- määrä (k-m2)	11 596	15 000	11 976	16 352
Toimenpideluvut				
- määrä (kpl)	105	100	63	59
Lupapäätökset yht.				
- määrä (kpl)	215	210	212	185
Rakennusvalvonta				
kustannukset (€/as)	22,1	26	26	0 (yliääm)
tuottojen osuus (%)	75	53	50	125,5
Ympäristöpalvelut				
Ympäristöluvut (kpl)	7 10	10	11	9
	10			
	10			
Henkilöstö				
vakinainen	6	6	5	7
määräaikainen	4	4	3	2

TALOUS

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	Muutettu TA 2024	TP 2024	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
256 Ympäristöpalvelut						
Toimintatuotot	495 933	538 525	538 525	768 492	-229 967	142,7 %
Valmistus omaan käyttöön	7 777	0	0	0	0	0,0 %
Toimintakulut	-896 356	-884 313	-884 313	-887 344	3 031	100,3 %
TOIMINTAKATE	-392 647	-345 788	-345 788	-118 852	-226 936	34,4 %

Vastuutoimielin:	80 YMPÄRISTÖTERVEYSLAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Ympäristöterveydenhuollon johtaja

Sitovuustaso:	Ympäristöterveydenhuolto
----------------------	---------------------------------

PALVELUAJATUS

Ympäristöterveydenhuollon tehtävänä on terveellisen elinympäristön turvaaminen, terveyshaittojen vähentäminen ja niiden ennaltaehkäisy. Tavoitteina ovat terveellinen asuin- ja elinympäristö, hyvälaatuinen talousvesi ja turvalliset elintarvikkeet; terveet ja hyvinvoivat eläimet sekä toimiva eläinlääkintähuolto. Ylivieskan ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat Ylivieska, Nivala, Sievi ja Alavieska. Toimintojen ennaltaehkäisevän luonteen vuoksi valtaosa toiminta-alueen asukkaista on tavalla tai toisella palvelujen piirissä.

Ympäristöterveydenhuollon palvelut tuottaa ympäristöterveydenhuollon tulosalue, johon kuuluvat eläinlääkintähuolto ja terveysvalvonta. Ympäristöterveydenhuolto on ennaltaehkäisevää kansanterveystyötä, ja ympäristöterveydenhuollon toiminnot koostuvat lakisääteisistä tehtävistä. Toimialan keskeisiä erityislakeja ovat terveydensuojelulaki (763/1994), elintarvikelaki (297/2021), tupakkalaki (549/2016), sekä eläinlääkintähuoltolaki (765/2009). Lisäksi ympäristöterveydenhuoltoa säätelee lääkelainsäädäntö nikotiinivalmisteiden vähittäismyynnin valvonnan osalta.

Ympäristöterveydenhuollon toimielimenä toimii ympäristöterveyslautakunta. Ympäristöterveydenhuollon tulosalueella on yhteensä 13 virkaa ja yksi toimi. Toimipisteitä on kolme.

Ympäristöterveyslautakunta käsittelee ympäristöterveydenhuollon toimintakertomuksen. Lautakunta koostuu Ylivieskan, Alavieskan, Nivalan ja Sievin edustajista.

KATSAUS VUODEN 2024 TOIMINTAAN

Vuosi 2024 oli ympäristöterveydenhuollon toinen toimintavuosi osana Ylivieskan kaupungin organisaatiota. Vuoden 2024 yleisinä tavoitteina ovat olleet asiakaskohtainen, sujuva ja laadukas viranomaistoiminta kaikilla ympäristöterveydenhuollon osa-alueilla, yhteistyö alueen toimijoiden kanssa terveyden edistämiseksi ja häiriötilannevarautumisen kehittäminen edelleen yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Keinoja tavoitteisiin pääsemiseksi ovat olleet tarkastustoimintaan panostaminen, kansalaisten ja toimijoiden ohjaus ja neuvonta, yhteistyöverkostojen ylläpito ja sidosryhmätapaamiset sekä pieneläinpalveluiden kehittäminen erityisesti Nivalan eläinlääkintähuollon vastaanoton osalta.

Suoritettujen tarkastusten lukumäärä nousi vuoteen 2023 verrattuna, ja pieneläinkäyntien lukumäärä kehittyi positiiviseen suuntaan. Kansalaisten ja toiminnanharjoittajien yhteydenottoja tuli vuonna 2024 runsaasti ja kaikkiin yhteydenottoihin kyettiin vastaamaan. Erilaisia yhteistyökokouksia järjestettiin epidemiaselvitystyöryhmän ja muiden valvontayksiköiden kesken, lisäksi terveysvalvonta on ollut mukana erilaisissa yhteistyöryhmissä ja useissa sisäilmatyöryhmissä. Henkilöstön työhyvinvoinnista on pyritty huolehtimaan ja henkilöstö osallistui aktiivisesti osaamista ylläpitäviin ja kehittäviin koulutuksiin. Vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus oli pientä. Sijaisia saatiin tarvetta vastaavasti.

Ympäristöterveyslautakunta kokoontui vuonna 2024 yhdeksän kertaa, ja käsitteli 71 kokousasiaa.

Yksikkö täytti ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueista annetun lain (410/2009) vaatimuksen siitä, että kunnassa tai yhteistoiminta-alueella ympäristöterveydenhuollon järjestämisestä vastaa yksi toimielin, jolla on käytettävissään vähintään 10 henkilötyövuotta vastaavat henkilöresurssit. Yhteistoiminta-

alueella on lisäksi sopimus Kalajoen kaupungin kanssa 0,5 htv:n suuruisen valvontaeläinlääkäriresurssin hankkimisesta. Tämä ei toteutunut vuonna 2024, koska kyseistä virkaa ei saatu täytettyä vuonna 2024.

Ympäristöterveydenhuollon viranomaisten tulee laatia oman toimialueensa valvonnan onnistumisesta raportti tai arviointi, jossa arvioidaan valvontaa ja sen onnistumista kokonaisuutena. Ylivieskan ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alue julkaisee tämän toimintakertomuksen lisäksi erillisen valvontasuunnitelman toteutumisen arvioinnin raportin, joka sisältää tiedot elintarvikevalvonnasta, terveydensuojeluvalvonnasta, tupakka- ja nikotiininestevalvonnasta sekä eläinlääkintähuollon valvonnasta. Arviointi sisältää myös eläinten terveydenhuollon ja sairauksien hoidon arvioinnin. Valvontasuunnitelman toteutumisen arviointia hyödynnetään ympäristöterveydenhuollon oman toiminnan suunnittelussa, seurannassa ja kehittämisessä. Arviointi- ja toteumaraportti toimitetaan tiedoksi Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle, Ruokavirastolle ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle.

Suunnitelmallisen valvonnan tarkastusten toteutumisprosentti oli vuonna 2024 59 %. (42 % vuonna 2023 ja 64 % vuonna 2022). Alkutuotannon valvontaa, käytännössä maidontuotantotilan hygieniatarkastuksia, ei tehty vuonna 2024 lainkaan resurssipulan vuoksi. Ympäristöterveydenhuollossa on suunnitelmallisen valvonnan lisäksi runsaasti tehtäviä, joiden lukumäärää ei voida täysin ennakoita. Tällaisia ovat esimerkiksi epidemioiden ja häiriötilanteiden selvittäminen, merkittävä osa asumisterveysasioista ja kansalaisille ja toimijoille annettava neuvonta ja ohjaus. Tavoitteena vuodelle 2024 oli nostaa suunniteltujen tarkastusten toteumaa n. 70 %:iin suunnitellusta, missä onnistuttiin terveydensuojeluvalvonnan osalta. Elintarvikelain mukaisten tarkastusten lukumäärä jäi em. tavoitteesta mutta myös niiden suoritemäärissä saavutettiin selvä kasvu vuoteen 2023 verrattuna. Toimintavuonna tarkastamatta jääneiden kohteiden tarkastus siirtyi seuraavalle vuodelle.

Valvontasuunnitelman mukainen valvonta on maksullista ja siitä on peritty ympäristöterveyslautakunnan hyväksymän maksutaksan (Ympäristöterveyslautakunta 13.11.2023 § 61) mukaiset valvontamaksut. Kaikkiaan valvontamaksuja on vuonna 2024 laskutettu n. 114 108 € (vuonna 2023 109 209 €). Kaikki saadut tulot on käytetty ympäristöterveydenhuollon toimintaedellytysten turvaamiseen.

Valtion maksamia korvauksia eläinlääkintähuollon 15 §:n 2 momentin mukaisesta valvonnasta on saatu 95 507 € (vuonna 2023 95 415 €). Valvontatehtävien lisäksi korvauksia eläinlääkintähuollossa on peritty kliinikka- ja laitemaksuina sekä laboratoriotarvikkeista 25 529 € (vuonna 2023 23 685 €).

Vuonna 2024 valvontayksikkö käsitteli 37 elintarvike- ja terveydensuojelulain nojalla tehtyä aloitusilmoitusta (105 vuonna 2023). Lausuntoja annettiin 31 kpl. Alueella todettiin vuonna 2024 yksi elintarvikkeiden tarjoilupaikkaan kytkeytynyt epidemia. Vesivälitteisiä epidemioita ei todettu.

Eläinlääkintähuollon käyntimäärissä on laskua suurelänkäyntien osalta. Laskua on etenkin terveydenhuoltokäyntien määrissä. Pienelänkäyntien lukumäärä on jatkanut nousuaan.

TUNNUSLUVUT	TP 2022 (PPKY Kallion toimintana)	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Ympäristöterveyshuolto				
Eläinlääkinnän suoritteet		5 407	5 466	5 450
- suurelääkäynnit	2881	2 783	2 700	2 601
- pienelääkäynnit	2203	2 260	2 426	2 555
- praktikoiden th-käynnit ja viran- omaistehtävät	260	260	240	196
- valvontaeläinlääkäri, elsu, eläin- tauti, sivutuote	50	104	100	98
Terveysvalvonta, suunnitelman mukaiset tarkastukset		138	355	200
- elintarvikelaki	86	72	169	96
- alkutuotannon valvonta	42	0	35	0
- Tupakka	4	19	12	11
- Nikotiini	2	13	12	5
- Terveystensuojelulaki	73	34	127	88
Henkilöstö		13,5	14	14

	TP 2023	Alkuperäi- nen TA 2024	Muutettu TA 2024	TP 2024	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma- %
80 Ympäristöterv.huolto						
Toimintatuotot	929 127	1 044 978	1 044 978	970 768	74 210	92,9 %
Toimintakulut	-1 367 948	-1 482 346	-1 482 346	-1 432 749	-49 597	96,7 %
TOIMINTAKATE	-438 821	-437 368	-437 368	-461 981	24 613	105,6 %

Vastuutoimielin:	90	JÄTELAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Jätelautakunnan esittelijä	

Sitovuustaso:	Jätelautakunta
---------------	----------------

PALVELUAJATUS

Jokilaaksojen jätelautakunta (myöhemmin jätelautakunta) on jätelain edellyttämä ja kuntalain mukainen yhteinen lautakunta kuntien omistaman, jätehuollon palvelutehtävästä huolehtivan jätehuoltoyhtiö Vestia Oy:n toimialueella.

Jätelautakunta vastaa ja päättää toimialueellaan kunnalle kuuluvista jätehuollon viranomaistehtävistä siten kuin jätelaissa on säädetty.

Viranomaistoiminnan lähtökohtana on asiakaskohtainen, helposti tavoitettava, tasapuolinen ja oikeudenmukainen sekä myös riippumaton palvelutuotanto.

KATSAUS VUODEN 2024 TOIMINTAAN

Jätelautakunnan toiminnan keskeisiä tehtäviä vuonna 2024 olivat:

- jätehuollon liittymisvelvoitteen seuranta
- jätteenkuljetuksen ulkopuolella olevien kiinteistöjen kartoittaminen ja kehottaminen kuljetukseen liittymiseksi
- jätelain uudistuksen täytäntöönpanoon liittyvät toimet ja etenemisen seuranta
- jätehuoltomääräysten soveltaminen ja niiden noudattamisen seuranta
- kompostointi-ilmoitusten kerääminen, kompostirekisterin ylläpito sekä Ylivieskan keskus-taajaman biojätteen lajitteluvuorituksen noudattamisen seuranta
- asumisessa syntyvien lietteiden kuljetusjärjestelmän nykytilaselvityksen loppuunsaattaminen ja siitä tiedottaminen, asian valmistelu päätöksentekoa varten
- sako- ja umpikaivolietteiden kuljetustietojen kokoaminen
- jätemaksutaksan tarkistaminen ja päivittäminen

Lisäksi keskeinen osa jätelautakunnan toimintaa olivat jätetaksan liittyvät tehtävät, kuten maksuunpano- ja perintäluetteloiden hyväksyminen sekä maksumuistutusten käsitteleminen ja maksujen kohtuullistamis-päätökset. Jätelautakunnan alaisia työntekijöitä työllisti myös poikkeamisratkaisut jätehuoltomääräyksistä sekä jätteen kuljetusrekisterin ylläpitotehtävät.

Jätelautakunnan alaisen henkilökunnan määrä oli alkuvuodesta 2024 kaksi ja loppuvuodesta 2024 kolme kun määräaikainen jätehuoltosihteeri Johanna Savolainen aloitti toimessa. Jätelautakunnan varsinainen toimistosihteeri Elina Myllyoja toimi jätehuoltosuunnittelijan sijaisena ja jätehuoltosuunnittelija Anu Linnala toimi varsinaisen esittelijän viransijaisena.

Jätelautakunta kokoontui kertomusvuonna viisi kertaa ja käsitteli 38 asiaa. Jätelautakunnan puheenjohtaja tulee aina isäntäkunta Ylivieskasta, vuonna 2024 puheenjohtajana toimi Tarmo Hirvelä. Varapuheenjohtaja valitaan vuosittain kuntien aakkosjärjestyksen mukaisesti. Vuonna 2024 varapuheenjohtajana toimi Annu Pärkkä Sievistä.

Vestia Oy:n toimitusjohtaja Olavi Soinio vieraili toimintavuoden aikana neljässä lautakunnan kokouksessa kertomassa ajankohtaisista asioista jäteyhtiön näkökulmasta.

Afry Finland Oy:n laatima asumisessa syntyvien jätevesilietteiden kuljetusjärjestelmän nykytilaselvitys valmistui alkuvuodesta. Selvityksen laatimiseen osallistunut Afry Finland Oy:n projektipäällikkö Timo Lehto kävi helmikuussa lautakunnan kokouksessa esittelemässä selvitystyötä ja vastaamassa sitä koskeviin kysymyksiin.

Maaliskuussa järjestettiin erillinen asiantuntijaluentotilaisuus asumisessa syntyvien lietteiden kuljetusjärjestelmistä. Asiantuntijoina kuultiin Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen ympäristönsuojeluyksikön ylitarkastaja Tarja Anttilaa sekä Kuntaliiton erityisasiantuntija Tuulia Innalaa. Samasta aiheesta jatkettiin toukokuussa, kun ennen varsinaista kokousta kuultiin Lakeuden jätelautakunnan jätehuoltopäällikkö Jenni Laitilan esitys asumislietteiden kuljetuksista viranomaisnäkökulmasta.

Biojätteen lajitteluvuote astui voimaan jätelautakunnan hyväksymällä keskustaajamarajauksen mukaisella alueella Ylivieskassa 1.7.2024. Loppuvuodesta aloitettiin veloitteen noudattamisen seuranta. Vuoden viimeisessä kokouksessaan jätelautakunta hyväksyi 12.12.2024 vuoden 2025 alusta noudatettavan jätemaksutaksan. Taksan muutokset koskivat erityisesti kuljetuskustannuksia ja perusmaksuja.

Vuoden 2024 aikana jätehuoltoviranomaisessa tehtiin 183 (+15 kpl) päätöstä jätemaksumuistutuksista, näistä 172 (+21 kpl) oli perusmaksun muuttamisia vapaa-ajan asunnon perusmaksuksi. Päätöksiä kiinteistön käyttökelvottomuudesta tehtiin 30 (+2 kpl). Jätehuoltomääräyksistä poikkeamispäätöksiä tehtiin 161 (+60 kpl), joista tyhjennysvälin pidennyspäätöksiä oli 139 (+42 kpl). Jätemaksujen maksuunpanopäätöksiä tehtiin 116 (-3 kpl) ja päätöksiä maksujen siirrosta perintään 23 (-8 kpl).

Jätelautakunnan esittelijä ja jätehuoltosuunnittelija olivat mukana Ylivieskassa järjestettävillä Kotona-messuilla 23.–24.3. Ylivieskan kaupungin osastolla. Samoilla messuilla he pitivät esityksen jätelautakunnan toiminnasta ja erityisesti Ylivieskassa alkaneesta biojätteen lajitteluvuoteesta. Biojätteen lajitteluvuoteesta käytiin kertomassa myös Ylivieskan kaupunginkirjastossa huhtikuussa sekä Ylivieskan K-Rauta Rautapohjassa toukokuussa. Toukokuussa Ylivieskan kaupungintalolla vietettiin avointen ovien päivää, jossa jätelautakunnan esittelijä oli kertomassa jätelautakunnan toiminnasta ja biojätteen erilliskeräysveloitteesta.

TUNNUSLUVUT

Tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Henkilöstö (htv)	3	3	3	3

TALOUS

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	Muutettu TA 2024	TP 2024	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
264 Jätelautakunta						
Toimintatuotot	192 900	242 446	242 446	212 461	29 985	87,6 %
Toimintakulut	-192 900	-242 446	-242 446	-212 461	-29 985	87,6 %
Toimintakate	0	0	0	0	0	0,0 %

3.1 TYTÄRYHTIÖT

Valtuusto asetti talousarviossa tytäryhteisölle toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka johdettiin kaupunkistrategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta. Konsernijohto neuvotteli tytäryhteisön kanssa asetettavista tavoitteista ennen niiden lopullista hyväksymistä. Yhteistyön tuloksena asetetuilla tavoitteilla pyrittiin varmistamaan, että tytäryhteisön toiminta on kaupunkikonsernin kokonaisedun mukaista. Konsernijohto pyrki tukemaan asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Alla on esitetty yhtiöihin kohdistuneiden tavoitteiden toteutuminen ja tunnusluvut.

YLIVIESKAN VUOKRA-ASUNNOT OY

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Ylivieskan Vuokra-asunnot Oy on kaupungin 100 %:sti omistama yhtiö, joka perustettiin vuonna 1989 Ylivieskan kaupungin vuokra-asuntojen hallinnointia varten. Yhtiö vuokraa ja hallinnoi vuokra-asuntoja Ylivieskan alueella.

Toimintaympäristön muutokset

Vuokra-asuntoja on hyvin tarjolla paikkakunnalla, joka vaikeuttaa käyttöasteen nostoa. Isompien, uudehkojen kolmioiden ja sitä suurempien osalta kysyntää on tarjontaa enemmän. Vuokra-asunnot Oy rakennuttaakin Taanilan koulun viereen, Saimankadulle perheasuntoja, jotka valmistuvat vuoden 2025 aikana. Rakentamiseen otettiin kaupungilta lainaa.

Tavoite	Tavoite 2024	TP 2024
Vuokra-asuntojen käyttöaste vähintään	90 %	Ei toteut. 87,3 %
Toiminnan omarahoitus-osuus vähintään	100 %	100 %
Yhtiö rakennuttaa, omistaa ja ylläpitää kaupungin vuokra-asuntokantaa sekä	Tavoite toteutuu	Tavoite toteutui. Asuntokantaa on kehitetty ja sopeutettu sekä

vuokraa niitä. Toiminnassaan yhtiö noudattaa sosiaalisen asuntotuotannon periaatteita ja pyrkii maltilliseen, kuitenkin pitkän aikavälin kannattavuuden takaavaan hinnoitteluun. Yhtiö kehittää paikkakunnan vuokra-asuntotarjontaa vastaamaan eri asukasryhmien tarpeita.		purkamalla, että uudisrakentamalla. Saimankadun rivitalot valmistuvat elokuussa 2025. Sosiaalisen asuttamisen periaatteet on huomioitu ja pyritty hillitsemään segregatiota. Eri asukasryhmien tarpeet huomioitu mm. helpottamalla ikäihmisten ja liikuntaesteisten asumista
Käyttökate- % on vähintään	30 %	Ei toteutunut, 20,6 %
Omavaraisuusaste	40 %	Toteutui, 60,4 %

Tunnusluvut	2022	2023	2024
Henkilöstön määrä	6	6	8
Liikevaihto, t€	3 131	3 096	3 202
Tilikauden tulos, t€	-1	61	190
Taseen loppusumma, t€	11 204	10.722	11.458

YLIVIESKAN TOIMITILAT YTEK OY

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Ylivieskan Toimitilat YTEK Oy on kaupungin 100 %:sti omistama yhtiö, joka on perustettu 1998. Yhtiö omistaa ja hallinnoi kahta yritysikiinteistöä Vierimaantiellä.

Toimintaympäristön muutokset

Yhtiö on neuvotellut yritystilojen rakentamisesta lunastussopimusperiaatteella (yrityksellä oikeus lunastaa tila 10 vuoden kuluessa). Yhtiön nimi muuttui kesällä 2024 Ylivieskan Teknologia kylä YTEK Oy:stä Ylivieskan Toimitilat YTEK Oy:ksi. Yhtiön Smarthousen ja Orion toimistotilojen vuokrausaste on pysynyt hyvänä. Suurimmat

vuokralaiset ovat Pohjois-Pohjanmaan Hyvinvointialue Pohde ja Ylivieskan kaupunki.

Tavoite	Tavoite 2024	TP 2024
Yhtiö rakennuttaa yritystiloja taloudellisesti kestäväällä tavalla	Kyllä	Neuvottelut meneillään
Käyttökate-% on vähintään	40 %	Totetui, 46,5 %
Omavaraisuusaste	30 %	Toteutui 94,8 %

Tunnusluvut	2022	2023	2024
Liikevaihto, t€	673	666	614
Tilikauden tulos, t€	133	143	142
Taseen loppusumma, t€	2 273	2 139	2 229

VIESKAN TEOLLISUUSTALO OY

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Vieskan Teollisuustalo Oy on kaupungin 62,54 %:sti omistama yhtiö, joka on perustettu 1971. Yhtiö omistaa ja hallinnoi teollisuuskiinteistöä osoitteessa Joutsentie 11.

Toimintaympäristön muutokset

Ei muutoksia.

Tavoite	Tavoite 2024	TP 2024
Yhtiön hallinnassa olevat tilat pidetään hyvässä kunnossa	Kyllä	Kyllä
Käyttökate-% on vähintään	10 %	Tot. 12,4 %
Omavaraisuusaste	40 %	Tot. 72,7 %

Tunnusluvut	2022	2023	2024
Liikevaihto, t€	97	107	124
Tilikauden tulos, t€	-7	-25	-5
Taseen loppusumma, t€	227	201	189

YLIVIESKAN TEOLLISUUSKIINTEISTÖT OY

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Ylivieskan Teollisuuskiinteistöt Oy on kaupungin 100 %:sti omistama yhtiö, joka on perustettu 1998. Yhtiö omistaa ja hallinnoi Ylivieskan kaupungille vuokrattua keskuskeittiörakennusta. Kaupunki alivuokraa keittiötä edelleen PPE-Köökki Oy:lle.

Toimintaympäristön muutokset

Ei muutoksia. Vuokrasopimusta indeksi- ja korkotarkistetaan kerran vuodessa.

Tavoite	Tavoite 2024	TP 2024
Yhtiön hallinnassa olevat tilat pidetään hyvässä kunnossa	Kyllä	Kyllä
Käyttökate-% on vähintään	40 %	Toteutui 94 %
Omavaraisuusaste	20 %	Ei tot., 5 %

Tunnusluvut	2022	2023	2024
Liikevaihto, t€	175	197	262
Tilikauden tulos, t€	2	-30	8
Taseen loppusumma, t€	3074	2 968	2 695

ASUNTO OY RAUDASSATO

Asunto Oy Raudassato on kaupungin 100 %:sti omistama kahden rivitalon yhtiö. Ryhmäperhepäiväkotia toimii yhtiön tiloissa.

Toimintaympäristön muutokset

Yhtiön käyttöaste on pysynyt hyvänä.

Tavoite	Tavoite 2024	TP 2024
Yhtiön hallinnassa olevat tilat pidetään hyvässä kunnossa	Kyllä	Kyllä

Tunnusluvut	2022	2023	2024
Liikevaihto, t€	43	51	51
Tilikauden tulos, t€	0	0	0
Taseen loppusumma, t€	243	236	223

4. Tuloslaskelman, rahoitus- ja investointiosan toteutuminen

4.1 Tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu

Tuloslaskelmaosan tulot ja menot sisältävät myös sisäiset tulot ja menot.

	TA 2024	Muutokset 2024	TA-Muutettu 2024	TOT 12 2024	Ali/yli (ta-m/tot)	Toteuma-%
Myyntituotot	6 080 911	56 261	6 137 172	6 145 014	-7 842	100,1 %
Maksutuotot	1 423 300	-700	1 422 600	1 894 400	-471 800	133,2 %
Tuet ja avustukset	1 468 232	-6 692	1 461 540	1 844 835	-383 295	126,2 %
Muut toimintatuotot	16 290 921	2 661	16 293 582	18 022 700	-1 729 117	110,6 %
TOIMINTATUOTOT	25 263 364	51 530	25 314 894	27 906 949	-2 592 054	110,2 %
Valmistus omaan käyttöön	150 000	0	150 000	118 838	31 163	79,2 %
Valmistus omaan käyttöön	150 000	0	150 000	118 838	31 163	79,2 %
Henkilöstökulut	-35 880 894	21 691	-35 859 203	-35 253 365	-605 838	98,3 %
Palvelujen ostot	-15 115 325	-62 608	-15 177 933	-15 042 085	-135 848	99,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 098 945	-16 200	-5 115 145	-4 037 438	-1 077 707	78,9 %
Avustukset	-5 299 900	85 470	-5 214 430	-5 290 607	76 177	101,5 %
Muut toimintakulut	-13 319 456	-88 270	-13 407 726	-14 413 771	1 006 045	107,5 %
TOIMINTAKULUT	-74 714 520	-59 917	-74 774 437	-74 037 265	-737 171	99,0 %
TOIMINTAKATE	-49 301 156	-8 386	-49 309 542	-46 011 479	-3 298 063	93,3 %
Verotulot	40 060 000	50 000	40 110 000	40 386 006	-276 006	100,7 %
Valtionosuudet	17 090 000	105 000	17 195 000	17 212 160	-17 160	100,1 %
Korkotuotot	109 000	0	109 000	1 428 716	-1 319 716	1 310,7 %
Muut rahoitustuotot	274 775	0	274 775	269 342	5 433	98,0 %
Korkokulut	-1 622 000	0	-1 622 000	-2 781 209	1 159 209	171,5 %
Muut rahoituskulut	-146 875	0	-146 875	-145 129	-1 746	98,8 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 385 100	0	-1 385 100	-1 228 279	-156 821	88,7 %
VUOSIKATE	6 463 744	146 614	6 610 358	10 358 407	-3 748 050	156,7 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 006 981	0	-7 006 981	-9 497 745	2 490 764	135,5 %
Arvonalentumiset	0	0	0	-189 523	189 523	0,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-7 006 981	0	-7 006 981	-9 687 268	2 680 287	138,3 %
TILIKAUDEN TULOS	-543 237	146 614	-396 623	671 140	-1 067 763	-169,2 %
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-543 237	146 614	-396 623	671 140	-1 067 763	-169,2 %

Veroprosentit

Verovuosi	Tulovero- prosentti	Yleinen kiin- teistövero%	Vakituisten asuin- rak. kiinteistö- vero%	Muun asuinra- kennuksen kiin- teistövero%
2011	21,00	1,00	0,55	1,10
2012	21,00	1,00	0,55	1,10
2013	21,50	1,05	0,60	1,10
2014	21,50	1,10	0,65	1,15
2015	21,50	1,30	0,70	1,15
2016	21,50	1,30	0,70	1,15
2017	21,50	1,30	0,70	1,15
2018	21,50	1,30	0,70	1,15
2019	22,00	1,30	0,70	1,15
2020	22,00	1,30	0,70	1,15
2021	23,00	1,30	0,70	1,15
2022	23,00	1,30	0,70	1,15
2023	10,36	1,30	0,70	1,15
2024	10,30	1,30	0,70	1,15

Verovuosi	Tuloveroprosentti	Kunnallisveron vero- tettava tulo, 1000 €	Muutos %
2011	21,00	186 749	4,72
2012	21,00	193 362	3,54
2013	21,50	202 802	4,88
2014	21,50	209 033	3,07
2015	21,50	212 342	1,58
2016	21,50	212 195	-0,1
2017	21,50	210 511	-0,8
2018	21,50	213 440	2,1
2019	22,00	219 799	3,0
2020	22,00	225 118	2,4
2021	23,00	236 780	4,3
2022	23,00	248 246	5,1
2023	10,36	276 222	13,5
2024	10,30	289 910	5,0

Valtionosuuksien erittely

Valtionosuudet	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma 2024	Poikkeama euroa
Peruspalvelujen valtionosuus	7 912 000	28 000	7 940 000	7 940 713	713
Verotuloihin perustuva tasaus	6 527 000	0	6 527 000	6 526 933	-67
Opetus- ja kultt.t. muut valtionosuudet	183 000	112 000	295 000	311 104	16 104
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0	0	0	0	0
Verotulomenetysten kompensatiot	2 468 000	-35 000	2 433 000	2 433 410	410
Yhteensä	17 090 000	105 000	17 195 000	17 212 160	17 160

Verorahoituksen kehitys

(Verotulot ja valtionosuudet yhteensä)

Vuosi	Verotulot	Muutos %	Valtionosuus	Muutos %	Yhteensä	Muutos %
2011	45,9	6,5 %	26,7	5,1 %	72,6	6,0
2012	46	0,3 %	27,9	4,4 %	73,9	1,8
2013	49,9	8,6 %	28,6	2,7 %	78,5	6,4
2014	51,3	2,8 %	29,2	2,0 %	80,5	2,5
2015	53,3	3,9 %	30,9	5,7 %	84,2	4,6
2016	54	1,2 %	34	10,4 %	88,1	4,6
2017	54,6	1,0 %	35,3	3,8 %	89,9	2,0
2018	53,7	-1,6 %	35,9	1,7 %	89,6	-0,3
2019	55,0	2,5 %	38,0	5,5 %	93,0	3,8
2020	57,5	4,5 %	47,5	25,0 %	105,0	12,9
2021	62,8	9,2 %	46,0	-3,1 %	108,7	3,5
2022	66,6	6,0 %	48,1	5,0 %	114,6	5,6
2023	39,5	-40,7 %	18,8	-60,8 %	58,6	-48,9
2024	40,4	1,5 %	17,2	-8,8 %	57,6	-1,7 %

4.2 Investointiosan toteutumisvertailu

	TA 2024	TA-MUUTOS 2024	TA YHTEENSÄ 2024	TOT. 12-2024	Ero talousarvioon	Tot-%
830H Maa- ja vesialueet						
Menot	-300 000	0	-300 000	-393 085	-93 085	131,0 %
Tulot	800 000	0	800 000	249 472	-550 528	31,2 %
Netto	500 000	0	500 000	-143 613	-643 613	-28,7 %
835H Osakkeet ja osuudet						
Menot	-50 000	0	-50 000	0	50 000	0,0 %
Netto	-50 000	0	-50 000	0	50 000	0,0 %
840H Irtain						
Menot	-100 000	0	-100 000	-46 314	53 686	46,3 %
Netto	-100 000	0	-100 000	-46 314	53 686	46,3 %
860H Muut liikennealuehankkeet						
Menot	-800 000	-225 000	-1 025 000	-882 001	142 999	86,0 %
Tulot	0	0	0	87 401	87 401	0,0 %
Netto	-800 000	-225 000	-1 025 000	-794 600	230 400	77,5 %
862H Junnikankankaan liikennejärjestelyt						
Menot	-1 100 000	0	-1 100 000	-556 903	543 097	50,6 %
Netto	-1 100 000	0	-1 100 000	-556 903	543 097	50,6 %
863H Kiviojan alikulun kunnallistekn.						
Menot	-2 500 000	2 400 000	-100 000	-6 303	93 697	6,3 %
Netto	-2 500 000	2 400 000	-100 000	-6 303	93 697	6,3 %
866H Taanilan liikealue						
Menot	-50 000	0	-50 000	-48 775	1 225	97,5 %
Netto	-50 000	0	-50 000	-48 775	1 225	97,5 %
901H Kaupunkipuro						
Menot	0	0	0	-106 379	-106 379	0,0 %
Netto	0	0	0	-106 379	-106 379	0,0 %
910H Viemärilaitos						
Menot	-200 000	0	-200 000	-175 349	24 651	87,7 %
Netto	-200 000	0	-200 000	-175 349	24 651	87,7 %

	TA 2024	TA-MUUTOS 2024	TA YHTEENSÄ 2024	TOT. 12-2024	Ero talousarvioon	Tot-%
880 Muut talonrakennushankkeet						
Menot	-500 000	0	-500 000	-293 197	206 803	58,6 %
Netto	-500 000	0	-500 000	-293 197	206 803	58,6 %
881H Vähäkankaan koulu						
Menot	-2 400 000	0	-2 400 000	-2 479 258	-79 258	103,3 %
Tulot	0	0	0	188 400	188 400	0,0 %
Netto	-2 400 000	0	-2 400 000	-2 290 858	109 142	95,5 %
882H Liikuntakeskus						
Menot	-90 000	0	-90 000	-7 350	82 650	8,2 %
Netto	-90 000	0	-90 000	-7 350	82 650	8,2 %
287 Keilahalli						
Menot	-40 000	0	-40 000	2 814	42 814	-7,0 %
Netto	-40 000	0	-40 000	2 814	42 814	-7,0 %
YHTEENSÄ						
Menot yhteensä	-8 130 000	2 175 000	-5 955 000	-4 885 721	1 069 279	82,0 %
Tulot yhteensä	800 000	0	800 000	525 273	-274 727	65,7 %
NETTO YHTEENSÄ	-7 330 000	2 175 000	-5 155 000	-4 360 448	794 552	84,6 %

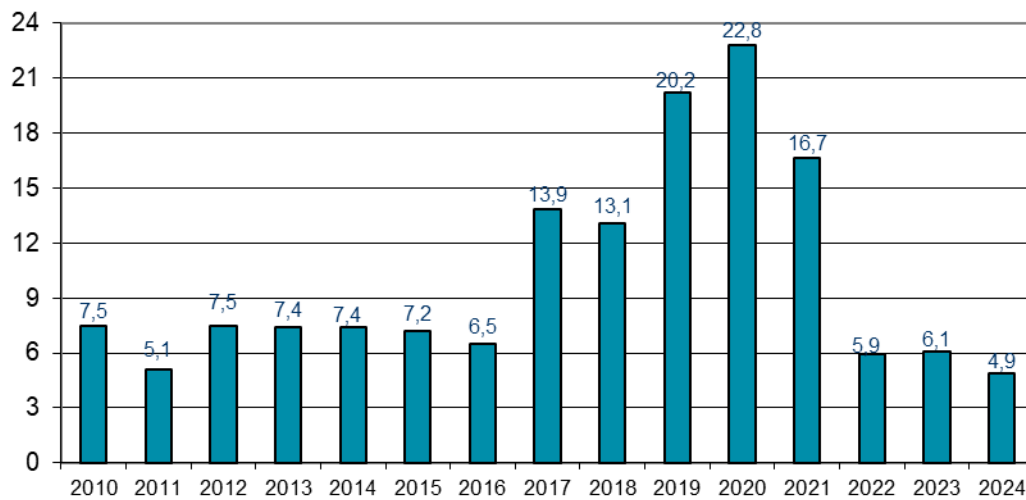
Investointiosan maa- ja vesialueiden osalta ylitys oli 643.612 euroa. Käytännössä maanmyyntiä toteutui euromääräisesti talousarviota vähemmän, mutta kuitenkin tästä maanmyynnistä saadut myyntivoitot (395.000 euroa) toteutuivat talousarviota (300.000 euroa) suurempana.

Vuoden 2024 suurin talonrakennusinvestointi oli syyslukukaudeksi 2024 valmistunut uusi Vähäkankaan koulu 2,549 milj.euroa. Koulun yhteydessä olevan liikuntasalin rakentamiseen saatiin OKM:n avustusta. Koulun kustannukset vuosilta 2022-2025 olivat yhteensä 4,87 miljoonaa euroa. Keilahallin vesivahinkokorjauksiin saatiin vakuutuskorvausta, joka kattoi kustannukset. Muissa talonrakennushankkeissa korjattiin Akustiikan tekniikkaa ja aulatiloja sekä rakennettiin Kasarmialueen kioski.

Kunnallistekniikan osalta suurin hanke oli Junnikankankaan yritysalueen rakentaminen, n.0,55 milj.euroa ja muut liikennealuehankkeissa mm. Salmiperän asemakaava-alueen kunnallistekniset työt sekä Savarin ja Toivonpuiston alueen työt sekä Ratavartijankadun pysäköintialueen työt. Puistojen osalta (osa Muut liikennealueet määrärahaa) käynnistettiin Hamarin kaupunkipuron rakentaminen ja liikunta-alueissa tenniskentän saneeraus. Tulona näkyy Hakalahden hidas kadun rakentamiseen saatu avustus. Kiviojan alikulun kunnallistekniikka ei käynnistynyt, koska rata-alitus kilpailutettiin uudelleen ja työt käynnistyvät vasta vuonna 2025.

Nettoinvestoinnit olivat 4,36 miljoonaa euroa ja bruttoinvestoinnit 4,89 miljoonaa euroa.

Investointimenot (brutto)=, milj. euroa

4.3 Rahoitusosan toteutumisvertailu

Toimintakertomuksessa esitetään toteutumisvertailu talousarvion rahoitusosasta.

Talousarvion rahoitusosan toteutumisvertailu

	TA-alku- päivä 2024	TA-muu- tokset vuo- den aikana 2024	TA-muu- tettu 2024	TP 2024	Poikkeama (ta-muu- tettu/ tp)
Toiminta					
Vuosikate	6 463 744	146 614	6 610 358	10 358 389	3 748 032
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-300 000	0	-300 000	-395 073	-95 073
Toiminnan rahavirta	6 163 744	146 614	6 310 358	9 855 361	3 545 003
Investoinnit					
Investointimenot	-8 130 000	2 175 000	-5 955 000	-4 885 721	1 069 279
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	275 801	275 801
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuotot	800 000	0	800 000	644 545	-155 455
Investointien rahavirta	-7 330 000	2 175 000	-5 155 000	-3 965 375	1 189 625
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-1 166 256	2 321 614	1 155 358	5 997 941	4 842 583
Rahoitus					
Antolainasaamisten lisäys (-)	0	-3 000 000	-3 000 000	-1 000 000	-2 000 000
Antolainasaamisten vähennys (+)	74 350	0	74 350	74 352	2
Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+)	16 000 000	3 000 000	19 000 000	36 000 000	17 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys (-)	-15 000 000	-2 330 000	-17 330 000	-18 200 000	3 200 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos (+/-)	91 906	0	91 906	-18 499 407	-18 591 313
Lainakannan muutokset	1 091 906	670 000	1 761 906	-699 407	1 062 499
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0	982 840	982 840
Rahoituksen rahavirta	1 166 256	670 000	-1 163 744	-2 607 894	- 1 444 150
RAHAVAROJEN MUUTOS	0	0	0	3 390 047	3 390 047
Lainakannan muutos	1 091 906	670 000	1 761 906	-699 407	1 062 499

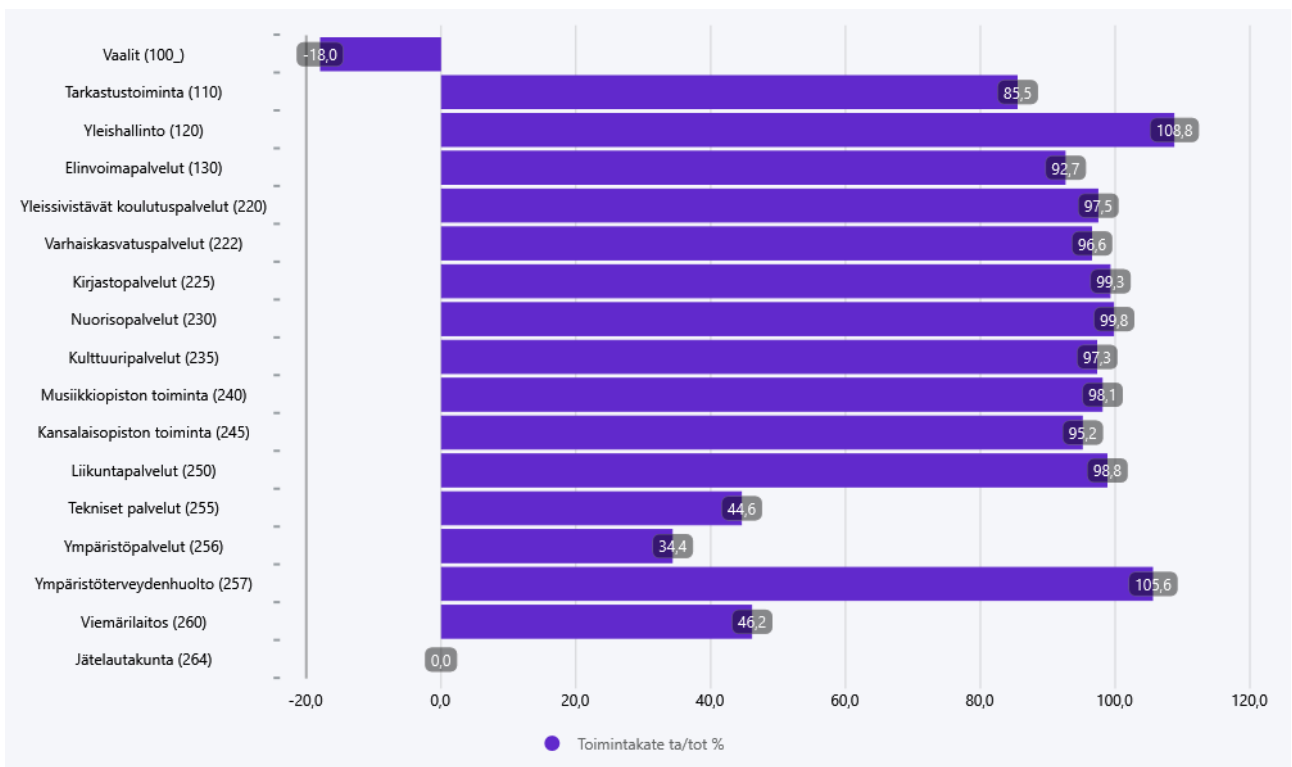
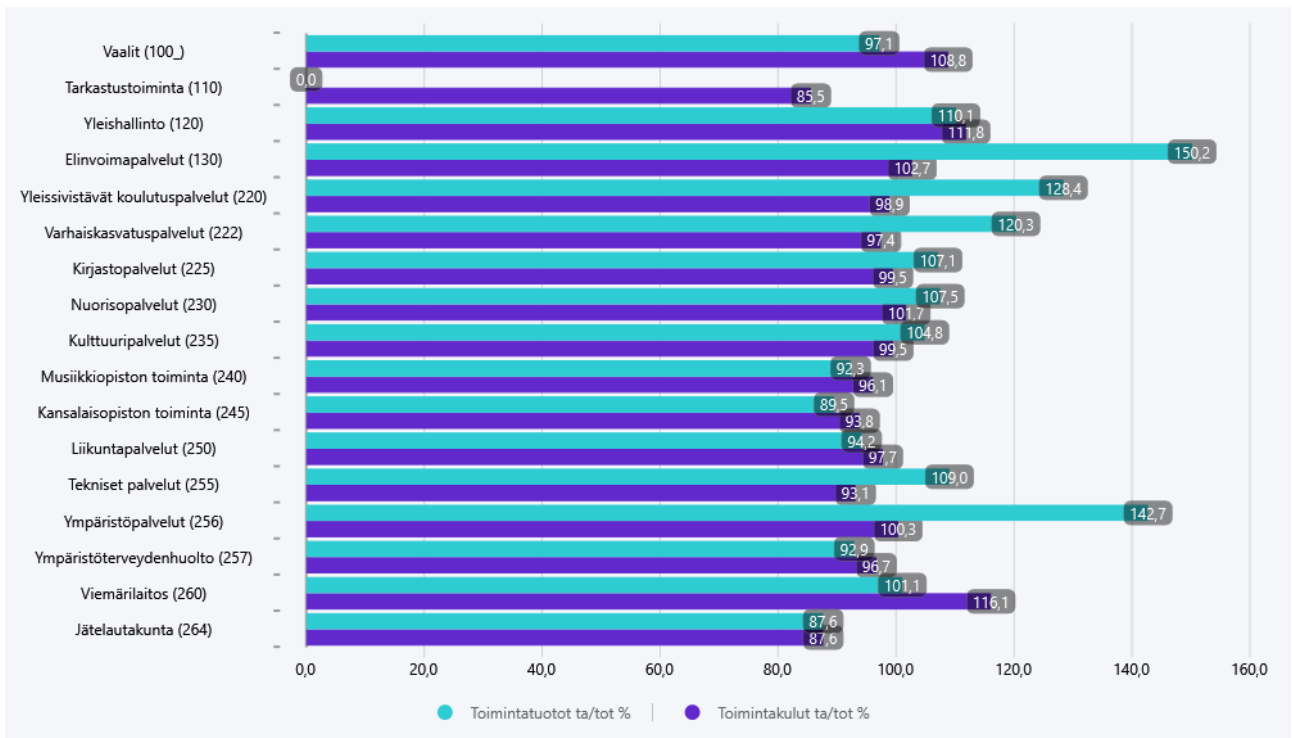
Lainanottoa koskevat muutokset: Valtuusto 7.10.2024: lainanotto vähenee 2.330.000 €, valtuusto 15.4.2024: lainanottoa lisätään enintään 3.000.000 €.

4.4 Yhteenveto valtuuston hyväksymien sitovien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Yhteenveto valtuuston hyväksymien sitovien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta käyttötaloudessa :

Sitovuustaso (toimintakate)	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA-Muu- tettu 2024	TP 2024	Ali/yli (TA-m/TOT)	To- teuma-%
Vaalit	-13 579	7 867	7 867	-1 412	9 279	-18,0 %
Tarkastustoiminta	-53 472	-61 119	-61 119	-52 280	-8 839	85,5 %
Yleishallinto	5 101 634	4 707 849	4 707 849	5 121 648	-413 799	108,8 %
Elinvoimapaalvelut	-2 120 034	-2 509 702	-2 509 702	-2 325 329	-184 373	92,7 %
Jokilaaksojen pelastuslaitos	-18 103	-7 500	-7 500	-16 346	8 846	217,9 %
Yleissivistävät koulutuspalvelut	-28 523 880	-28 764 551	-29 306 531	-28 573 657	-732 874	97,5 %
Varhaiskasvatuspalvelut	-12 865 253	-13 639 469	-13 102 453	-12 653 552	-448 902	96,6 %
Nuorisopalvelut	-514 254	-564 097	-564 097	-563 223	-874	99,8 %
Kirjastopalvelut	-842 643	-879 982	-879 982	-873 907	-6 075	99,3 %
Kulttuuripalvelut	-783 453	-783 545	-783 545	-762 674	-20 871	97,3 %
Musiikkiopisto	-996 290	-1 035 809	-1 035 809	-1 016 488	-19 321	98,1 %
Kansalaisopisto	-732 294	-780 095	-780 095	-742 611	-37 484	95,2 %
Liikuntapalvelut	-2 228 304	-2 218 522	-2 327 922	-2 301 114	-26 808	98,8 %
Tekniset palvelut	-2 550 782	-2 769 738	-2 663 760	-1 188 385	-1 475 375	44,6 %
Viemärilaitos	51 316	480 413	480 413	221 733	258 681	46,2 %
Ympäristöpalvelut	-392 647	-345 788	-345 788	-118 852	-226 936	34,4 %
Ympäristöterveydenhuolto	-438 821	-437 368	-437 368	-461 981	24 613	105,6 %
Jätelautakunta	0	0	0	0	0	100 %

Tulolaskelman osa	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	TA-Muu- tettu 2024	TP 2024	Ali/yli (TA-m/TOT)	To- teuma-%
Verotulot	39 770 164	40 060 000	40 110 000	40 386 006	-276 006	100,7 %
Valtionosuudet	18 847 362	17 090 000	17 195 000	17 212 160	-17 160	100,1 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 840 809	-1 385 100	-1 385 100	-1 228 279	-156 821	88,7 %

Investointiosa

Investointiosan sitovat määrärahat (netto).

	TA 2024	TA-MUUTOS 2024	TA YHTEENSÄ 2024	TOT. 12-2024	Ero talousarvioon	Tot-%
830H Maa- ja vesialueet						
Menot	-300 000	0	-300 000	-393 085	-93 085	131,0 %
Tulot	800 000	0	800 000	249 472	-550 528	31,2 %
Netto	500 000	0	500 000	-143 613	-643 613	-28,7 %
835H Osakkeet ja osuudet						
Menot	-50 000	0	-50 000	0	50 000	0,0 %
Netto	-50 000	0	-50 000	0	50 000	0,0 %
840H Irtain						
Menot	-100 000	0	-100 000	-46 314	53 686	46,3 %
Netto	-100 000	0	-100 000	-46 314	53 686	46,3 %
860H Muut liikennealuehankkeet						
Menot	-800 000	-225 000	-1 025 000	-882 001	142 999	86,0 %
Tulot	0	0	0	87 401	87 401	0,0 %
Netto	-800 000	-225 000	-1 025 000	-794 600	230 400	77,5 %
862H Junnikankankaan liikennejärjestelyt						
Menot	-1 100 000	0	-1 100 000	-556 903	543 097	50,6 %
Netto	-1 100 000	0	-1 100 000	-556 903	543 097	50,6 %
863H Kiviojan alikulun kunnallistekn.						
Menot	-2 500 000	2 400 000	-100 000	-6 303	93 697	6,3 %
Netto	-2 500 000	2 400 000	-100 000	-6 303	93 697	6,3 %
866H Taanilan liikealue						
Menot	-50 000	0	-50 000	-48 775	1 225	97,5 %
Netto	-50 000	0	-50 000	-48 775	1 225	97,5 %
901H Kaupunkipuro						
Menot	0	0	0	-106 379	-106 379	0,0 %
Netto	0	0	0	-106 379	-106 379	0,0 %
910H Viemärlaitos						
Menot	-200 000	0	-200 000	-175 349	24 651	87,7 %
Netto	-200 000	0	-200 000	-175 349	24 651	87,7 %

	TA 2024	TA-MUUTOS 2024	TA YHTEENSÄ 2024	TOT. 12-2024	Ero talousarvioon	Tot-%
880 Muut talonrakennushankkeet						
Menot	-500 000	0	-500 000	-293 197	206 803	58,6 %
Netto	-500 000	0	-500 000	-293 197	206 803	58,6 %
881H Vähäkankaan koulu						
Menot	-2 400 000	0	-2 400 000	-2 479 258	-79 258	103,3 %
Tulot	0	0	0	188 400	188 400	0,0 %
Netto	-2 400 000	0	-2 400 000	-2 290 858	109 142	95,5 %
882H Liikuntakeskus						
Menot	-90 000	0	-90 000	-7 350	82 650	8,2 %
Netto	-90 000	0	-90 000	-7 350	82 650	8,2 %
287 Keilahalli						
Menot	-40 000	0	-40 000	2 814	42 814	-7,0 %
Netto	-40 000	0	-40 000	2 814	42 814	-7,0 %
YHTEENSÄ						
Menot yhteensä	-8 130 000	2 175 000	-5 955 000	-4 885 721	1 069 279	82,0 %
Tulot yhteensä	800 000	0	800 000	525 273	-274 727	65,7 %
NETTO YHTEENSÄ	-7 330 000	2 175 000	-5 155 000	-4 360 448	794 552	84,6 %

Rahoitusosa

Sitovuus saamisten bruttolisäys, lainakannan nettomuutos	Alkuperäinen TA 2024	TA-Muutettu 2024	TP 2024	Ali/yli (TA/TOT)
Antolainasaamisten lisäys	0	2 000 000	1 000 000	-1 000 000
Antolainasaamisten vähennys	74 350	74 350	74 352	2
Lainakannan muutos	1 091 906	-238 094	-699 407	-369 407
- (Lyhytaikaisten lainojen muutos)	91 906	91 906	-18 499 407	-18 407 501
- (Pitkäaikaisten lainojen muutos)	1 000 000	-330 000	17 800 000	-17 470 000

5. Tilinpäätöslaskelmat

YLIVIESKAN KAUPUNKI TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023	Muutos %
Toimintatuotot			
Myyntituotot	6 019 171,67	5 351 137,90	12,48
Maksutuotot	1 888 435,46	1 714 135,16	10,17
Tuet ja avustukset	1 844 834,86	1 568 502,28	17,62
Vuokratuotot	5 745 567,85	5 078 393,07	13,14
Muut toimintatuotot	705 402,71	429 044,96	64,41
Toimintatuotot	16 203 412,55	14 141 213,37	14,58
 Valmistus omaan käyttöön	 118 837,50	 150 603,75	
Toimintakulut			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-28 774 331,37	-28 413 019,75	1,27
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-5 764 456,99	-5 643 519,02	2,14
Muut henkilösivukulut	-284 464,29	-560 526,17	-49,25
Palvelujen ostot	-14 735 103,22	-14 722 384,90	0,09
Aineet ja tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-4 037 437,84	-4 501 230,13	-10,30
Avustukset	-5 290 606,52	-5 023 300,51	5,32
Vuokrakulut	-2 847 242,96	-2 810 517,05	
Muut toimintakulut	-600 085,89	-365 128,53	64,35
Toimintakulut	-62 333 729,08	-61 889 022,31	0,72
 TOIMINTAKATE	 -46 011 479,03	 -47 747 808,94	 -3,64
 Verotulot	 40 386 005,69	 39 770 163,58	 1,55
Valtionosuudet	17 212 160,00	18 847 362,30	-8,68
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	1 428 716,37	984 110,17	45,18
Muut rahoitustuotot	125 049,47	152 136,64	-17,80
Korkokulut	-2 781 209,01	-2 816 997,22	-1,27
Muut rahoituskulut	-853,98	-160 058,30	-99,47
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 228 297,15	-1 840 808,71	-33,27
 VUOSIKATE	 10 358 389,51	 9 028 908,23	 14,72
 Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 497 744,69	-7 033 274,71	35,04
Arvonalentumiset	-189 523,07	0,00	
 TILIKAUDEN TULOS	 671 121,75	 1 995 633,52	 -66,37
 Poistoeron lisäys- tai vähennys+	 0,00	 0,00	
 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	 671 121,75	 1 995 633,52	 -66,37

YLIVIESKAN KAUPUNKI RAHOITUSLASKELMA

	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023	Muutos %
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	10 358 389,49	9 028 908,23	14,72
Satunnaiset erät, netto	0,00	0,00	
Tulorahoituksen korjauserät	-395 072,86	-200 574,44	96,97
	<u>9 963 316,63</u>	<u>8 828 333,79</u>	12,86
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-4 885 721,14	-6 104 888,99	-19,97
Rahoitusosuudet investointimenoihin	275 801,00	406 643,01	-32,18
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	644 545,00	3 797 555,90	-83,03
	<u>-3 965 375,14</u>	<u>-1 900 690,08</u>	108,63
Toiminnan ja investointien rahavirta	5 997 941,49	6 927 643,71	-13,42
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	-1 000 000,00	0,00	
Antolainasaamisten vähennykset	74 352,00	224 352,00	-66,86
	<u>-925 648,00</u>	<u>224 352,00</u>	-512,59
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	36 000 000,00	45 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-18 200 000,00	-4 866 670,00	273,97
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-18 499 406,56	-44 500 593,44	-58,43
	<u>-699 406,56</u>	<u>-4 367 263,44</u>	-83,99
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00	
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	2 065,47	6 499,80	-68,22
Vaihto-omaisuuden muutos	11 484,67	-1 113,07	-1131,80
Saamisten muutos	1 220 813,40	1 628 898,64	-25,05
Korottomien velkojen muutos	-2 217 203,34	-5 243 480,24	-57,72
	<u>-982 839,80</u>	<u>-3 609 194,87</u>	-72,77
Rahoituksen rahavirta	-2 607 894,36	-7 752 106,31	-66,36
Rahavarojen muutos	3 390 047,13	-824 462,60	-511,18
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 31.12.	5 026 628,86	1 636 581,73	
Rahavarat 1.1.	1 636 581,73	2 461 044,33	
	<u>3 390 047,13</u>	<u>-824 462,60</u>	

YLIVIESKAN KAUPUNKI TASE

VASTAAVAA	31.12.2024	31.12.2023	Muutos-%
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet	3 557 397,28	3 712 668,61	-4,18
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	3 557 397,28	3 712 668,61	-4,18
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	18 375 185,10	18 231 571,99	0,79
Rakennukset	86 320 998,74	87 793 214,48	-1,68
Kiinteät rakenteet ja laitteet	17 808 341,86	18 590 626,79	-4,21
Koneet ja kalusto	214 493,74	278 110,59	-22,87
Muut aineelliset hyödykkeet	138 977,38	138 977,38	0,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 764 403,35	4 761 447,35	-62,94
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	124 622 400,17	129 793 948,58	-3,98
Sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	7 708 870,13	7 708 870,13	0,00
Muut lainasaamiset	3 102 592,00	2 176 944,00	42,52
Sijoitukset yhteensä	10 811 462,13	9 885 814,13	9,36
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			
Muut toimeksiantojen varat	84 500,74	111 921,91	
Toimeksiantojen varat yhteensä	84 500,74	111 921,91	
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet	23 596,25	35 080,92	-32,74
Vaihto-omaisuus yhteensä	23 596,25	35 080,92	-32,74
Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset			
Lainasaamiset	0,00	2 600,00	-100,00
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset	3 164 902,92	2 537 088,90	24,75
Muut saamiset	178 013,71	878 868,73	-79,75
Siirtosaamiset	1 368 625,13	2 513 797,53	-45,56
Saamiset yhteensä	4 711 541,76	5 932 355,16	-20,58
Rahat ja pankkisaamiset	5 026 628,86	1 636 581,73	207,14
VASTAAVAA YHTEENSÄ	148 837 527,19	151 108 371,04	-1,50

YLIVIESKAN KAUPUNKI TASE

VASTATTAVAA	31.12.2024	31.12.2023	Muutos-%
OMA PÄÄOMA			
Peruspääoma	19 876 607,30	19 876 607,30	0,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	3 859 857,65	1 864 224,13	107,05
Tilikauden yli-/alijäämä	671 121,75	1 995 633,52	-66,37
Oma pääoma yhteensä	24 407 586,70	23 736 464,95	2,83
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET			
Poistoero	0,00	0,00	
PAKOLLISET VARAUKSET			
Muut pakolliset varaukset	322 199,50	322 199,50	
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT			
Muut toimeksiantojen pääomat	109 668,88	135 024,58	-18,78
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	109 668,88	135 024,58	-18,78
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen			
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	81 000 000,00	66 600 000,00	21,62
Saadut ennakot	0,00	150,00	-100,00
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	2 382 215,88	2 270 461,93	4,92
Pitkäaikainen yhteensä	83 382 215,88	68 870 611,93	21,07
Lyhytaikainen			
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	21 600 000,00	18 699 406,56	15,51
Joukkovelkakirjalainat/kuntatodistustulolainat	11 000 000,00	29 000 000,00	-62,07
Saadut ennakot	0,00	22 481,31	-100,00
Ostovelat	2 064 739,82	2 825 216,00	-26,92
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	1 619 928,18	2 216 974,80	-26,93
Siirtovelat	4 331 188,23	5 279 991,41	-17,97
Lyhytaikainen yhteensä	40 615 856,23	58 044 070,08	-30,03
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	148 837 527,19	151 108 371,04	-1,50

KONSERNITULOSLASKELMA
KONSERNI KONSERNI
1.1.-31.12.2024 1.1.-31.12.2023

Toimintatuotot	38 151 228,34	29 915 809,86
Toimintakulut	-81 995 722,62	-81 071 713,73
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	63 021,96	42 408,41

Toimintakate	-43 781 472,32	-51 113 495,47
---------------------	-----------------------	-----------------------

Verotulot	40 147 217,75	39 519 773,92
Valtionosuudet	17 212 160,00	24 058 593,32
Rahoitustuotot ja -kulut:		
Korkotuotot	1 478 167,03	1 021 266,83
Muut rahoitustuotot	252 503,27	298 560,50
Korkokulut	-2 905 859,20	-2 931 438,71
Muut rahoituskulut	-147 249,78	-214 051,07

Vuosikate	12 255 466,75	10 639 209,33
------------------	----------------------	----------------------

Poistot ja arvonalentumiset:		
Poistot	-11 153 487,20	-8 457 581,27
Omistuksen eliminointi erot	0,00	0,00
Arvonalentumiset	-189 523,07	-196 000,00

Tilikauden tulos	912 456,48	1 985 628,06
-------------------------	-------------------	---------------------

Tilinpäätössiirrot	5 695,49	-269 935,66
Tilikauden verot	-48 171,36	-48 060,01
Laskennalliset verot	998,11	824,90
Vähemmistöosuudet	-452,33	-8 024,06

TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	870 526,39	1 660 433,22
----------------------------	-------------------	---------------------

**YLIVIESKAN KAUPUNGIN KONSERNIN
KONSERNIRAHOITUSLASKELMA**
1.1.-31.12.2024
1.1.-31.12.2023
Toiminnan rahavirta

Vuosikate	12 255 466,75	10 639 209,33
Tilikauden verot	-48 171,36	-48 060,01
Tulorahoituksen korjauserät	-560 240,47	-161 451,91
Toiminnan rahavirta yhteensä	<u>11 647 054,92</u>	<u>10 429 697,41</u>

Investointien rahavirta

Investointimenot	14 047 155,02	6 607 491,15
Rahoitusosuudet investointi menoihin	-7 546 160,86	-564 608,08
Pysyvien vastaavien luovutustulo	-655 888,60	-319 903,80
Investointien rahavirta yhteensä	<u>-5 845 105,56</u>	<u>-5 722 979,28</u>

Toiminnan ja investointien rahavirta
5 801 949,35 4 706 718,13
Rahoituksen rahavirta

Antolainojen muutokset		
Antolainojen lisäykset	1 000 000,00	0,00
Antolainojen vähennykset	-74 352,00	-224 352,00

Lainakannan muutokset

Pitkäaikaisten lainojen lisäys	-37 000 000,00	-45 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	18 848 325,07	6 006 192,21
Lyhytaikaisten lainojen muutos	18 499 406,56	44 492 082,89

Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
------------------------	------	------

Muut maksuvalmiuden muutokset

Toimeksiantojen po. ja varojen muutokset	-342 311,05	-374 127,25
Vaihtomaisuuden muutos	32 603,43	38 003,82
Saamisten muutos	3 008 359,59	7 586 593,25
Korottomien velkojen muutos	-3 760 452,79	-12 112 877,53
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	<u>-717 424,31</u>	<u>-4 862 407,71</u>

Rahoituksen rahavirta yhteensä	<u>-1 990 803,94</u>	<u>-10 136 330,81</u>
---------------------------------------	----------------------	-----------------------

RAHAVAROJEN MUUTOS
3 811 144,64 -5 429 612,68

Rahavarat 31.12	9 494 406,42	5 683 261,78
Rahavarat 1.1.	5 683 261,78	11 112 874,46
RAHAVAROJEN MUUTOS	<u>3 811 144,64</u>	<u>-5 429 612,68</u>

KONSERNITASE
1.1.-31.12.2024 1.1.-31.12.2023
VASTAAVAA
PYSYVÄT VASTAAVAT
Aineettomat hyödykkeet:

Aineettomat oikeudet	96 647,53	108 770,74
Muut pitkävaikutteiset menot	3 540 816,23	3 683 964,35
Ennakkomaksut		0,00
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	3 637 463,76	3 792 735,09

Aineelliset hyödykkeet:

Maa- ja vesialueet	19 837 281,66	19 534 190,08
Rakennukset	99 623 433,37	102 303 609,25
Kiinteät rakenteet ja laitteet	17 894 876,16	18 703 139,21
Koneet ja kalusto	792 795,93	891 311,40
Muut aineelliset hyödykkeet	173 314,94	198 207,40
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 281 391,94	4 828 967,17
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	141 603 093,99	146 459 424,50

Sijoitukset:

Osakkuusyhtiöosuudet	2 396 258,22	2 355 141,31
Muut osakkeet ja osuudet	1 481 351,06	1 476 198,00
Muut lainasaamiset	0	0
Muut saamiset	14 504,39	14 504,39
Sijoitukset yhteensä	3 892 113,65	3 845 843,68

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

Valtion toimeksiannot	312 918,13	540 628,32
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	5 027,86	5 410,69
Muut toimeksiantojen varat	296 700,27	412 983,77
Toimeksiantojen varat yhteensä	614 646,25	959 022,78

VAIHTUVAT VASTAAVAT
Vaihto-omaisuus:

Aineet ja tarvikkeet	4 507,88	15 992,55
Keskeneräiset tuotteet	103 221,17	124 339,92
Valmiit tuotteet	0	0
Vaihto-omaisuus yhteensä	107 729,05	140 332,47

SAAMISET
Pitkäaikaiset saamiset:

Muut saamiset	16 320,90	16 320,90
Myyntisaamiset	0,00	5 804,39

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset (ly)	3 039 739,96	2 015 766,80
Lainasaamiset (ly)	-0,00	0,00
Muut saamiset (ly)	273 606,86	888 551,98
Siirtosaamiset (ly)	1 645 021,17	2 847 942,65
Saamiset yhteensä	4 974 688,89	5 774 386,71

Rahoitusarvopaperit

Osakkeet ja osuudet	79,89	79,89
Sijoitukset rahamarkkinainstrumenteihin	0	0
Rahoitusarvopaperit yhteensä	79,89	79,89

Rahat ja pankkisaamiset

9 494 326,53	5 683 181,89
--------------	--------------

VASTAAVAA YHTEENSÄ
164 324 142,01 166 655 007,02

KONSERNITASE
1.1.-31.12.2024 1.1.-31.12.2023
VASTATTAVAA
OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	19 876 607,30	19 876 607,30
Muut omat rahastot	304 721,30	310 416,79
Ed.tilikausien yli-/alijäämä	14 625 826,15	12 868 687,91
Tilikauden yli-/alijäämä	870 526,39	1 660 433,22
Oma pääoma yhteensä	<u>35 677 681,14</u>	<u>34 716 145,22</u>

Vähemmistöosuudet	34 219,15	52 773,53
-------------------	-----------	-----------

POISTOERO JA VAPAAEHT.VARAUK.

Poistoero	0,00	0,00
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00

PAKOLLISET VARAUKSET

Muut pakolliset varaukset	322 199,50	406 199,50
---------------------------	------------	------------

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Valtion toimeksiannot	312 918,13	540 628,32
Lahjoitusrahastojen pääomat	5 027,86	5 410,69
Muut toimeksiantojen pääomat	321 891,73	436 109,76
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	<u>639 837,71</u>	<u>982 148,76</u>

VIERAS PÄÄOMA
Pitkäaikainen:

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	83 735 494,62	65 050 503,81
Saadut ennakot		150,00
Liittymismaksut ja muut velat	2 382 216	2 270 462
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	<u>86 117 710,50</u>	<u>67 321 115,74</u>

Lyhytaikainen:

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta (ly)	465 257,54	5 415 240,09
Lainat julkisyhteisöiltä (ly)		0
Lainat muilta luotonantajilta (ly)	32 691 018,67	47 699 406,56
Saadut ennakot (ly)	32 526,22	43 349,18
Ostovelat (ly)	2 633 692,48	3 104 462,00
Liittymismaksut ja muut velat (ly)	791 909,32	905 506,29
Siirtyvät korot	0,00	1 117,93
Siirtovelat (ly)	4 900 860,46	6 007 541,91
Lyhyt aikainen vieras pääoma yhteensä	<u>41 532 494,01</u>	<u>63 176 623,97</u>

VASTATTAVAA YHTEENSÄ
164 324 142,01 166 655 007,02

6. Tilinpäätöksen liitetiedot

6.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

6.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1 Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvotusperiaatteet ja -menetelmät ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Pysyvät vastaavat

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoritusperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet on merkitty taseeseen hankintameno.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen painotetun keskihintahankinnan tai sitä alemman todennäköisen hankintamenon tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alemmaan todennäköiseen arvoon.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia, joilla hallitaan lainoihin liittyvää korkoriskiä tavoitteena korkotason muutosten vaikutusten tasaamisen, kassavirtojen parempi ennakoitavuus sekä korkokustannusten alentaminen. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty kaupungin rahoitustoiminnasta linjattujen periaatteiden ja ohjeistuksen mukaisesti olemassa olevien tai tulevien lainojen korkoriskin suojaamistarkoituksessa. Kaupunki on sitonut lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon. Lainasalkun suojausaste on pyritty valtuuston hyväksymien rahoituksen periaatteiden mukaisesti pitämään 40–95 prosentin välillä. Johdannaissopimuksia on solmittu heti voimassa olevina sekä tulevaisuudessa voimaan astuvina. Tässä tarkasteluhorisontina on ollut valtuuston talousarvion yhteydessä laatima taloussuunnitelmakausi ja sen aikana arvioitu velan määrän kehitys sekä sen jälkeinen ennakoitu lainamäärä huomioiden tulevat investointitarpeet. Koska kaupungin lainasalkku koostuu useista eri tyyppisistä lainoista, joiden korkopäivät hajautuvat, on korkomenojen portfoliosuojaus nähty perusteltuna toimintatapana. Pitkän aikavälin toimintatapana on yhtenäistää velkakirjojen ehtoja koronvaihtosopimusten ehtojen kanssa. Nykyiset kuntatodistuslainat mahdollistavat sen nopeasti ja riskittömästi. Velkakirjojen ja swapien ehtojen eroavaisuudet ovat siten epäolennaisia. Solmitut johdannaissopimukset tuottavat joko yksiselitteisen kiinteän koron kassavirran tai mahdollisen kiinteän koron kassavirran. Mikään sopimuksista ei toteutuessaan kasvata kaupungin korkovirtariskiä eli lisää korkokuluja tilanteessa, jossa markkinakorot nousevat. Sopimuksista, niiden toiminnasta ja sisällöstä, on kerrottu tarkemmin liitetiedoissa 41.

Korkojohdannaisista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tiikauden aikana korkokulujen oikaisuksi. Sovellamme Kirjanpitolain 5:2 §:ää, eikä negatiivisia markkina-arvoja ole kirjattu tulosvaikutteisesti. Kirjanpitolain mukaisen oikean ja riittävän kuvan vaatimuksen osalta on johdannaissopimusten kirjanpitomenettelyä tarkasteltu ja huolellisen harkinnan jälkeen on todettu, että nykyiset ja tulevaisuudessa voimaan astuvat johdannaissopimukset eivät menon toteutumisen osalta aiheuta vastaisen menetyksiä tai pakollisen varauksen edellytyksiä. Kaikki voimassaolevat johdannaissopimukset on tilinpäätöksessä määritelty kaupungin näkökulmasta suojaaviksi ja esitetty siten ainoastaan tilinpäätöksen liitetiedoissa. Lähtökohtana tälle on kirjanpitolausuntakunnan kuntajaoston lausunto 116/21.3.2017: *"Suojaavan koronvaihtosopimuksen käypää arvoa ja arvon muutosta ei merkitä taseeseen, vaan ne esitetään liitetietoina."* Lausunto ei ota kantaa, onko yksittäinen johdannaissopimus suojaava vai ei, vaan jättää asian kirjanpitovelvollisen ratkaistavaksi. Kaikkien johdannaissopimusten suojaavuus tulee kaupungin näkemyksen mukaan siitä, että tarkoituksena on ollut lukita korkotasoa kaupungin kustannuskehityksen kannalta pitkäaikaiseen ennalta laskettuun kestäväään kiinteään korkotasoon sekä parantaa korkotason ennakoitavuutta. Näin ollen johdannaiset ovat vakuutuksen tyyppisiä tuotteita ja siten niiden ainoa tarkoitus on suojata kaupunkia korkotason nousulta yli kaupungin pitkäaikaisesti sietämän tason.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintahintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi.

6.2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

2 Tuloslaskelman ja taseen esittämistavan muutos

Tuloslaskelman tai taseen esittämistapaa ei ole muutettu edellisestä tilikaudesta tai kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamista ohjeista poikkeavaksi.

3 Oikaisut, jotka on tehty edelliseltä tilivuodelta esitettäviin tietoihin

Ei tarvetta liitetietoon.

4 Selvitys, jos edellistä tilikautta koskevat tiedot eivät ole vertailukelpoisia päättyneen tilikauden tietojen kanssa

Kaupunginhallitus päätti eräistä lisäpoistoista (2.568.406,14 €) ja muutti eräitä rakennuskohtaisia poistoaikojia sekä teki alaskirjauksia (189.523,07 €) 31.12.2024. Tämän vuoksi tilinpäätöksen suunnitelman mukaiset poistot ovat edellisvuosiin nähden selvästi korkeammat.

Yhteenveto	Lisäpoisto/ arvonalennus	Rakennuksen jäljellä oleva taloudellinen käyttöaika muutettu poistosuunnitelma:
Lukio	460 077	20 vuotta
Kiviojan koulu	287 625	30 vuotta
Niemelän koulu	156 751	15 vuotta
Rahkolan koulu	184 536	15 vuotta
Liikuntakeskus-uimahalli	822 718	20 vuotta
Sipilän palvelukeskus	256 699	20 vuotta
Terveyskeskus	400 000	Ei muutosta (22 vuotta)
Alaskirjaukset (pienet kohteet)	189 523	
	2 757 929	

5 Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset, jos ne eivät ole merkitykseltään vähäisiä

Meneillään olevista pelastuslaitoksen varallaoloa koskevista riita-asioista, joiden perusteet kohdistuvat aikaisempiin tilikausiin, tehtiin Ylivieskan vuoden 2022 tilinpäätöksen osalta 322.199,50 euron pakollinen varaus. Varaus pidetään edelleen voimassa, koska käsittely on kesken.

6.3 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

	Yhdistelty	Ei yhdistelty
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt	5	1
Kuntayhtymät	2	
Osakkuusyhteisöt	4	1
	11	2

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Konsernitilinpäätöksen laskentaperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty. Kiinteistöverot on eliminoitu.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäisen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Tytäryhteisöjen poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi, mikäli ne eivät ole tehneet omissa tilinpäätöksissään suunnitelman mukaisia poistoja, ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöpoistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi. Kuntakonsernin sisällä käytetyt erilaiset poistosuunnitelmat on jätetty yhdenmukaistamatta.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen. Centria-ammattikorkeakoulu Oy on jätetty yhdistelemättä, koska kaupungin omistus on alle 20 %.

Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä.

Poikkeavata arvostus ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Ei tarvetta liitetietoon.

Poikkevat tilikaudet

Ei tarvetta liitetietoon.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Ei tarvetta liitetietoon.

6.4 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6 Toimintatuotot toimialoittain

Toimintatuotot tehtäväalueittain (ulkoiset)				
	Konserni		Kunta	
Vuosi	2024	2023	2024	2023
Yleishallinto (kaupunginhallitus, vaalit)			3 690 076	2 784 927
Opetus- ja kulttuuripalvelut			3 799 144	3 892 286
Yhdyskuntapalvelut			8 319 085	7 263 958
Käyttömaksuuden myyntivoitot			395 073	200 937
Kunnan toimintatuotot yhteensä	38 151 228	29 915 810	16 203 377	14 141 213

7 Verotulojen erittely

Verotulojen erittely	2024	2023
Kunnan tulovero	32 020 031,29	30 507 029,03
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 113 152,67	3 791 039,95
Kiinteistövero	5 252 821,73	5 472 094,60
Verotulot yhteensä	40 386 005,69	39 770 163,58

8 Valtionosuuksien erittely

Valtionosuuksien erittely	Konserni 2024	2023	Kunta 2024	2023
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	14 467 646	16 240 761	14 467 645,80	16 240 761,00
Siitä: verotuloihin perustuva valtionosuuksien taseus	6 526 933	6 534 374	6 526 932,80	6 534 373,60
Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0	0	0,00	0,00
Verotulomenetysten korvaus	2 433 410	2 434 887	2 433 410,20	2 434 887,30
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	311 104	5 382 945	295 190,00	171 714,00
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	17 212 160	24 058 593	17 196 246,00	18 847 362,30

9 Palvelujen ostot eriteltyinä asiakaspalvelujen ostoihin ja muiden palvelujen ostoihin

Palvelujen ostojen erittely	2024	2023
Asiakaspalvelujen ostot	952 052,07	937 713,31
Muiden palvelujen ostot	13 783 051,15	13 784 671,59
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	14 735 103,22	14 722 384,90

10 Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi annetut tuet valtuustoryhmittäin eriteltyinä

Ei ole maksettu tukea.

11 Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 26.3.2018 § 17 suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 16.9.2019 tarkemmat hyödykeryhmäkohtaiset poistoajat.

1.1.2013 valmistuneiden hyödykkeiden poistojen laskennan perusteena on hyödykkeen taloudellinen käyttöikä.

Ennen 1.1.2013 valmistuneiden hyödykkeiden poistot lasketaan kaupunginvaltuuston 30.12.1996 hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Kaupunginhallitus päätti eräistä lisäpoistoista ja muutti eräitä rakennuskohtaisia poistoajkoja 31.12.2024.

Käytetyt poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät v. 2024:

Poistosuunnitelma	Poistomenetelmä	Poisto aika
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	tasapoisto	5-30 vuotta
Tietokoneohjelmat	tasapoisto	4 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto	4 vuotta
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	ei poistoa	
Rakennukset	tasapoisto	20-30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet	menojäännöspoisto	7-20 %
Koneet ja kalusto	tasapoisto	4-15 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	ei poistoa	
Osakkeet ja osuudet	ei poistoa	

Kaupunginhallitus on vahvistanut poistolaskennan pohjana käytettäväksi pienhankintarajaksi 10.000 euroa.

Pienhankinnat on kirjattu vuosikuluksi.

12 Selvitys pakollisten varausten muutoksista

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Pelastuslaitoksen varallaolon palkat 1.1.	322 200	322 200	322 199,50	322 199,50
Lisäykset tilikaudella	0	0	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0	0	0,00	0,00
Pelastuslaitoksen varallaolon palkat 31.12.	322 200	322 200	322 199,50	322 199,50

13 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot- ja tappiot

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Muut toimintatuotot ja -tappiot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	395 072,86	200 937,24	395 072,86	200 937,24
Muut myyntivoitot	2 051,61	12 983,87	0,00	0,00
Myyntivoitot yhteensä	397 124,47	213 921,11	395 072,86	200 937,24

14 Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

Ei tarvetta liitetietoon.

15 Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

Ei tarvetta liitetietoon.

16 Erittely poistoeron muutoksista

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos (vähennys+/lisäys-)	200 410	188 282	0,00	0,00

6.5 Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

17	Lainan liikenteeseen laskemisesta aiheutuneet kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset
Ei tarvetta liitetietoon.
18	Arvonkorotusten periaatteet ja arvonmäärittäminen
Ei tarvetta liitetietoon.
19	Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti
Taulukot: Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet, maa- ja vesialueet erittely, sijoitukset, olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset. Tilikauden poistot sisältävät kohdassa 6.2. eriteltyt lisäpoistot. Arvonlennukset eritelty myös kohdassa 6.2.

Litetieto numero 19 Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet									
	Aineettomat hyödykkeet				Aineelliset hyödykkeet				
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Kilteit rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet
Poistamatonta hankintameno 1.1.2023	28 704,26	3 683 964,35	0,00	3 712 668,61	18 231 571,99	87 793 214,48	18 590 626,79	278 110,59	138 977,38
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	789 358,11		0,00	18 481,00	0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00			62 201,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	-645 745,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poisto	-12 123,12	-143 148,12	0,00	-155 271,24	0,00	5 109 441,06	2 033 047,84	-9 291,99	0,00
Arvonlennukset ja niiden palaut.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-6 581 656,80	-2 877 533,77	-72 805,86	0,00
Poistamatonta hankintameno 31.12.2023	16 581,14	3 540 816,23	0,00	3 557 397,37	18 375 185,10	86 320 998,74	17 808 341,86	214 493,74	138 977,38
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	16 581,14	3 540 816,23	0,00	3 557 397,37	18 375 185,10	86 320 998,74	17 808 341,86	214 493,74	138 977,38
Olennaiset lisäpoistot									

Pysyvien vastaavien sijoitukset									
	Osakkeet ja osuudet				Jvk-, muut lina- ja muut saamis				
	Osakkeet	Osakkeet	Osakkeet	Yhteensä	Saamiset konserni-yhteisöt	Yhteensä			
Hankintameno 1.1.2024	3 365 258,90	1 062 081,83	2 334 088,21	947 441,19	2 176 944,00	2 176 944,00	9 885 814,13		
Lisäykset					0,00	1 000 000,00	1 000 000,00		
Vähennykset					0,00	-74 352,00	-74 352,00		
Siirot erien välillä					0,00	0,00	0,00		
Hankintameno 31.12.2024	3 365 258,90	1 062 081,83	2 334 088,21	947 441,19	3 102 592,00	3 102 592,00	10 811 462,13		
Arvonlennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Kirjanpitoarvo 31.12.2024	3 365 258,90	1 062 081,83	2 334 088,21	947 441,19	3 102 592,00	3 102 592,00	10 811 462,13		

Omistukset muissa yhteisöissä

20	Kotipaikka	Nimi	Kaupungin omistusosuus	Konsernin omistusosuus	Kuntakonsernin osuus		tilikauden
					omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	voitosta/ tappiosta
	Tytäryhteisöt						
	Ylivieska	Ylivieskan Vuokra-asunnot Oy (0780537-0)	100,00 %	100,00 %	6 916 433	4 541 341	189 942
	Ylivieska	Ylivieskan Toimitilat YTEK Oy (1488810-0)	100,00 %	100,00 %	2 169 115	60 224	141 562
	Ylivieska	Ylivieskan Teollisuuskiinteistöt Oy (3153537-4)	100,00 %	100,00 %	135 323	2 559 481	8 336
	Ylivieska	Vieskan Teollisuustalo Oy (0195249-2)	62,54 %	62,54 %	85 874	32 243	-3 225
	Ylivieska	Asunto Oy Raudassato (0784806-3)	100,00 %	100,00 %	153 859	4 224	0
21	Kuntayhtymät						
	Nivala	Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä (0210010-1)	16,96 %	16,96 %	5 376 038	-780 439	19 480
	Oulu	Pohjois-Pohjanmaan liitto (0922484-4)	3,61 %	3,61 %	63 745	35 243	3 525
22	Osakkuusyhteisöt						
	Ylivieska	Jokilaaksojen Ravikeskus Oy (0571158-1)	31,52 %	31,52 %	210 495	236	-13 284
	Nivala	Vesikolmio Oy (0190499-2)	27,35 %	27,35 %	1 701 566	9 769 493	-602
	Ylivieska	Kuntien Hetäpalvelut Oy (2642777-4)	39,30 %	43,45 %	56 117	491 027	0
	Ylivieska	Kiinteistö Oy Ylivieskan Vesitalo (2381538-4)	33,33 %	33,33 %	57 604	145 561	509

23 Saamisten erittely

	2024		2023	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	20 503,91
Lainasaamiset	3 011 573,40	91 018,60	2 176 944,00	0,00
Siirtosaamiset ja muut saamiset	0,00	0,00	2 600,00	353 394,42
Yhteensä	3 011 573,40	91 018,60	2 179 544,00	373 898,33
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset ja muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset osakkuus- ja muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	48 580,44
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset ja muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	48 580,44
Saamiset muilta				
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset yhteensä	3 011 573,40	91 018,60	2 179 544,00	422 478,77

24 Siirtosaamisiin ja muihin saamisiin liittyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Siirtyvät korot	571 458	641 253	571 458,19	641 253,21
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	180 299	171 048	169 955,19	161 828,51
Muut tulojäämät	1 011 245	3 094 193	797 166,94	2 753 300,85
Yhteensä	1 763 003	3 906 495	1 538 580,32	3 556 382,57
Muut saamiset				
Jätevesimaksusaavat	1 308 592	1 178 492	1 308 591,90	1 178 491,66
Kiinteistö Oy Vallesmanni	0	98 464	0	98 463,60

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25 Oman pääoman erittely

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Peruspääoma 1.1	19 876 607	19 876 607	19 876 607,30	19 876 607,30
Lisäykset	0	0		
Vähennykset	0	0		
Peruspääoma 31.12	19 876 607	19 876 607	19 876 607,30	19 876 607,30
Säätiöiden ja yhdistysten	0	0		
Arvonkorotusrahasto 1.1	0	0	0,00	0,00
Lisäykset			0,00	0,00
Vähennykset	0	0	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto 31.12	0	0	0,00	0,00
Muut omat rahastot			0,00	0,00
Muut omat rahastot 1.1	310 417	451 370	0,00	0,00
Siirrot rahastoon	0	11 325	0,00	0,00
Siirrot rahastosta	-5 695	-152 278	0,00	0,00
Rahaston pääoma 31.12	304 722	310 417	0,00	0,00
Muut omat rahastot yhteensä 31.12	304 722	310 417	0,00	0,00
Edellisten tilikauden yli/alijäämä 1.1	12 868 688	11 150 653	3 859 857,65	1 864 224,13
Lisäykset siirrot rahastoista			0,00	0,00
Vähennykset siirrot rahastoista ja eliminoinnit	1 757 138	1 718 035	0,00	0,00
Edell. tilik. virheen korjaus	0	0	0,00	0,00
Edellisten tilikauden yli/alijäämä yht 31.12 .	14 625 826	12 868 688	3 859 857,65	1 864 224,13
Tilikauden yli-/alijäämä	870 526	1 660 433	671 121,75	1 995 633,52
Oma pääoma yhteensä	35 677 681	34 716 145	24 407 586,70	23 736 464,95

27 Pitkäaikaiset velat , jotka erääntyvät viiden vuoden tai pitemmän ajan kuluttua

	2024	2023
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	35 750 000,00	0,00

28 Erittely liikkeeseen lasketuista joukkovelkakirjalainoista

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat	11 000 000	29 000 000	11 000 000	29 000 000
Korko 2,68 %				

29 Pakolliset varaukset

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Muut pakolliset varaukset				
Palkkasaatavat (pelastuslaitos)	322 200	322 200	322 199,50	322 199,50
Pakolliset varaukset yhteensä	322 200	322 200	322 199,50	322 199,50

30 Pitkä- ja lyhytaikaiset velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille sekä osakkuus- ja muille omistusyhteisöille

Vieras pääoma	2024		2023	
	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	242,21
Siirtovelat ja muut velat	0,00	1 118 033,14	0,00	1 592 005,54
Yhteensä	0,00	1 118 033,14	0,00	1 592 247,75
Velat kuntayhtymille				
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	620,99
Siirtovelat ja muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	620,99
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	111 251,85	0,00	111 251,85
Siirtovelat ja muut velat	0,00	57 466,55	0,00	92 775,21
Yhteensä	0,00	168 718,40	0,00	204 027,06
Vieras pääoma yhteensä	0,00	1 286 751,54	0,00	1 796 895,80

31 Sekkitililimiitti
Ei tarvetta liitetietoon.

32 Muiden velkojen erittely

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Muut velat ja liittymismaksut yhteensä	3 174 125	3 175 968	3 040 946,69	4 487 436,73

33 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	193 815	1 318 261	0,00	22 481,31
Menojäämät				
Lomapalkkajaksotus	3 163 413	3 108 483	2 837 126,07	2 810 350,77
Valtionosuusennakot	142 259	486 423	142 258,59	486 423,39
Palkkojen ja henkilösvukulujen jaksotukset	741 893	874 470	732 252,10	865 025,14
Korkojaksotukset	230 940	669 331	230 940,20	669 330,64
Muut siirtovelat/menojäämät	573 214	639 022	388 611,27	350 339,06
Siirtovelat yhteensä	5 045 535	7 095 989	4 331 188,23	5 279 991,41

6.6 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

34 Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

	Konserni 2024	2023	Kunta 2024	Kunta 2023
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitokselta	339 715	362 962	0	0
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0	0	0
	339 715	362 962	0	0
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	3 111 096	3 485 696	0	0

35 Vakuudet, jotka kunta on antanut muiden omien sitoumusten kuin velkojen vakuudeksi Ei tarvetta liitetietoon.

36 Vakuudet, jotka kunta on antanut samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta Ei tarvetta liitetietoon.

37 Yhteenlaskettu arvo kunnan antamista muista (kuin ed.kohdissa 34-36 tarkoiteuista) vakuuksista lajeittain ryhmiteltynä Ei tarvetta liitetietoon.

38 Vuokra- ja leasingvastuut

Leasingvastuut	Konserni 2024	2023	Kunta 2024	2023
Seuraavalla tilikaudella maksettavat irtain (ajoneuvot, ICT-laitteet ym.)	622 921	699 083	622 673,86	696 156,59
Myöhemmin maksettavat irtain (ajoneuvot, ICT-laitteet ym.)	649 366	1 032 705	649 247,34	1 032 490,77
Yhteensä	1 272 287	1 731 788	1 271 921,20	1 728 647,36

Leasingsopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuita.

Vuokravastuut	Konserni 2024	Konserni 2023	Kunta 2023	Kunta 2023
Vuokravastuut yhteensä (P-P Liitto)	12 665	14 590	0	0
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	9 499	9 215	0	0
Myöhemmin maksettavat	3 166	5 375	0	0

39 Vastuusitoumukset

40

	Konserni 2024	2023	Kunta 2024	2023
Takaussitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	25 491 898	25 751 898	25 491 898,19	25 751 898,19
Jäljellä oleva pääoma	12 785 702	13 520 474	12 785 701,89	13 520 473,52
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	8 074 031	8 118 505	8 074 031,29	8 075 905,36
Järjellä oleva pääoma	4 503 079	4 896 607	4 503 078,82	4 868 696,19

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	2024	2023
Kunnan osuus Kuntien takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	132 826 837,00	126 868 117,00
Kunnan osuus Kuntien takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	142 536,00	100 990,00

41 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Järjestelyn tarkoitus	Konserni 2024	2023	Kunta 2024	2023
Sopimusvastuu Sievin kunnan jätevesien käsittelystä 19.9.2032 asti	167 796	167 796	167 796,00	167 796,00
Arvonlisäveron palautusvastuu	149 509	136 899	0,00	0,00
Perustamishankkeiden valtionosuuksien palautusvastuut (vastuu voimassa 15 vuotta)	3 886 700	5 683 900	3 886 700,00	5 683 900,00

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä opetus- ja kulttuuritoimen perustamishankkeisiin saatujen valtionosuuksien palautusvastuut.

Vastuut päättyvät viimeistään 2039 ja koskevat Kaisaniemen koulun lähiliikuntaluetta, Taanilan yhtenäiskoulun lähiliikunta-aluetta, lukiota, Kiviojan koulun Rahkolan koulua, Raudaskosken koulun lähiliikunta-alueelle, Sipilän palvelukeskusta, jäähallia, liikuntapuiston huoltorakennusta ja Vähäkankaan koulu Ylivieskan kaupungin suunnitelmassa ei ole sellaisten rakennusten/kiinteistöjen myyntejä, joita arvonlisäveron palautusvastuu koskee.

Konserniyhteisöjen ilmoittama arvonlisäveron palautusvastuu käy ilmi ylläolevasta taulukosta.

Koronvaihtosopimukset

1) Voimassa olevat koronvaihtosopimukset

	Maturiteetti	Kaupunki maksaa	Kaupunki saa	Käypäarvo 31.12.
Swap, nimellisarvo 38 000 000 €	3.11.2023-31.12.2026	1,30 %	Euribor 6 kk	1 145 118
Korkoherkkyyssopimuksen markkina-arvoon yhden korkopisteen nousulla -5515 €				
Pääoman nimellisarvo kasvaa 2.1.2025-31.12.2026 ajalle 40.000.000 €				
Strukturoitu kv.sopimus nimellisarvo 6 500 000 €	28.3.2013-31.3.2027	2,74 %	Euribor 3 kk	94 786
Korkoherkkyyssopimuksen markkina-arvoon yhden korkopisteen nousulla -1.227 €				
Swap, nimellisarvo 12 000 000 €	29.9.2023-31.3.2027	0,716 %	Euribor 6 kk	467 746
Korkoherkkyyssopimuksen markkina-arvoon yhden korkopisteen nousulla -2.201 €				
Swap, nimellisarvo 15 000 000 €	30.6.2023-30.6.2033	2,885 %	Euribor 3 kk	-718 451
Korkoherkkyyssopimuksen markkina-arvoon yhden korkopisteen nousulla -10.445 €				

Koronvaihtosopimuksilla suojataan koko lainakantaa tai yksittäistä lainaa. Koronvaihtosopimuksilla on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Korkojakso vaihtuvan koron määrittämistä varten 3 tai 6 kk. Johdannaisopimus ja laina ovat pitkäaikaisia sopimuksia, jolloin oletamus on, että sopimuksen voimassaoloaika vaihtuva korko on positiivinen ja koronvaihtosopimuksen perusteella kaupunki vastaanottaa vaihtuvaa korkoa. Riskienhallinnan näkökulmasta koronvaihtosopimusten katsotaan olevan suojaavia, eikä niillä ole spekulatiivista arvoa tai riskiä. Sopimukset ovat purkuoikeudellisia molempien osapuolien osalta, mutta pankin puolelta purkuoikeuden käyttö on hyvin epätodennäköistä.

Yhteensä	Konserni 2024	2023	Kunta 2024	2023
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	71 500 000	56 500 000	71 500 000	56 500 000
Käypä arvo yhteensä	989 199	3 047 090	989 199	3 047 090
Keskikorko %	1,67	1,92	1,67	1,92

2) Tulevaisuudessa alkavat koronvaihtosopimukset

	Maturiteetti	Kaupunki maksaa	Kaupunki saa	Käypäarvo 31.12.
Swap, nimellisarvo 20 000 000 €	26.10.2026-24.4.2059	3,840 %	Euribor 6 kk	-8 096 490
Korkoherkkyyssopimuksen markkina-arvoon yhden korkopisteen nousulla -48.958 €				
Swap, nimellisarvo 10 000 000 €	31.3.2025-29.3.2029	2,297 %	Euribor 6 kk	-55 636
Korkoherkkyyssopimuksen markkina-arvoon yhden korkopisteen nousulla -3662 €				
Swap, nimellisarvo 18 000 000 €	3.11.2023-1.1.2035	1,347 %	Euribor 6 kk	1 322 587
Korkoherkkyyssopimuksen markkina-arvoon yhden korkopisteen nousulla -10.952 €				

Kaikilla tulevaisuudessa voimaan tulevilla koronvaihtosopimuksilla suojataan otettavia vaihtuvakorkoisia lainoja. Koronvaihtosopimuksilla muutetaan vaihtuva korko kiinteäksi ajalle 2025-2059. Suojaustarkoitus: suojattavan vaihtuvakorkoisen sopimuksen lainaehdot käänteisesti yhteneväiset tai suojaus velkakirjalainan ja koronvaihto koko lainasalkulle. Kaupungin investointitarpeiden ja muiden suunnitelmien perusteella arvioitu suojattava lainapääoma pitkällä aikavälillä on 110 milj. euroa, josta tulevaisuudessa alkavat sopimukset kattavat enimmillään 48 milj. euroa. Tulevaisuudessa otettavat lainat tullaan ottamaan suojausten yhtenäisesti suojausten ehtojen kanssa. Riskienhallinnan näkökulmasta koronvaihtosopimusten katsotaan olevan suojaavia, eikä niillä ole spekulatiivista arvoa tai riskiä. Sopimukset ovat purkuoikeudellisia molempien osapuolien osalta, mutta pankin puolelta purkuoikeuden käyttö on hyvin epätodennäköistä.

Yhteensä	Konserni 2024	Konserni 2023	Kunta 2024	Kunta 2023
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	48 000 000	20 000 000	48 000 000	20 000 000
Käypä arvo yht. (pankin ilmoituksen mukaan)	-6 829 539	-7 115 571	-6 829 539	-7 115 571

Koronvaihtosopimusryhmien 1) ja 2) yhteenlaskettu arvioitu suojausaste on noin 47-90 %:a arvioidulla lainakannalla. Sopimusten yhteenlaskettu käypä arvo on yllä olevassa taulukossa. Koronvaihtosopimuksille on markkina-arvon määrittämisessä tehty korkoherkkyyсарvio.

6.7 Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

42 Henkilöstön lukumäärä

Sisältää vakinaiset, tilapäiset ja sijaiset.

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2024	2023
Yleishallinto	33	29
Varhaiskasvatuspalvelut	163	191
Opetus- ja kulttuuripalvelut	536	495
Tekniset palvelut	66	59
Yhteensä	798	774

43 Henkilöstökulut

Henkilöstökulut 31.12.	2024	2023
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	34 823 252,65	34 617 064,94
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	117 127,00	42 841,01
Henkilöstökulut yhteensä	34 940 379,65	34 659 905,95

44 Luottamushenkilön palkkioista perityt puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetut luottamushenkilömaksut

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetut luottamushenkilömaksut	2024	2023
Suomen Keskusta	17 080,65	15 230,25
Kansallinen Kokoomus	4 683,00	3 606,00
Suomen Sosialidemokraattinen puolue	2 179,00	1 853,50
Perussuomalaiset	5 583,00	4 847,25
Vihreä liitto	2 440,00	1 992,50
Suomen Kristillisdemokraatit	981,00	795,00
Jokilaaksojen vasemmisto ry	1 071,00	992,25
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	34 017,65	29 316,75

45

Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastajan palkkiot kunnassa	2024	2023
Tilintarkastuspalkkiot	13 847,50	13 542,80
Tark.lautakunnan sihteeripalvelut	6 844,00	8 364,50
Palkkiot yhteensä	20 691,50	21 907,30

46 Kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista, jos ne ovat olennaisia eikä niitä ole toteutettu tavanomaisin kaupallisin ehdoin.

Ei tarvetta liitetietoon.

7. Eriytetyt tilinpäätökset

7.1 VIEMÄRILAITOKSEN ERIYTETTY TILINPÄÄTÖS

Viemärilaitos eriytettiin kirjanpidollisesti omaksi taseyksiköksi 1.1.2018 alkaen.

Viemärilaitoksen tuloslaskelma

	TP 2024	TP 2023
Liikevaihto	2 254 255,23	2 055 493,80
Valmistus omaan käyttöön	4 217,00	2 772,00
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-29 658,85	-116 960,78
Palvelujen ostot	-1 994 033,20	-1 859 355,71
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-6 792,46	-22 058,15
Henkilösivukulut	-1 284,47	-4 477,78
Poistot ja arvonalentumiset		
Poistot	-303 524,08	-327 898,16
Liiketoiminnan muut kulut	-5 040,75	-4 097,50
Liikeyli-/alijäämä	-81 791,58	-276 582,28
Rahoitustulot ja -menot		
Korkomenot		0,00
Korvaus peruspääomasta 4,0 %	-144 275,00	-144 275,42
Yli-/alijäämä ennen varauksia	-226 066,58	-420 857,70
Poistoeron muutos	0,00	0,00
Varausten muutos	0,00	0,00
Tilikauden yli-/alijäämä	-226 066,58	-420 857,70
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Kaupungin sijoittaman pääoman tuotto,%	-1,58	-5,35
Voitto, % (sis. korvauksen peruspääomasta)	-10,03	-20,47

2024	Avaustase	Vuoden alusta	Muutos
Viemärilaitos			
T A S E			
VASTAAVAA			
A PYSYVÄT VASTAAVAT			
I Aineettomat hyödykkeet			
II Aineelliset hyödykkeet			
1100 Maa- ja vesialueet	16 355,93	16 355,93	-
* 1. Maa- ja vesialueet	16 355,93	16 355,93	-
1140 Johtoverkostot ja laitteet.	2 635 621,06	2 332 096,98	- 303 524,08
* 3. Kiinteät rakenteet ja laitt	2 635 621,06	2 332 096,98	- 303 524,08
1160 Kuljetusvälineet.	14 112,90	14 112,90	-
* 4. Koneet ja kalusto	14 112,90	14 112,90	-
1195 Keskeneräiset hankinnat.	715 567,42	890 916,21	175 348,79
* 6. Ennakkomaksut ja kesk.eräis	715 567,42	890 916,21	175 348,79
** Aineelliset hyödykkeet yht	3 381 657,31	3 253 482,02	- 128 175,29
III Sijoitukset			
**** PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	3 381 657,31	3 253 482,02	- 128 175,29
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT			
C VAIHTUVAT VASTAAVAT			
I Vaihto-omaisuus			
II Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset			
Lyhytaikaiset saamiset			
1720 Myyntisaamiset	5 165,91	7 865,91	2 700,00
1741 Jätevesimaksusaatatavat	1 178 491,66	1 308 591,90	130 100,24
* 1. Myyntisaamiset	1 183 657,57	1 316 457,81	132 800,24
1805 Palautuskelpoinen alv-saatava	-	422,49	422,49
1806 Vähennyskelpoinen alv-saatava	86 022,77	106 954,27	20 931,50
* 3. Muut saamiset	86 022,77	107 376,76	21 353,99
** Lyhytaikaiset saamiset yht.	1 269 680,34	1 423 834,57	154 154,23
*** Saamiset yhteensä	1 269 680,34	1 423 834,57	154 154,23
III Rahoitusarvopaperit			
Rahat ja pankkisaamiset			
1975 Yhdystili Viemärilaitos	- 628 528,46	- 709 241,42	- 80 712,96
** Rahat ja pankkisaamiset yht.	- 628 528,46	- 709 241,42	- 80 712,96
**** VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	641 151,88	714 593,15	73 441,27
***** VASTAAVAA YHTEENSÄ	4 022 809,19	3 968 075,17	- 54 734,02

VASTATTAVAA
A OMA PÄÄOMA

2000	Peruspääoma	- 3 606 885,38	- 3 606 885,38	-
*	I Peruspääoma	- 3 606 885,38	- 3 606 885,38	-
2040	Edellisten tilikausien yli/ali	1 732 163,95	2 153 021,23	420 857,28
*	IV Ed.tilikausien yli/alijäämä	1 732 163,95	2 153 021,23	420 857,28
2050	Tilikauden yli/alijäämä	420 857,28	226 066,58	- 194 790,70
*	V Tilikauden yli/alijäämä	420 857,28	226 066,58	- 194 790,70
***	OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	- 1 453 864,15	- 1 227 797,57	226 066,58

**B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET
VARAUKSET**
PAKOLLISET VARAUKSET
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT
E VIERAS PÄÄOMA
I Pitkäaikainen

2468	Muut velat/viemäri liittymismak	- 2 270 461,93	- 2 340 942,68	- 70 480,75
*	7. Muut velat	- 2 270 461,93	- 2 340 942,68	- 70 480,75
**	Pitkäaikainen vieras po. yht.	- 2 270 461,93	- 2 340 942,68	- 70 480,75

II Lyhytaikainen

2545	Ostovelat.	- 154 345,67	- 260 498,69	- 106 153,02
*	6. Ostovelat	- 154 345,67	- 260 498,69	- 106 153,02
2556	Arvonlisäverovelka	- 123 743,14	- 135 686,12	- 11 942,98
2557	Ennakonpidätysvelka	- 207,63	- 856,13	- 648,50
2558	Sosiaaliturvamaksuvelka.	- 12,86	- 47,59	- 34,73
*	7. Muut velat	- 123 963,63	- 136 589,84	- 12 626,21
2583	Keva-eläkemaksut	- 169,87	- 728,76	- 558,89
2584	Työttömyysvakuutusmaksut	- 48,75	- 41,33	7,42
2585	Tt:n työttömyysvakuutusmaksut	- 41,36	- 23,54	17,82
2586	Tapaturmavakuutusmaksut	-	- 6,12	- 6,12
2587	Palkkojen kaatotili	-	- 1 445,96	- 1 445,96
2640	Siirtovelat muille.	- 19 913,83	- 0,68	19 913,15
*	8. Siirtovelat	- 20 173,81	- 2 246,39	17 927,42
**	Lyhytaikainen vieras po. yht.	- 298 483,11	- 399 334,92	- 100 851,81
***	VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	- 2 568 945,04	- 2 740 277,60	- 171 332,56

*****	VASTATTAVAA	- 4 022 809,19	- 3 968 075,17	54 734,02
-------	--------------------	----------------	----------------	-----------

8. Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositelajeista, selvitys kirjanpidon säilytyksestä

Käytetyt kirjanpitokirjat vuonna 2024:

Pääkirja
Päiväkirja
Ostoreskontra
Myyntireskontra
Palkkakirjanpito
Varastokirjanpito
Tilinpäätös, joka sisältää toimintakertomuksen, tilinpäätöslaskelmat ja tilinpäätöksen liitetiedot
Tase-erittelyt ja liitetietojen tositteet

Tositteiden lajit

1 Pankkitositteet
2 Tiliotteet Basware
9 Palkkatositteet
10 KP Laskennalliset
11 KP Automaattikirjaukset
12 SL Laskennalliset
13 SL Automaattikirjaukset
14 Vyörytykset
15 Luottotappiot
16 Poistot
20 Ostolaskujen maksut
21 Ostolaskut Approval
22 Ostolaskut ostoreskontra
30 Myyntireskontran suoritukset
31 Myyntilaskut/Hetan yleislaskut
32 Myyntilaskut/Tekninen yleislaskutus
33 Myyntilaskut/Muu yleislaskutus
34 Myyntilaskut / Liikuntapalvelut
35 Myyntilaskut / Kansalaisopisto/HelleWin
36 Myyntilaskut / Jope valvontalaskut
38 Myyntilaskut/Varhaiskasvatuspalvelut
86 Hyvitysten kohdistus
87 Korkolaskut
88 Sopimuslaskutus
89 Sisäinen laskutus
90 Muistiotositteet
96 Kirjanpidon tulos
97 Kirjanpidon tulos laskennalliset
98 Sisäisen laskennan tulos
99 Sisäisen laskennan tulos laskennalliset

Kirjanpitokirjojen ja tositteiden säilytys

Kirjanpitokirjojen ja tositteiden säilyttämisessä noudatetaan vahvistettua arkistosäätöä. Vuodesta 2008 alkaen on käytetty sähköistä arkistointia. Osa aineistosta paperitulosteina, tositelajit 2, 10, 12, 22, 90 ja 96-99.
Tilinpäätös pysyvästi, päiväkirja 10 vuotta ja pääkirja 10 vuotta.

Vuoden 2024 tilinpäätöksen allekirjoitukset

Ylivieskassa 24. päivänä maaliskuuta 2025

Ylivieskan kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja

Allekirjoitettu sähköisesti

Terttu Alanen, pj

Tarmo Hirvelä, 2.vpj

Paula Haapakoski

Sanna Häggman

Markus Jaatinen

Tanja Laakkonen

Alpo Löytynoja

Tapani Uusikylä

Miika Kangaskorte, varajäsen

Maria Sorvisto, kaupunginjohtaja

7. Tilinpäätösmerkintä

Tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpito-tavan mukaisesti. Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Sähköisessä allekirjoituksessa mainittuna päivänä

TALVEA JULKISHALLINNON PALVELUT OY
tilintarkastusyhteisö

Allekirjoitettu sähköisesti

Marko Paasovaara, JHT, KHT